

EGYETÉRTÉS

Elfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasúti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi munkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 704.

A közös kormány számlája.

Budapest, szeptember 15.

A közös kormány tegnap terjesztette számláját a magyar kormány és az osztrák kormány képviselői elé. Eddig is megszoktuk, hogy a közös számla mindig borsos legyen, ezuttal azonban olyan horribilis tételéssel álltak elő a közösek, hogy nemcsak a magyar, hanem az osztrák minisztereknek is leesett az álluk a megdöbbenéstől. Az osztrákok ezideig meglehetősen jóakarattal kezelték ezeket a közös számadásokat. A költségvetés biztossabb tételei a hadsereg céljait szolgálták. Azt a hadsereget, mely első sorban az övék, az ő céljaiknak, az ő érdekeiknek az eszköze. Ők mindenképpen jutányos áron kapták, amit kaptak, mert Magyarország több mint harmadában viselte a költségeket, ők tehát kétharmad áron vettek meg mindent, ágyut, puskát, hadsereget. Ezuttal azonban oly borsos a számla, hogy az osztrákok még a kétharmad árt is sokalták s az osztrák miniszterek együtt szörnyűködtek és együtt tiltakoztak a magyar miniszterekkel.

Az eddigi rendes sok millió felül követelnek a közös miniszterek hatvan milliót, a hadsereg rendes és rendkívüli szükségleteire. Próbálnak vigasztalni bennünket azal, hogy ez nem is olyan horribilis emelkedés, mert alig mulja felül a tavalyi költségvetés nyolcz százalékos szökkenését. (De hol van az megírva, hogy a

hadügyi költségeknek minden évben legalább ennyit kell emelkedniök.) A rendes és rendkívüli emelkedéseket így ravaszul csak hatvan millióban számítják föl s egész elkülönözve nagy szerényen vonultatják meg azt a kétszázharminczöt milliót, amiből Dreadnoughtokat akarnak építeni. A rendes és rendkívüli költségekben a haditengerészet követelése is emelkednek rendesen és rendkívülien, a hadihajók építése azonban a hadvezetés bölcsesége szerint kívül esik ezen a körön. Mindezekkel a horribilis tételéssel azonban még mindig nincsen vége a számlának. Következnek az annexiók költségei s ezek ismét százötven millióval többre rugnak, mint amennyiről a két ország kormányának előre tudomása volt. Nem csoda, hogyha ilyen szédítő emelkedésektől elkábult a két kormány képviselőjének a feje s egymást támogatták a szabadkozásban. Hosszu idő óta első eset, amikor Ausztria és Magyarország kormányai egyetérthetnek egymással. Felette szomorú, hogy ez is csak ilyen vigasztalan alkalommal.

S történik ez ugyanakkor, amidőn Wekerle Sándor megint a bécsi Burg kálvária-utját járja s utolsó kísérleteit teszi arra, hogy Magyarország számára valamilyen elfogadható megegyezést hozzon haza. Tudni kell azt, hogy a békés kibontakozás lehetősége Béctől függ, mert a magyar vezető politikusok és a többségi pártok már is elmentek a kon-

czilián engedékenység végső határáig. Tudni kell azt, hogy a legszerényebb magyar kívánságok ezideig a legridegebb visszautasításra találtak a királynál. S ezek után megáll az ember esze. Mit akarnak Bécsben? Hogy képzelik a megnyugtató megoldás lehetőségét? Azt hiszik, hogy ebben az országban kapnak kormányt, kapnak többséget, mely ugyanakkor, amidőn a nemzeti követelések leghalványabb árnyalatai is száműzve vannak a trón közeléből, megsza-
vazza és szállítja nekik a milliókat? Az ő hadseregükre s az ő kába nagyhatalmi ábrándjaikra elpazarolt milliókat?

Ez az ország szegény. Ebből az országból tömegesen kivándorol a nép, mert idebenn nem tud megélni. Végső erőnkig megfeszítve már is alig bírjuk viselni az állami terheket. A nép adózásképesége a végsőig megfeszült. Az állami budget pedig csak nagy nehezer tudja elkerülni a deficitet. Eddig legalább el tudta kerülni. A közös kormány ijesztően nagy túlköveteléseit azonban egész biztosan meghoznák az első deficiens esztendő.

Ép észszel alig lehet képzelni, hogy az aspirációiban, nemzeti vágyaiban végig sértett magyar nemzet erre kapható legyen. Olyan kormányt, melyben megbizik, hogyha ez a kormány csak egy csekély palmaágát hozná Bécsből a békülékeny jóakaratra, talán igen. Máskülönben semmiesetre sem. Ennek a nemzetnek lesz még annyi erélye, hogy egy-

A férfiember.

Írta: Gömbösné Galamb Margit.

Unottan tette fel a kalapját Marossy Feriné s mig két hosszú tüvel hozzáerősítette hullámos hajához, csöndesen medítált magában:

— Hát megint kérni megyek. És megint és újra csak másokért. Elmegyek három-négy helyre is, hogy minden oldalról biztosítsam a sikert. Egy rongy kis állásért, amivel a bátyám családjába mégis csaknem jólétet hozok, végig kell járnom egy kis kálváriát. Jaj, csak már tud lennék mindenem. A szeretetreméltóságokon és kellenségeken egyaránt...

Egy cseppet csaknem hitetlen volt. Tudott, sőt szeretett imádkozni; az imának vágya, hangulata szinte odatartozott a lelke művészi hangulatához. De mig a szive — a csupa asszonyi finomságokból megalkotott — felemelkedett a nagy ismeretlenhez, addig a homloka, amely mögött erős, mindeneket kutató gondolatok lázongtak, rákényszerítette ajkát, hogy hozzá tegye: "... én Istenem, ha vagy! ... Volt — mindenek daczára — egy szép Mária oltára, előtte arannyal himzett terítővel letakart imaszámolya. Mielőtt elindult volna, oda fordult és szólt félhangon, melegen, ahogyan csak asszonyok tudnak ígérni:

— Ha jól végezek, Madonna, hozok neked virágot. Fehéret, sokat, illatosat...

A kulcsait zárta még el, aztán átnézte a czimeket, ahova mennie kell, mig végre megindult. A bátyja fiának kellett állást kérnie. Az apja, aki ezt tette volna helyette, meghalt már

s teljesen reá háramlott ez a kötelesség. A fiu teljesen végzett, tehetségesnek is látszott, de hiába, protekció nélkül nem nyílt előtte út semerre se.

— Hova menjek először? — kérdezte önmagától Marossy Feriné, mikor kilépett a kapun. Elmegyek tán Tomory Zoltánhoz.

Erre a névre összerándulódt a homloka, és valami különös, inkább kellemetlen, mint kellemes érzés járta át. Tomory Zoltán nagyon befolyásos, magas állású ember volt, kétségtelenül sokat tehetett érdekükben. Csakhogy ez előtt vagy nyolcz-tíz évvel történt köztük valami, aminek keserű utóíze most egy pillanatra mégis megzavarta ennek az asszonynak a lelkét.

— Eh — gondolta — régen volt, elmúlt, ugy tesztek, mintha semmi se történt volna. Teljesen elfogulatlan fogok lenni s Tomory tökéletes gentleman, nincs mitől tartanom. Ha szigoruan vesszük, annak a kis flirtnek nem is lehet különösebb jelentőséget tulajdonítani. Annyi az egész, hogy Tomory szerelmes volt belém s én nekem tetszett ez a szerelem. Szokatlan, új, merész és mégis alázatos hangon szólt hozzám, úgy a hogyan a királyok beszélnek, ha kérnek, az érzések, a szavak királyai. És én csak huszonegy éves voltam. És mindig egyedül. Az uram — már akkor, házasságunk harmadik évében, teljesen a kaszinójának élt. Nagyon is fiatal voltam arra, hogy az életet és embereket ismerjem. Hát meghallgattam, sőt elfogadtam a leveleit is. És aztán nem volt tovább. Mint ahogy nem is lehetett. Az a nagy-nagy tisztesség, amiből ennek az asszonynak léleknek min-

den érzése született, arra kényszerítette őt, hogy befejezze történet nélkül való kis novelláját és becsukja a szivét. Valahogyan nem is volt érdeme, inkább csak kényszere a lelkének az, hogy így cselekedjék. Tomory pedig sok sikertelen kísérlet után, hogy a közelébe juthasson, visszavonult tőlük.

— Bizonyosan azt gondolta akkor magában az én kedves Tomory barátom — tette hozzá mosolyogva, mikor átvillámlott mindez az emléken — hogy: „gombház...”

S mikor beküldte a hivatali szolgával névjegyét, már egész nyugalommal konstata, hogy „ez ugyan nagyot fog nézni!”

Alig egy félperczig várt, valószínűleg csak annyi ideig, mig Tomory izgatott gyorsasággal végig simította a frizuráját, a bajuszát, egy futó tekintetet vetett önmagára, megrántotta a nyakkendőjét, meghuzta a mellényét — mondom mindezt egy félpercz alatt — s aztán szives, de meglepett arcczal sietett vendége elé:

— Nagyságos asszonyom! Micsoda meglepetés ez! Hozta Isten, méltóztassék erre...

Marossy Feriné hamarosan ott ült Tomoryval szemben és a társasághoz szokott előkelő asszony nyugalomával, tartózkodó nyájasságával kezdte:

— Nem is gondolja, miért jöttem.

— Parancsoljon velem, — felelt a férfi. Hozzá akarta tenni még azt is: boldog vagyok, hogy szolgálatára állhatok. De nem mertte. Érezte, hogy reszket a hangja és ha tovább a folytatja, csak rekedt suttogással tudná ejteni szót. Pedig ez az asszony olyan hidegen, csaknem lélektelenül nézi. Ők ketten idegenek egymásnak. Ennek az asszonynak nincsen szük-

szertlen begombolja zsebét a nyitott tenyérrel követelő bécsi kéz előtt. Engedmények nélkül, alkotmányos megoldás nélkül egy fillér pénzt nem kap Bécs sem katonára, sem Dreadnoughra, sem annexió költségre. Lássá azután Bécs, hogy kinek prezentálja a tegnapi minisztertanácsra előkerült hosszú számlát.

Budapest, szeptember 15.

Apponyi bécsi útja. Egyes reggeli lapok egy köznyomatos híradása alapján azt jelentették, hogy gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter tegnap este Bécsbe utazott és ő felségénél kihallgatás jelenik meg. E híresztelés nem felel meg a valóságnak, mert gróf Apponyi a mai délelőttöt a minisztérium ügyeinek intézésével a közoktatásügyi minisztériumban töltötte el. Gróf Apponyi pénteken utazik Bécsbe; kihallgatásának azonban nincs politikai háttere.

Kossuth Ferencz Aradon. Aradról jelentik: Barabás Béla orsz. képviselő táviratban közölte az aradi polgármesterrel, hogy Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter szombaton este 10 órakor utazik el Budapestről és az aradi állomáson a szalonkocsiban marad délelőtt 10 óráig. A miniszter 1 órakor Szegeden át visszautazik Budapestre.

A román nyelvrendelet. Bécsből jelentik, hogy a bécsi lapok ma Rómából a következő táviratot kapták:

„A magyarországi görög-katolikus román pap-ság panaszzal fordult a római szentszékhöz Apponyi Albert grófnak a hitoktatás nyelve ügyében kiadott rendelete ellen. A klérus panaszában bejelentette azt is, hogy ha a rendelet épségben marad, akkor a görög-katolikus román hívők tömegesen át fognak térni az ortodox vallásra. Valószínű, hogy a római kuria valamilyen formában interveniálni fog az illetékes helyen, Bécsben.“

A „Gazeta Transilvaniei“ meginterviewolta Mihályi Tivadar országgyűlési képviselőt, a nemzetiségi klub elnökét a nyelvkonfliktus dolgában. Mihályi a többi között ezeket mondotta: A román képviselők az Apponyi rendeletét interpelláció alakjában szövé fogják tenni a parlamentben, ezen kívül pedig a klubban meg fogjuk vitálni, hogy milyen törvényes eszközökkel vehetünk igénybe ezen szerencsétlen rendelet ellen. Meg vagyok győződve, hogy a román főpapság a végsőkéig fog harcolni. A román főpapok politikai kérdésekben, a kormánytól való félelemben eddig nem igen tartottak fenn érintkezést a nemzetiségi képviselők-

sege semmi másra, talán csak valami jelentéktelen protekcióra. Meg akarja őrizni gentleman-nyugalma.

Pedig hát de sok minden villant át az agyán egy pillanat alatt, míg a névjegyet nézte. Talán eszébe jutott még az is, hogy amit a huszonegy éves asszony megtagadott, azt meg nem tagadja a harmincz éves, a szebb, a kívánatosabb, az életnek tudója immár, aki kevésnek talált magához mindenkit azóta, s aki mégter a hozzá legméltóbbhoz.

Elgondolta ezt is. Hiszen — férfi volt...

— Azért jöttem, hogy egy szivességre kérem, kezdte újra Marossyné. S mert látta, hogy Tornay nagyon komolyan néz maga elé, akaratlanul is meglágyította a hangját:

— Szegény Anti fiáról van szó. Szép sikerrel végezett, szeretné, ha a minisztériumba juthatna.

Tomory nem tudta miről beszél az asszony, csak a hangjának zenéjét itta szomjában a lelke. Abban a percben kész lett volna önmaga előtt esküt tenni arra, hogy daczára mindannak, amit azóta élt, soha senki így nem hatott rá.

Az asszony elhallgatott. Csönd volt. Várta a választ. Tomory érezte, hogy most kell valamit mondania. De ő szeretne volna tovább hallgatni a hangját és tovább részegedni tőle. Szinte ostobán dadogta:

— És... és...

— És: arra kérem, ha tehet, tegyen valamit érte... a kedvemért.

Elég volt neki csak az az egy szó: a „kedvemért“, hogy átszakadjon a zsílip, a sok visszafojtott szó, érzés és indulat. Nem tudott már úgy beszélni, olyan szívhöz szólón, va-

kel. A harci taktikára nézve most is véleménykülönbség van a főpapság és a képviselők között. Bizom benne, hogy a küzdelem módjaira nézve meg fogunk egyezni.

Wekerle audienciája.

— A döntést a jövő hétre várják. —

A király álláspontja.

Budapest, szeptember 15.

Közel két óra hosszat tartott Wekerle Sándor miniszterelnöknek az a feszült érdeklődéssel várt audienciája, amelyen részletes jelentést tett a királynak a politikai helyzetről. Ez a helyzet pedig teljesen olyan, mint áprilisban volt, sőt talán még sivárabb és még bizonytalanabb. A bankkérdés idézte elő akkor a válságot, s a kormány lemondását a parlamentben is azzal indokolták, hogy a miniszterek között nem jött létre megegyezés ebben a kérdésben, ma is ugyanez a kérdés az, amelyben nem tudnak megállapodni. Fölmerült két kibontakozási terv is, amelyek közül azonban egyik sem tudott egyhangú megállapodásra vezetni. Mindezekről részletesen és behatóan referált a miniszterelnök a királynak, aki bizonyára megtette az előadásra a maga megjegyzéseit. Megismervén most már a király álláspontját a miniszterelnök, aki ma este visszaérkezett Budapestre, be fog számolni minisztársainak arról, hogy Bécsben milyen felfogással kerültek szembe az ő előterjesztései. Ezen a minisztertanácsban aztán a kormány tagjai határozni fognak arról, hogy milyen álláspontot helyezkedjenek a király kívánságaival szemben. Ez az állásfoglalás a bécsi jelentések szerint a kormány lemondása lesz, mert a király egyik előterjesztett megoldási módot sem tartotta elfogadhatónak. A kormány lemondásával szombaton a miniszterelnök ismét a király elé járul s így a döntő események a jövő héten fognak lejátszódni.

Wekerle Sándor miniszterelnök audienciájának eredményéről, bárha a döntés ma nem következett be, kitűnően informált udvari körökből ezt az értesülést kaptuk:

Wekerle Sándor miniszterelnök mai két óras audienciája alatt beható jelentést tett a

politikai helyzetről, részletesen foglalkozva úgy a minisztertanácsban fölmerült kibontakozási tervekkel, mint a pártvezérek állásfoglalásával. A király meghallgatta a miniszterelnök előterjesztéseit, amelyekre azután megtette a maga megjegyzéseit. Ezekből a megjegyzésekből pedig Wekerle Sándor miniszterelnök meggyőződhetett arról, hogy a király az ismertetett megoldási módok egyikét sem tartja elfogadhatónak. A felség ugyanis ismét a paktum álláspontjára helyezkedett és újból annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a koalíció és a mostani kormány tegyen eleget a paktumban vállalt kötelezettségnek és valósítsa meg haladéktalanul a választói reformot. Ezt a kötelezettséget nem engedi semmiféle más kérdéssel összekeverni és komplikálni és ezt egész határozottan meg is mondta Wekerle miniszterelnöknek. A királynak ez az állásfoglalása már határozottan magában foglalja azt a konzekvenciát, hogy a kormány a legközelebbi minisztertanácsban elhatározza lemondását és szombaton, amikor Wekerle miniszterelnök ismét Bécsben lesz, már át is adja a lemondást a királynak. Ezután meg fog ismétlődni a darabontok kormányalakításának komédiája. Amint 1905 elején megalakították a Fejérváry-kormányt, hogy a külkereskedelmi szerződéseket a törvény ellenére életbe léptesse, úgy most meg fogják alakítani Lukács László vagy gróf Khuen-Héderváry elnöklete alatt a második darabont-kormányt, amelynek az lesz a feladata, hogy a hadvezetőség által kívánt félmilliárd korona többkövetelést folyósítsa és erre a célra államkölcst vegyen föl. Ha aztán a terhek már az ország nyakában lesznek és újra el fog következni az ujoncz és költségvetés megszavazásának ideje, Bécs egyszerűen új paktumot fog kötni, amelyek első pontja a törvénytelenül okozott óriási terheknek törvényes vállalása lesz. Addig aztán már az idő is olyan rövid lesz, hogy fizikailag sem lehet majd az önálló bankot fölláttani, s így az új paktum egy további pontja a közös bankszabadalmának 1917-ig való meghosszabbítása lesz. Ez körülbelül az ese-

izzó szavakat s hiába akarta kiszabadítani a kezét is. Nem érzett semmi mást, csak valami nagy, kegyetlen, mámorúzó józanságot. Azt gondolta magában igen nyugodtan, meg kell várnom türelmesen, míg lecsillapodik. Mert se lát, se hall. Nem tud uralkodni a szavain. A kellő időben azonban észre fogom téríteni. Jaj, de kelemetlen helyzet...

S mikor Tomory át akarta fogni a karját Marossyné vállán, az a felszabadult kezével megnyomta az íróasztalon levő villamos gombot. A csengő éles berregése behallatszott hozzájuk, s a férfi csaknem durván szólt rá:

— Miért csengett?

— Bocsásson meg — szólt szeliden az asszony — egy pohár hideg vizet kérek — magamnak.

A férfi ránézett haragos, kutató tekintettel, de nem felelhetett, mert megjelent a szolgáló.

— Egy pohár vizet kérek — mondta kelleltenül. S hogy megint magukra maradtak, újra feléje fordult:

— Miért tette, miért tette ezt?

Marossyné a világ legtermészetesebb hangján felelte:

— Nézze, úgy elragadtatta magát... Félttem. És mintha össze akarta volna zuzni a kezemet, úgy szorította. Már fájni kezdett. Aztán meg nagyon kifogytam az időből is. Jolánka vár rám...

Tomoryval megfordult a világ. Mintha hideg zuhany érte volna s alig tudta leküzdeni haragját, fájdalmát, sértett hűségét. Elsápadt. Össze tudta volna törni ezt az asszonyt, aki így megalázta. És nem szólhatott semmit. Pedig csak úgy tombolt benne min-

9 óra
Hofb
hossz
a mi
gyar
minis
ország
Buda
lanác
niszt
a kö
felfog
elnök
amin
semm
tizene
ment
minis
kor
pestr
I
nűen

volt a
nak h
neki
ismer
egész
szint
multn
minis
takoz
megt
utját
czélla
felség
és táj
génél
vek é
Ezek
tereln
minis
amike

den.
Jól pa
egy
még r
hagyn
lett vo
nyos,
is bez
tekig
asszon
Most
megtu
Ö
mégis.
volna
telent
illeti,
folyam
varral
hetem.
A
vissza,
zoit va
De ne
volt ná
Lá
kérést
De To

mények várható sorozata, amelyet csak az a fordulat változtathatna meg, ha a kormány elfogadva a korona álláspontját, haladéktalanul megkezdi a választói reform tárgyalását és garanciát vállal a hadügyi követeléseknek a delegációk által való sima elintézésére. Erre pedig alig van kilátás.

A miniszterelnök a királynál.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délelőtt 9 órakor kihallgatáson jelent meg a királynál a Hofburgban. A kihallgatás majdnem két óra hosszat tartott. Néhány percczel 11 óra előtt a miniszterelnök visszatért a bankgassei magyar palotába. Félhivatalos jelentés szerint a miniszterelnök behatóan ismertette a magyarországi politikai helyzetet és a királyt a Budapesten folytatott legutóbbi miniszteri tanácskozások lefolyásáról informálta. A miniszterelnök közölte továbbá a királylyal a koalíciós pártok vezéreinek nézetét és felfogását. A király Wekerle miniszterelnök jelentését kegyesen fogadta. *Döntés, amint az előrelátható volt, a mai kihallgatáson semmilyen irányban nem történt.*

Wekerle Sándor miniszterelnök délelőtt tizenegy órakor a közös külügyminisztériumba ment, hogy részt vegyen a folytatólágs közös miniszteri értekezleten. Délután harmadfél órakor a miniszterelnök visszautazott Budapestre.

Dr. Wekerle még e hét folyamán, valószínűen szombaton reggel, ismét Bécsbe érkezik.

Az audiencia eredménye.

Wekerle miniszterelnök két óra hosszat volt a királynál kihallgatáson és audienciájának hosszu tartama bizonyára alkalmas adott neki arra, hogy részletesen és alaposan megismertesse ő felségével a politikai helyzetet egész sivárságában és szomorú voltában. Valószínű, hogy az audiencia nem annyira a multnak, mint inkább a jövőnek szólt. A miniszterelnök nem terjeszthetett ugyan kibontakozó programot a felség elé, de az audiencián megtörtént a kísérlet arra, hogy a kibontakozást *újrat egyengessék.* A miniszterelnök azzal a czállal lépett a király elé, hogy tájékoztassa ő felségét a magyar politikusok állásfoglalásáról és tájékoztassa önmagát arról, hogy ő felségénél milyen fogadást találnának azok a tervek és óhajások, amelyeket eléje terjesztett. Ezek ismeretében érkezett ma vissza a miniszterelnök Budapestre, ahol egybe fogja hívni miniszterársait, hogy közölje velük azokat, amiket az audiencián hallott. *Wekerle pár nap*

den. Jolánka egy ünnepezt szép asszony volt. Jól palástolt látszat szerint Tomory életének egy futó tüze. Alig hogy kigyúlt tűz, tehát még nagyon becses neki. Senki másért el nem hagyná lobogni, de ezért még arra is képes lett volna. Mig most, ha ez, akitől immár bizonyos, hogy nem várhat semmit, szól neki: ott is bezárt ajtókra talál. Vagy legalább is hekegig tartó kellemetlensége lesz belőle. S az asszonyok, ha erősek, szívesen dicsekszenek. Most még csak éppen az kell, hogy Jolánka megtudja ennek az órának történetét.

Önmagát legyőző csendes hangon felelt mégis.

— Vegye ugy, mintha semmisse történt volna és kérem, bocsásson meg. Érzem, helytelenül viselkedtem. Ami pedig a kívánságát illeti, minden lehető megteszek a benyújtott folyamodás érdekében.

— Köszönöm, nagyon köszönöm.

— Én is kérem valamire, szóló némi zavarral Tomory.

— Nagyon szívesen megteszem, ha tehetem.

— Ne szóljon erről az órától senkinek.

Az asszony egy gunyos mosolyt fojtott vissza, mig biztosított:

— Senkinek. Hiszen ismer, eléggé zárkózott vagyok. Egyetlen bizalmas barátom van.

— Tudom. Jolánka nagyságos asszony. De ne szóljon neki se. Legfeljebb annyit, hogy volt nálam.

Látszott rajta, milyen nehezére esett ezt a kérést kimondani. Marossyné kezét adott rá. De Tomory igen kényelmetlenül érezte magát

mulva ismét a király elé fog lépni és valószínű, hogy ez alkalommal meg fog történni az első érdemleges lépés a kibontakozás felé. Bécsben beavatott helyen azt mondják, hogy a *helyzet igen sivar és nagyon kevés remény van arra, hogy egyhamar a békés kibontakozás sikerüljön, de figyelmeztetnek arra is, hogy azt mondani, hogy egyáltalában reménytelen a helyzet, még korai.* A miniszterek Wekerle jelentése alapján már néhány nap mulva újabb tanácskozásra fognak összeülni, de — egy bécsi jelentés szerint — még nem bizonyos, vajjon ez a miniszteri tanácskozás még szombat előtt meg lesz-e, amely napon Wekerle a közös miniszteri tanácskozás folytatására visszautazik Bécsbe. *A dolgok csak jövő héten jutnak döntő stádiumba.*

A „N. Fr. Pr.“ mai estilapja élén következőket írja: *Wekerle mai kihallgatása a királynál nem hozta meg a döntést, de a Wekerle-kormány helyzete nagyon nehéz és a koalíció és a koalíciós-kormány összeomlása emberi előrelátás szerint elkerülhetlenné vált.* Minthogy Kossuth Ferencé a többség, nagyon kétségesnek tekintendő, hogy ilyen körülmények között sikerülni fog-e többséget a bank véglegessége mellett a jelen országgyűlésen összehozni. A 67-es párthoz tartozó miniszterek a koronától *katonai engedmények megadását és a készfizetések fivételét követelik, amely ellen tudvalevőleg az osztrák parlamentben igen heves áramlatok érvényesülnek.* A helyzet ennél fogva nagyon komolylyá vált és a koalíciós kormány, mely a minisztertanács legutolsó ülésén sem tudott egységes határozatra jutni és immár két pártra oszlott, előreláthatólag *nemsokára kénytelen lesz formálisan is a saját létéről dönten.*

Ezt a különben is komoly helyzetet egy rendkívül fontos tény még jobban kiélesíti. A hadügyi kormányzat ugyanis, eltekintve a fegyverkezési czélokra szükséges fedezési hitelektől, *aggasztóan nagy követeléseket támasztott.* A monarchia mind a két államtól azt kívánják, hogy hadi czélokra exorbitans, csaknem *félmilliárdra* rugó összeget áldozzon. Kétségtelen, hogy a hadügyminisztérium e követelésével szemben a monarchia *mindkét államának* kormánya a leghatározottabb ellenállást fogja kifejteni, mert ilyen összegek előteremtése a monarchia mindkét államának képességét csakugyan meghaladja. Akinek az lesz a föladata, hogy a törvényhozó testületekben ilyen javaslatokat terjesszen elő, az ugy Bécsben, mint Budapesten igen harcziás hangulatra lehet elkészülve. Azok a magyar miniszterek, kik hajlandók a bankkérdést az utból elhárítani s a dualiz-

a bucsuzás után, mig feltette magában a kérdést: ha lehet-e bizni az asszonyok szavában?

Este felé nem a legteljesebb lelki nyugalommal lépett be Jolánka nagyságos asszony szalonjába. A hangulatból rögtön kiérezte, hogy nem áruáltak el. A szép háziasszony mosolyogva nyújtotta kézcsókra a kezét:

— Ma már emlegettük Erzsikével. Elmondta, hogy szíves lesz eljárni ügyükben. Igazán kedves magától, én is köszönöm. Ugy-e, hogy páratlan egy asszony az az Frzike?

Tomory, aki immár teljen biztosan érezte magát, udvariasan felelte:

— Szép asszony, kedves asszony, de ami az ügyüket illeti, az nem olyan nagyon biztos, mint talán hiszi. Ha éppen nagyon óhajtja Jolánka nagysága, teszek mi-egymást érte. Öszintén mondom azonban, annyi a folyamodó s annyi a protektor, hogy legokosabb, ha az ember nem avatkozik bele az ilyesmibe tulságos buzgalommal.

— Tart tőle, ugy-e, hogy elkoptatja magát felfelé?

— Nem éppen. De látja az ember az ilyen közbevetést csak a kivételesek kedvéért teszi meg. Ha magának volna valami kérni valója, az — természetesen — parancs lenne.

— És hát Erzsike nem tartozik a kivételesek közé?

— Jó Istenem, ő szép és bájos asszony, de van a modorában valami, ami nekem nem tetszik. Sokat változott a hátrányára, mióta nem láttam. Azelőtt csupa szelidség volt, s most egy kicsit mintha el volna bizakodva. Nekem nem rokonszenves.

Es hitte is, amit mondott.

likus berendezkedés alapján maradni, érzik, hogy ily rendkívül nagy katonai követelések az ellenék pozícióját nagyon meg fogják erősíteni. A magyar válságot tehát az aggasztóan nagy katonai követelésekkel való időbeli és politikai találkozása igen kiélesíti. A dualisztikus miniszterek azt hiszik, hogy a viszonyok rendezésére nem vállalkozhatnak, ha másfelől olyan engedményeket nem kapnak, amelyek helyzetüket megkönnyítik. Mint-hogy azonban a korona katonai téren eddig minden engedményt visszautasított és az osztrák kormány ezenfelül aligha lesz erős arra, hogy a készfizetések felvételének kérdését az osztrák parlamentben keresztül vigye, *Wekerle és a dualisztikus miniszterek terve aligha lesz megvalósítható.*

A kormány lemondása.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután 3 órakor visszautazott Budapestre s még a hét folyamán, pénteken vagy szombaton ismét Bécsbe érkezik. A „N. Fr. Pr.“ értesítése szerint *Wekerle legközelebbi audienciája a hét végén lesz, amikor a kormány lemondását terjeszti a király elé.*

A miniszterelnök hazaérkezése.

Wekerle Sándor miniszterelnök ma este hét óra öt perczkor báró *Skerlecz Iván* miniszteri tanácsos kíséretében Bécsből visszaérkezett Budapestre. Ugyanezzel a vonattal érkezett meg gróf *Zichy Aladár* ő felsége személye körüli miniszter is.

Wekerle Sándor miniszterelnök, mint a Budapesti Tudósító értesül, a holnapi nap folyamán tájékoztatni fogja miniszterársait mai kihallgatásának lefolyásáról.

A közös minisztertanács.

A tegnap megszakított közös miniszteri tanácskozást ma délelőtt 11 órakor folytatták. A közös minisztereken kívül a magyar miniszterelnök és pénzügyminiszter és az osztrák kabinetnek elnöke és pénzügyminisztere vett részt a tanácskozáson. A tanácskozás tárgya ma is a boszniai tartományi szervezet megvitatása volt. A tanácskozást a két kormányelnök bevonásával szombaton fogják folytatni, a közbeeső idő alatt a referensek fogják elvégezni azon munkákat, amelyek elintézésé az eddigi tanácskozások alapján vált szükségessé. Osztrák forrásból azt jelentik, hogy a boszniai tartományi statutum megbeszélése során nem merültek föl legyőzhetetlen akadályok. Magyar részről csak azt kívánják, hogy minden kerüljék, ami prejudikálhatna Magyarország esetleg később érvényesítendő közjogi igényeinek. A közjogi része a kérdésnek tehát nyitva marad, ami ellen Ausztria sem emelhet kifogást.

Budapest, szeptember 15.

A szerb kereskedelmi szerződés. Belgrádból jelentik: A szerb kormányhoz közel álló „Dnevni List“ határozottan állítja, hogy a szerb kormány nem fog delegátusokat kiküldeni a kereskedelmi szerződési tárgyalások újból való felvételére, mert annak idején Bécsben szakították meg a tárgyalásokat és így Ausztria-Magyarország dolga, hogy ezeket most újból felvegye.

A Reichspost a válságról. A Reichspost mai számában a magyar politikai válságból való kibontakozással kapcsolatban egy állítólagos *Szterényi-féle* kibontakozási tervezetet közöl, amelynek a részleteit is ismerteti. A *Magyar Tudósító* a legilletékesebb helyről arról értesül, hogy a közleménynek a *Szterényi-féle* állítólagos tervezetre vonatkozó része *teljesen valótlan*, mert *Szterényi* államtitkártól eredő ilyes tervezet sem a multban nem volt, sem jelenleg nincs az uralkodó előtt.

Egy bosnyák muzulmán szerkesztő Bosznia annexiójáról. *Csemalovic* Izmail aga, a mosztári „Muszavat“ szerkesztője, ki a bosznia-hercegovinai muzulmánok legfiatalabb és legagilisabb vezérfia, a napokban Bécsben járt és ez alkalommal az ujvidéki „Zasztava“ munkatársa előtt a következőleg nyilatkozott: „Elkeseríti a muzulmánokat a növekvő erőszakos katholisizálás és azért mi muzulmánok és szerbek minden törvényes eszközzel küzdeni fogunk ama törekvés ellen, hogy Boszniát Horvát-Szlavonor

szággal egyesítsék és valami trializmus-félét teremtsenek, mert ez, reánk végzetes lenne. Mi mindannyian, muzulmánok és szerbek Bosznia autonómiájáért fogunk küzdeni és a legerősebb ellenzékét fogjuk képezni a mai reakciós uralom ellen. Az alkotmánytól semmi jót nem remélünk, mert azt bürokraták készítik a nemzet ellen, akiknek az az érdekük, hogy a hatalmat kezükben tartás. Hiszem azonban, hogy a muzulmánok és szerbek összetartása meg fogja hiúsítani a reakciós uralom minden törekvését.

A német nagygyakorlatok.

München, szeptember 14.

Alighogy lezajlottak a morvaországi nagygyakorlatok, Vilmos császár máris Dél-németországban teremtett, hogy résztvegyen az ottani nagygyakorlatokon. Az ez idei német gyakorlatok egyike a legnagyobbaknak, melyet Európában tartottak. Nem kevesebb, mint négy hadtest és egy hadosztály vesz benne részt. És pedig a württembergi XIII-ik, a bádeni XIV-ik, a bajor I. és III-ik hadtest, ezenkívül még a bajor 4-ik hadosztály. A gyakorlaton közreműködő lovasságot a következő lovas-csapattekből állítják össze: Wagner altábornagy lovasfelügyelő vezénylete alatt a IV-ik lovasfelügyelőség és pedig a 30-ik, 28-ik és 35-ik lovasdandár, melyek kötelékébe tartozik: 11-ik és 15-ik dzsidászrezdek, a 20-ik, 21-ik, 23-ik és 24-ik dragonyosrezdek. Ezenkívül beosztják még a lovasfelügyelőséghez a 15-ik lovaslőveget és a 2-ik lovasított utászosztályt. Báró Starkloff altábornagy vezénylete alatt egy kombinált lovas hadosztályt állítanak össze a württembergi lovasdandárból, a 3-ik lovas vadászrezdeből és a 13-ik király-dzsidászrezdeből. Ehhez a hadosztályhoz is beosztanak egy lovas ütegosztályt és egy gépfegyverosztályt. A harmadik lovas hadosztályt báró Gelbsattel altábornagy fogja vezényelni. Ennek a hadosztálynak kötelékébe osztják be az összes bajor lovasezredeket.

A lovasság ezen a nagygyakorlaton fog először az új lovassági gyakorlati szabályzat szerint operálni. Nagy reményeket fűz a hadvezetőség az automobil-gépfegyverekhez, amelyeket ezen a nagygyakorlaton használnak először. Mindkét operáló hadsereget ellátják: lég-hajó-osztálylyal, tábori jelzőcsapattal, hid-trainnel és tábori távirat-készülékekkel. A két hadsereg mindegyikéhez még ötven-ötven motorocsit osztanak be hirszolgálatra.

A fővezérseget az ugynevezet két félnél Bock gyalogsági tábornokra bizzák. Vezérkari főnöke: Xylander tábornok lesz. Ennek a segregnek főhadiszállása Svab-Hall lesz. A vörös félt Lipót bajor herceg fogja vezényelni. Vezérkari főnöke: Gründell tábornok. A hadvezetőség főhadiszállása Aschaffenburg.

A hadtestek parancsnokai a következők lesznek: A XIII-ik hadtestnél Albrecht württembergi herceg lovassági tábornok. Az I-ső bajor hadtestnél Rupprecht bajor herceg gyalogsági tábornok. A III-ik bajor hadtestnél báró Tann-Rathsamhausen gyalogsági tábornok. A 14-ik bádeni hadtestnél báró Hoiningen lovassági tábornok.

A nagygyakorlat főnökei lesznek Vilmos császár és öt főnökök. Ezek mellé beosztanak tizenöt tábornokot. Főnökök lesznek: báró Golz csapatfelügyelő, Kessel gyalogsági tábornok, Linde gyalogsági tábornok, Dulicz tüzérségi tábornok és Beseler gyalogsági tábornok.

A nagygyakorlatokon tudvalevőleg részt vesz Ferencz Ferdinánd trónörökös is, Vilmos német császár határozott kívánságára. Ezenkívül még egy illusztris vendége lesz a német császárnak, Mahmud Sefket pasa, a török hadsereg generalissimusa. A török hadsereg főparancsnoka maga is német tisztektől nyerte katonai oktatását, ép úgy, mint a török hadsereg képzett tisztjeinek legtöbbször. A német nagygyakorlatok iránt külföldben is nagy érdeklődés mutatkozik, mert alig van ország, mely azon katonai attaséja által képviselve ne legyen.

KÜLFÖLD.

Bülow képviselősége. Schack képviselő ismeretes botránja következtében lemondott mandátumáról és az így megürült eisenachi kerületben tudvalevőleg Bülow herceget akarták fölléptetni. A herceg azonban a felajánlott jelöltséget a következő táviratban utasította vissza:

„A jelöltséget nem fogadhatom el és kérem, álljanak el ettől. Miután állásaimról lemondtam, nem kívánok többé a politikában a nyilvánosság elé lépni.

A tiroli irredentista összeesküvés. Már jelentettük, hogy a tiroli irredentista párt ellen vizsgálat folyik. Ujabb hírek szerint a házkutatások és letartóztatások Tirolban még egyre folynak. A letartóztatottak között van Mussolini, a „Popolo“ című szocialdemokrata újság főszerkesztője is, akit szigorú fedezettel a roveredoi kerületi törvényszék fogházába vittek. A letartóztatás a Mussolini trienti lakásán tartott házkutatás következménye. A tiroli szabadságünnepély ellen tüntetők közül a rendőrség többeket fogságra ítél. Avancini trienti képviselő a belügyminiszterhez intézett táviratban tiltakozott a tömeges házkutatás és letartóztatás ellen. A házkutatásokat nemcsak Trientben, hanem egész Dél-Tirolban folytatják. A rendőrség Cavaleseben Mario Rizzoli dr.-nál tartott házkutatást, Coveloban pedig egy Povoll nevű alpesi vezetőnél kutattak kompromittáló iratok után, anélkül azonban, hogy terhelő anyagra akadtak volna. Ducati vizsgálóbíró közben folytatja a meggyanusított emberek kihallgatását. Trientben a városi zenekar dobosánál, egy Gotardi nevű olasz embernél is tartottak házkutatást, mert az alai rendőrség táviratilag közölte, hogy Gotardi egy olasz katonatiszttel több ízben együtt látta. Eddig összesen 14 embert tartóztattak le. A „Banca Cooperativa“ igazgatósága megtalálta az ellopott értékpapírok jegyzékét. A trienti kerületi törvényszék az „Alto Adige“ főszerkesztőjét, Mario Scartonit és a lap felelős szerkesztőjét, Peruginit, egyenkint 140 korona pénzbüntetésre, illetőleg 14 napi elzárásra és Prati szerkesztőt 30 korona pénzbüntetésre ítélte, mert a lapban két olyan cikket közöltek, amelyek a közvéleményt az összeesküvésű ügyekben könnyen megtéveszthették volna és amelyeket az ügyesség már előzőleg konfiskált.

Vasutépítés Kisásiában. A török hivatalos lap közli a parlament szentesített határozatát, amely fölhatalmazza a kormányt, hogy az amerikaiak által kért vasutépítő koncessziót a Szivasz-Diarbekir-Van-vonalra és ennek az alexandrettei öböl-nél lévő Jumurtalykba, a perzsa határon lévő Szulejmanjebbe való elágazás vonalaira szerződésileg azzal a csoporttal kösse meg, amely a legjobb feltételeket nyújtja. A vasutársaság nem fog kilométergaranciában részesülni, de joga lesz, hogy husz kilométernyi párhuzamos területen kiaknázhassa a bányákat.

A jemeni zavarok. A porta gyanút merített a kedive ellen a jemeni eseményekkel szemben tanúsított viselkedése miatt. Ugy látszik, hogy ugyanily gyanuja a portának már néhány héttel ezelőtt is támadt, amikor Arábiában komoly rendezavarás volt. A török kormány egyiptomi ügyvivőjének és az arabiai hatóságoknak azt az utasítást adta, hogy a kedive viselkedését ellenőrizzék. A tegnapi miniszteri tanács elhatározta, hogy a Medsidje czirkálóját Jemenbe küldi. Az utóbbi napokban öt zászlóalj gyalogságot és két üteg ágyut küldtek oda. Néhány ezred legénysége föllázadt s nem akart Jemenbe elindulni, de a tiszték engedelmességre kényszerítették a katonákat.

Hadügyi reformok Kínában. A pekingi kormány titkos tanácskozásban elhatározta a kínai flotta reformját. A kormány elhatározta továbbá az általános védkötelességet és harminczöt új hadosztály föllállítását. A szibériai határon szaporítják a helyőrséget és megerősítik a határhelyeket.

E hírt megerősíti a következő pétervári távirat:

A Rjecsnek jelentik Carbinból, hogy Ehisa az Amur és Czungari partvidékein lázasan fegyverkeznek, erődtítéseket épít a mandzsuriai partvidéken és a folyók mentén s a helyőrségeket megkettőz-

tetik. Az erődtítési építkezések két millió leibe kerülnek. A júniusban elhatározott haditengerészeti építkezésekre közadakozásból gyűjtést indítottak meg. Sanwerben haditengerészeti akadémiát állított a khinai kormány, a hajógyárakat jókarba helyezte s most épített 5 czirkálót és 3 torpedónaszádót.

Szimics nyugalomba vonulása. Belgrádi jelentés szerint a bécsi sajtóban elterjedt azon hír, mintha Szimics bécsi szerb követet nyugalomba helyeznék, téves. Ezt a híresztelést azzal hozták kapcsolatba, hogy Szimics-nek az Ausztria-Magyarország és Szerbia közötti kereskedelmi szerződési tárgyalások újból való felvétele tekintetében balsikere volt. Szerb hivatalos részről határozottan állítják, hogy Szimics szerb követ elejtésére ez idő szerint nem gondolnak. Ha később talán még is nyugalomba lépne, ezt semmiesetre sem lehetne a szerződési tárgyalásokra visszavezetni.

A spanyolok veresége. Oranból jelentik, hogy a partvidékről Udjába érkezett jelentések szerint a spanyol csapatok e hónap 9-én a Kebdanak területén lévő Suk-Arba körül vereséget szenvedtek és visszavonulásra kényszerültek. A Riff-vidékéről két követ érkezett Tangerbe, akik Fezbe utaznak, hogy a szultántól támogatást és közvetítést kérjenek.

Abdul-Hamid vagyona. A porta közölte a hatalmakkal, hogy a volt szultán az állam rendelkezésére bocsátotta a külföldi pénzintézeteknél letétbe helyezett vagyonát. Az egész összeg körülbelül 100 millió márkát tesz ki s ezenkívül van még Abdul-Hamidnak a Deutsche Bank-nál 100.000 márka letétje, amely az ő tulajdona maradt.

Az új egyiptomi párt. Az új egyiptomi párt kongresszusa táviratot intézett a brit parlamenthez, hogy Anglia ürítse ki Egyiptomot és váltsa be Gladstone régi ígérését. Egy másik telegramot Hilmi pasához intézett a kongresszus és fölkérte, hogy egész befolyásával hasson Angliára, hogy rendelje vissza seregeit Egyiptomból.

Liberális reform Oroszországban. Az orosz belügyminisztériumban egy törvényjavaslat tervezetén dolgoznak, amely nőknek is megengedi, hogy hivatalokra pályázzanak az egyes minisztériumokban. A terv dolgában írásos ankétet rendez a belügyminisztérium. A дума őszi ülészakában fog tárgyalásra kerülni a kereskedelmi miniszter törvényjavaslata a munkás balesetbiztosításról.

A helyzet Perzsiában. Teheránból jelentik, hogy a nyugalom helyreállott. A templomokban azt prédikálják a papok, hogy támogatni kell az új kormányt. A vidéki városokban is nyugalom uralkodik. A kormány új emberekkel tölti be a kormányzó állásokat. Tömegesen történnek birtokelkobzások, amelyekből az államkincstár rengeteg összegekre tesz szert, de mégis nagy a pénzhiány.

EGYHÁZAK.

— (Egy újabb nyelvkonfliktus.) A román egyházi hatóságok közt egy újabb nyelvkonfliktus tört ki. A konfliktus abból keletkezett, hogy a balázsfalvi görög-katolikus érsekség román nyelven állította ki a lelkészek részére azt az igazolványt, mellyel igazolja, hogy az illető lelkész aktív egyházi szolgálatban van és így katonai szolgálatot nem kell teljesítenie. A fősolgabírák ezeket a románnyelvű igazolásokat nem fogadták el és azt követelték, hogy a lelkészek magyar nyelvű bizonylatokat terjesztszenek be. Ez a dolog sok zavart okozott a lelkészek katonai ügyeinek elintézésében és panaszszal fordultak a balázsfalvi érsekhez, aki a görög-katolikus egyház összes lelkészeihez köriratot intézett, melyben felhívja őket, hogy a fősolgabírák eljárása ellen felebbezéssel éljenek a megyei közgazgatási bizottságokhoz, ha pedig az sem használ, a honvédelmi miniszterhez. Az érsek köriratában utal az 1868. 44. tcz. 15. szakaszára, mely szerint a felsőbb egyházi testületek és hatóságok önmaguk állapítják meg a tanácskozás, a jegyzőkönyv, az ügyvitel nyelvét. Ugyanezen törvény-cikk 23. szakasza szerint az ország minden polgára saját közegéhez egyházi hatóságához

és törvényhatóságához annak közegeihez és az államkormányhoz intézett beadványait anyanyelvén nyújthatja be. E szerint tehát — mondja az érsek köriratában — törvénytelen a közigazgatási hatóságoknak az az eljárása, hogy a románnyelvű bizonylatokat visszautasítják, miért is a lelkészeknek meghagyatik, hogy a hatóságok visszautasító végzése ellen a legfelsőbb fórumig felelősséggel éljenek.

A görög katonai forrongás.

Budapest, szeptember 15.

Az a lelkesedés, melylyel Pátrásban és Korfuban tüntettek *Constantin* görög trónörökös mellett, felkeltette a katonai párt aggodalmát. Kitént ugyanis, hogy a lakosság legszélesebb rétegeiben nem szimpatizálnak a katonai párt programjával, amely újabb terheket róna a nép vállaira. A hadseregnek oly nagymérvű reorganizálása, mint a hogyan azt a mozgalom vezetői kívánják, nagyon tülterhelné az állami kiadásokat, úgy hogy kormánykörökben is teljesíthetetlennek tartják a tisztek követeléseit. A katonai szövetség különösen *Theotokis* volt miniszterelnök ellen van elkeseredve, mert az nyíltan szembeszáll a tisztek mozgalmával, mely szerinte Görögországot a tönk szélére juttatja.

Arra való tekintettel, hogy a vidék lakossága nem tette magáévá a szövetség programját, elhatározta az athéni központi bizottság, hogy nagymérvű agitációt indít az egész országban. A király és kormány tehetetlenek e mozgalommal szemben, mely úgy látszik rövid időn belül polgárháború elé viszi Görögországot.

Athénből ma a következő tudósításokat kaptuk:

Makacsul tartja magát az a híresztelés, hogy *Theotokis* le akar mondani képviselői mandátumáról és pártjának vezetéséről. Pártjának küldöttsége Korfuba utazott, hogy lemondó szándékának megváltoztatására rábírja. A vidék sokkal kevésbé rokonszenvez a katonai szövetséggel, mint a főváros, amiért is a *Karaiskakis* képviselő és katonatiszt vezetése alatt álló politikai kör elhatározta, hogy *propagandacsinálás* céljából embereket küld a vidékre. A katonai szövetség egyelőre még támogatja a *Mavromichalis*-kabinetet, de már hallatszanak egyes hangok, melyek szerint a szövetség arra törekszik, hogy a német családból származó *Hoesslin* ügyvéd kerüljön a miniszterelnöki székbe. A katonatisztek és a radikális elemek elkeseredése *Theotokis* ellen egyre fokozódik. — Pátrásban a kormány rendeletére letartóztatják *Bakaloglut*, a király volt hadsegédét, mert ott a katonai szövetség ellen izgatott. Hir szerint a katonai szövetségnek az a szándéka, hogy katonai célokra kényszerkölcsönt vétel fel. A szövetség, továbbá a székek, a szocialisták és a legtöbb újság a vagyonos polgárok megadóztatását követelik és arra szólítják fel a kormányt, hogy e célból jövedelmi és örökösödési adót vessen ki. *Eutaxie* pénzügyminiszter, aki maga is nagybirtokos, erről azonban hallani sem akar. A hadügyminiszter elrendelte, hogy az a hét altiszt, akit annak idején bizonyos üzelmek miatt a hadsereg kötelékéből elbocsátottak, újból visszahelyeztessék; annak a hatvan altisztnak pedig, akiket ugyanolyan okból kéthavi börtönfogságra ítéltek, a büntetést elengedték.

Újabb jelentések is megerősítik, hogy *Theotokis* volt miniszterelnök hívei között nagy az izgatottság és remélik, hogy sikerülni fog a párt vezérért eltéríteni szándékától, ha azonban a volt miniszterelnök mégis visszavonul a közéletből, akkor egyelőre a kamara feloszlásáig a párt három kiváló tagja veszi át a párt vezetését. Ebben az esetben a politikai helyzet tisztulni fog, mert *Theotokis* táborának nagy része beválthatja a tisz-

teknek adott ígéretét, hogy megszavazzák a katonai követeléseket. A sajtó egy része gyávasággal vádolja *Theotokist*, a lapok tulnyomó része azonban azt hangoztatja, hogy a volt miniszterelnök később vissza fog térni a politikai élet porondjára.

TÁVIRATOK.

A csár és a szultán.

Konstantinápoly, szeptember 15. A lapok szerint megerősítették azt a hírt, hogy az orosz csár a szultánnal a czári hajón fog találkozni a Boszporuszban.

Izvolzski Berlinben.

Berlin, szeptember 15. (Saját tudósítónktól.) *Bethmann-Hollweg* birodalmi kancellár ma az orosz nagykövetségen tanácskozott *Izvolzski* külügyminiszterrel és a konferencián gróf *Ostenbaeken* orosz nagykövet is jelen volt.

Aeroplanok a szerb hadseregben.

Belgrád, szeptember 15. A hadügyminisztérium elhatározta, hogy négy aeroplánt vásárol Franciaországban a szerb hadsereg részére. A megrendelés már elment és azt hiszik, hogy már a jövő év kezdetén megtehetik az első próbapülésket.

Az albánok lázadása.

Üszküb, szeptember 15. (Saját tudósítónktól.) A zendülő albánok készülnek a döntő mérkőzésre *Dsevad* pasa seregével. *Dsevad* csapatai bombázzák a lázadó albán falvakat.

Közigazdasági táviratok.

Amerikai tőzsdék zárulatai.

		szept. 15.	szept. 13.	szept. 14
New-York.	Buza	111 ³ / ₄	112	112 ¹ / ₄
	locobuza	—	—	—
	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	110 ³ / ₄	110 ⁷ / ₈	111 ¹ / ₄
Tengeri	decemberre	106 ¹ / ₂	106 ³ / ₈	10 ⁷ / ₈
	májusra	—	—	—
	juliusra	—	—	—
	szeptemberre	78	76	76
Chicago.	decemberre	71 ¹ / ₄	71 ¹ / ₄	71 ¹ / ₄
	Buza	102 ¹ / ₄	103 ⁷ / ₈	103 ³ / ₄
	decemberre	98 ¹ / ₄	98 ¹ / ₄	98 ³ / ₈
	Tengeri	67 ¹ / ₈	67	67

Newyork szept. 15. Gyapot Newyorkban helyben 12.70 (12.50 tegnap), gyapot okt. 12.43 (12.28), gyapot decemberre 12.48 (12.29), gyapot Neworleansban helyben 12²/₁₆ (12³/₁₆), petroleum Stand white Newyorkban 8.25 (8.25), petroleum Stand white Filadelfiában 8.20 (8.20), petroleum Refined in Cases 10.65 (10.65), petroleum Credit Blancs at Oil City 1.58 (1.58), zsir Western steam 12.45 (12.55), Zsir Rohe és Brothers 12.80 (12.90).

Chicago, szept. 15. Zsir szeptemberre 11.97 (12.00) zsir októberre 11.90 (11.97), szalonna short clear 12.43 (12.43), sertéshus 25 75 (25,85).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Naplár. Csütörtök, szeptember 16. — Róm. kat.: Eufénia. — Prof.: Tünde. — Görög-orosz: szept. 8. Tezist. — Zsidó: Tisri 1. — A nap két reggel 5 óra 38 perczkor, nyugszik este 6 óra 10 perczkor. — A hold két reggel 7 óra 10 perczkor, nyugszik este 7 óra 11 perczkor.

Az igazságügyminiszter fogad déli 12 órakor.
A honvédelmi miniszter fogad d. e. 10 órakor.
A pénzügyi államtitkár fogad 12—2-ig.
A közoktatásügyi államtitkár fogad délben 12-1 óráig.

A Tud. egyetem megnyitó-ülése délelőtt 11 órakor az egyetem dísztermében, előzőleg 10 órakor Veni sancte az egyetemi templomban. — A Szent Alajos Társulat segítő egyesületének választmányi ülése délután 5 órakor, III., Kiskorona-utca 45. sz. — Az Operaház megnyitása este fél nyolcz órakor. — A „Magyarok bejövetele”, Feszty Árpád körképe a Városligetben. Nyitva reggel 8-tól este 11-ig. Belépődíj 1 korona. — A Kövér-féle gyűjteményes kiállítása a „Könyves Kálmán, művészeti szalonjában Nagy-mező-utca 37—39, nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3.) Nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia kiállítása (Kigyó-tér). Nyitva egész nap. Belépődíj nincs.

Nyitvalevő muzeumok: A Nemzeti Muzeum állatára 9—2-ig. — A Szépművészeti Muzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Muzeum 10—1-ig. — Az Iparművészeti Muzeum 9—1-ig. — A Földtani Intézet

Muzeuma 10—1-ig. — A Széchényi Muzeum 10—1-ig. — Az Aquincumi Muzeum egész nap. — A Ráth György Muzeum 10—4-ig. — Az Erzsébet Muzeum délelőtt 9 től fél 1-ig és délután 3—4-ig.

Nyitvalevő könyvtárak: A Nemzeti Muzeum könyvtára 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — A fővárosi könyvtár 9—2-ig. — Az Egyetemi könyvtár 9—12-ig és 3—8-ig. — A Kereskedelmi Muzeum könyvtára 8—2-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 9—12-ig és 3—6-ig.

A vicze.

Van Budapest lakástügyi viszonyainak egy intézménye, amelyre én nem tudok szánalom nélkül gondolni.

Ez a sajnálatra méltó intézmény a vicze.

Közelebbről nem igen ismerem a vicze gazdasági elhelyezkedését sem a házigazdával, sem pedig a házmesterrel szemközt. Annyit azonban már a külsőségekből meg kellett értenem, hogy a háztulajdonos uraknak nem a lakbérzorsorakodás a legalvalóbb karaktervonása. Ennyit — mondom — meg kellett értenem a vicze életének külsőségeiből, amely külsőségek olyan megdöbbentően, olyan lesújtóan ríktók, hogy azokat az embernek még a saját nagy bajában is észre kell vennie.

Kell! Mert az a nyomoruság már parancsolóan meglátatja magát.

Ha ez a szó, hogy „vicze” a fülembe nyilallik, két szívetfacsaró valami merül fel előttem. Egy rettenetes fekete odu, valahol hátul az angol klozettek tőszomszédságában és egy ványadt, agyoncsigázott asszonyi teremtes, aki novemberben is kimosott kartonrékliben didereg.

Ez a két szomorúság együtt adja a vicze fogalmát.

És én úgy magyarázom ezt itt önöknek mintha önök soha nem szánkoztak volna az egyikén és nem rémüldöztek volna soha a másik rothadt, büszhödt levegőjétől.

Agitálni azonban nincs szándékomban. Nem áltatom magam sem abban a tévhitben, hogy a háztulajdonosok szívét meg tudom illetni, sem pedig abban, hogy akár a főváros, akár a főkapitány fog intézkedni a háztulajdonosokkal szemben, hogy szüntessék be palotáikban az embergyilkolást.

Nem. Én ilyen naiv nem vagyok.

De azért sajnálom a szegény viczéket, ha sem a főváros, sem a főkapitány nem sajnálja őket. Pedig rossz ott lakni azokban a klozettdudokban és ha kívül a külvárosokban bukkann ilyen rothadt lakásokra a razziaző rendőrség, hát akkor büntet és előállít és kiűrit. A nagy márványos palotákban azonban nem razziazza ki a viczelakásokat.

— A braganzai herceg esküvője. Dingwalból jelentik, hogy Miguel braganzai herceg, a braganzai herceg legidősebb fia és Stewart Anita, Stewart elhunyt amerikai milliomos leánya, ma tartották esküvőjüket az ottani katolikus templomban.

— Szerényi József államtitkár Rómában. Az e hó 8-án Budapesten parafált olasz-magyar munkásbalesetbiztosítási viszonyossági szerződést e hó 19-én, vasárnap fogják Rómában aláírni. Olaszország részéről *Tittoni* Tamás külügyminiszter, Magyarország részéről pedig *Szerényi* József államtitkár és gróf *Somssich* József római nagykövetségi tanácsos írják alá a szerződést. *Szerényi* József államtitkár evégből szombaton érkezik Rómába, honnan csak a jövő hét derekán, szerdán tér vissza Budapestre.

— A király a műegyetem felavatásán. Az új műegyetem építő munkái már teljesen befejeződtek. Most már csak a belső berendezésen és a hatalmas palota előtt épülő köparton dolgoznak. A nagyarányú épület berendezése sok időbe kerül, úgy, hogy csak szeptember végére fognak elkészülni vele. A műegyetemen a beiratások október elsejétől hatodikáig tartanak. A leztekönyvek aláírását október elsején kezdik meg és kilenczedikén fejezik be. A tanév ünnepies megnyitása, amelyen az ünnepi beszédet *Wartha* Vincze rektor fogja mondani, még az előadások megtartása előtt lesz. Az új műegyetem ünnepies felavatása és a zárókö letétele, melyen a király is részt vesz, csak később fog megtörténni.

— **Fejedelmi léghajósok.** Mannheimból jelentik, hogy a „Zeppelin III.” léghajó ma elindult Mannheimba és a gondolában *Károly Ede* szász-köburg-gothai herceg, *Vilmos* porosz herceg nevével és *Orville Wright* foglalt helyet. A léghajó délben szerencsésen megérkezett Mannheim közepébe és a Friesenheim-szigeten szállt le. A Zeppelin III. gépjének czilindere a visszatérő utban kevéssel a leszállás előtt eltört. Ennek következtében a léghajó holnap nem száll fel.

— **A marokkói szultán kegyetlenkedései** *Muley Hafid* marokkói szultán válasziratót küldött a nagyhatalmak átiratára, amelyben megintették az *El Roghi* vezérével szemben elkövetett kegyetlenkedéseit. *Muley Hafid* visszautasítja a vádat és az újságok híreszteléseit tulzottnak jelenti ki. A maga védelmére felhozza *El Roghi*val való küzdelmét, amelyek folyamán *El Roghi* a foglyokkal még rettenetesebben bánt. Hivatkozik azonfölül a Koránra és a vallási törvények megtartásának szükségességét hangoztatja. Ö egyébként, mint írja, még nagylelkűséget mutatott a foglyok iránt, mert csak megcsönkeltatta, holott le is fejeztethette volna őket. Végül szemére veti a spanyoloknak, hogy ők is borzasztó kegyetlenül bántak az elesett kabilok feleségeivel és árvaival. *El Roghi* különben még mindig ketrecben tartja. *El Roghi* ugyan most már valamivel több szilárd táplálékot kap, mint eddig és nem bántak vele olyan embertelenül, de másfelől híre jár, hogy *Muley Hafid* szultán még nem mondott le arról a tervéről, hogy *El Roghi*t megkínóztatja. A szultán különösen az bőszítette fel *El Roghi* ellen, hogy egy kelet-marokkói törzs *El Roghi* unokatestvérét, *Abderamant* kalifának kiáltotta ki és vonakodott *Muley Hafid*ot elismerni. *El Roghi* ketrece előtt állandóan két katona áll őrt töltött fegyverrel, akik, hogy árulást ne kövessenek el, láncokkal maguk is a ketrechez vannak erősítve.

— **A pápa levele a szultánhoz.** Konstantinápolyból írják, hogy *Pius* pápa a szultán által hozzá küldött rendkívüli küldöttség fogadása után, a következő levelet intézte a szultánhoz:

„A fenséges nagy császárnak, *V. Mehmednek*, üdvözlét és szerencsekívánatait küldi *X. Pius* pápa! Császári Felségednek szives jóakarata, amelyből kifolyólag rendkívüli küldöttség útján saját kéziratát, amelyben trónralépéséről értesít bennünket, hozzánk eljuttatta, ki mondhatatlanul jól esett nekünk. Császári Felségednek ez a figyelmessége és előzenyessége mélyen meghatott bennünket és nem mulaszthatjuk el, hogy érte hálás köszönetünket ki ne fejezzük. Felséged barátságának ez a nyílt kifejezése annál kedvesebb nekünk, mert Felséged egyik elődje *IX. Pius* pápa iránt is hasonlóképen adta a tisztelet és barátság tanujelét. Különös örömmel vettük tudomásul Felséged követőtől, hogy országának katolikus alattvalói ellen hűség és hazafiság szempontjából Felségednek semmi kifogása nincsen. Kérjük Istent, adjon Felségednek hosszú életet, alattvalóinak a boldogságára. *X. Pius.*”

— **Az egyetemi beírások befejezése.** A budapesti tudományegyetemen ma fejeződtek be az új iskolai évre szóló beiratkozások. A tavalyinál három nappal rövidebb beírási idő ellenére az idén jóval többen iratkoztak be, mint a múlt évi rendes beiratkozások alkalmával. A mai zárlatkor a hallgatók száma elérte az ötezret. Ez a szám a tandíjmentesekkel, utólagos beiratkozókkal és a katonaviselt hallgatókkal jelentékenyen szaporodni fog, úgy, hogy előreláthatólag nyolczezer hallgatója lesz a budapesti egyetemnek. Az utólagos beiratkozás határideje október 14-én tul nem terjedhet és ez időpontig is csak alaposan megokolt kérvény alapján ad engedélyt az egyetem rektora.

— **Elhunyt darabon-miniszter.** *Hegedüs* Ferenc, a Fejérváry-kormány volt pénzügyminisztere az éjjel szívszélhűtésben elhunyt. *Hegedüs*, mielőtt pénzügyminiszterre neveztetett ki a közigazgatási bíróságának volt tagja.

— **Francia tudós Magyarországon.** *Doumergue* E., a montaubáni szabad teológiai fakultás igazgatója, Calvin életének nagy hírű történetírója e hó vége felé hazánkba jön s itt hosszabb időt szándékozik tölteni. *Doumergue*, ki jelenleg Háléban időzik, első sorban a református főiskolák székhelyeit keresi fel s úgy látogatja meg a XVI. századbeli történet nevezetesebb helyeit.

— **Kupezs ödön temetése.** Impozáns részvét kísérette utolsó útján a pénzügyminisztérium elhunyt, kiváló államtitkárát, *Kupezs Ödönt*. A szeretet és tisztelet, amelylyel a pénzügyminiszteri tisztviselők és a közélet más neves emberei életében övezték az elhunytat, csak most, halála után nyilvánult meg egész nagyságában. A temetési szertartás szomorú gyászából kegyeletesen kivette részét mindenki, aki csak tehette. A gyászoló közönség soraiban, amely négy órára, a szertartás kezdetére zsufolóság megtöltötte a gyászházat, teljes számmal együtt voltak a pénzügyminiszteri tisztviselők, a budapesti és vidéki pénzügyigazgatóságok küldötti testületileg, a pénzügyi főbiztosok és felügyelők s a társminisztériumok tisztviselői közül igen sokan. A temetési szertartás pontosan négy órakor kezdődött. *Bakács* János belvárosi plébános a budai kapuczinus atyák segédletével beszentelte a holttestet, ezután a diszes érczkoporsót hatlovas gyászhintóra tették. A menetet, amely a temetőbe kísérette az elhunytat, diszruhás lovasrendőrök nyitották meg s a koporsót vivő gyászokocsit három koszorús kocsi s a gyászoló gyülekezetet vivő kocsik hosszú sora követte a németvölgyi temetőbe. A nyitott sírnál *Bakács* plébános újból beszentelte a holttestet s ezután a koporsót elhantolták. A temetés ideje alatt Budának azon a csendes részén, ahol a Lánczhid-utca fekszik, szokatlan élénkséggel uralkodott. A gyászház előtt nagy néptömeg verődött össze s a csendesen szitáló esőben rendezavarás nélkül végigvárta a gyászos menet végvonulását. A rendet nagyszámu diszruhás lovas és gyalogos rendőr, élén *Scheff* László rendőrtanácsos és *Beniczky* Tamás rendőrfelügyelővel tartották fenn.

— **Az új rektor fogadó-ideje.** *Dr. Sággy* Gyula udvari tanácsos, orsz. képviselő, a tudományegyetem új rektora vasárnapok és ünnepnapok kivételével mindennap délelőtt 10–11 óra közt fogad a központi egyetemen. Előzetesen jelentkezni lehet a rektori irodában.

— **A német hadgyakorlatok.** Mergentheimből jelentik, hogy *Vilmos* német császár és *Ferenc Ferdinánd* főherceg délutánig a Tauberbischofheim körüli magaslatokon időztek, ahol a vörös párt foglalt állást és a délről érkező kékek támadását várta. A többi fejedelmi vendégek is itt időztek. A *Gross II.* kormányozható léghajó órákon át ezen vidék felett gyakorlatozott. *Ferenc Ferdinánd* főherceg *dr. Schloer* würzburgi püspök palotájában szállt meg és a többi fejedelmi vendéggel együtt holnap reggel automobilon indul a hadgyakorlat színhelyére, ahol azután lovon kísérik figyelemmel a gyakorlatozásokat. A fejedelmi vendégek egyike sem fog állandóan egyik pártnál tartózkodni.

— **A magyar állam czimere az államvasutí kocsi-kon.** *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter egy évvel ezelőtt elrendelte az államvasutak igazgatóságának, hogy az összes teherkocsikon, valamint a külföldi forgalomban használt személykocsikon a magyar állam czimerét alkalmazzák, hogy ezzel is kellőképpen kifejezésre jusson a magyar állam önállósága a külföldi érintkezésben. Ez a rendelet közbejött akadályok miatt eddig foganatosítva nem lévén, *Kossuth* Ferenc kereskedelemügyi miniszter ma kiadott rendeletével utasította a magyar államvasutak igazgatóságát, hogy ezen intézkedés végrehajtásáról haladéktalanul gondoskodjék.

— **Fölrobbant dinamittöltény.** Tegnap este a ravennai kikötőben egy a víz alatt álló épület romjainak eltakarítása végett dinamittöltényt bocsátottak a tengerbe. A töltény nem robbant fel, miért ma reggel 4 buvár által felhozatták. A töltény megvizsgálásakor az fölrobbant, három buvár életét veszítette, a negyedik megsebesült.

— **Kossuth-szobor Szinyérváralján.** Szatmárnémetiből jelentik, hogy Szinyérváralján október 10-én fogják leleplezni nagy ünnepséggel *Kossuth* Lajos szobrát. A szobrot *Pap* Zoltán orsz. képviselő ajándékozta szülőföldjének és *Kepes* Sándor ottani andezit-kőgyáros művészi kivitelű talapzatot készített hozzá.

— **Cook és Peary versengése.** Mind kedélytelenebbé, sőt visszataszítóbbá válik *Cook* és *Peary* versengése. Newyorkból érkezett távirati hírek szerint *Cook* népszerűsége napról-napra növekszik. Mindenki csodálkozik azon, hogy *Peary* ahelyett, hogy Newyorkba visszasietne, idejét Harbourban elfecsérli. *Peary* ezt azzal okolja meg, hogy hajóját ki kell javíttatni. Több amerikai újságíró arra kérte az „*Isly*” francia cirikálóhajó parancsnokát, hogy menjen eléje *Peary*nak. A francia nagykövet támogatta ezt a kérést, de a hajóparancsnok megtagadta teljesítését. *Peary*, az *Associated Press* egyik munkatársával beszélgetvén, kijelentette, hogy az északi sarkon sátorrudakon kitézte a csillagos lobogót, a flotta-liga lobogóját és a béke lobogóját, hogy fényképészeti felvételeket csinált és egy vízhatlan dobozban különböző okmányokat hagyott hátra.

— **Léghajósok a kémkedés vádjá alatt.** Néhány nap előtt hírt adtunk róla, hogy három léghajós a „*Giulio Verne*” nevű léghajón Velencében felszállt, hogy átrepüljön az Adrián. A léghajót a vihar a szárazföld felé kergette és husz órai utazás után *Klagenfurt*ban szálltak le. A léghajó utasait, *Usuellit*, *Borsalinót* és *Piccolit* *Klagenfurt*ban kémkedés gyanúja miatt letartóztatták és a náluk talált fényképlemezeket kifejlesztés végett egy *Klagenfurti* fotografusnak adták át. Ma délután a három olasz szabadon bocsátották, de megtiltották nekik, hogy *Klagenfurt*ot telhagyják; később Bécsből érkezett távirati utasításra újra letartóztatták őket és már most a vizsgálat befejezéséig fogva tartják.

— **Tengerjogi kongresszus.** Fiuméből írják: Szeptember 21-től 26-ig Brémában nemzetközi tengerjogi kongresszus lesz, amelyen a Magyar Tengerjogi Egyesület részéről is számosan vesznek részt. Fiuméből a következők mennek el a brémai kongresszusra: *Gróf Nákó Sándor*, fiumei kormányzó, *Fest Kálmán* miniszteri tanácsos, a Magyar Egyesület ügyvezető igazgatója, *Dárday* Dezső miniszteri titkár és *Rosenkard György* miniszteri segédtitkár a tengerészeti hatóság részéről, továbbá *Eidlitz Hugó* igazgató, *Kovács József* aligazgató és *Kemény Ödön* titkár az *Adria* tengerhajós-részvénytársaság képviselőiben, *Vio Ferenc* fiumei polgármester és *Vio Antal* fiumei ügyvéd.

— **Haverda Mariska levelei.** A *Haverda Mariska* és társainak bűnpöre körül még nem csillapultak le a szenzáció hullámai. Egy szabadkai hírlapíró most megszerezte azokat a leveleket, amelyeket a letartóztatott foglyok váltottak egymással. A leveleket *Mariska* azokra a papírszeletekre írta, amelyeket a neki kézbesített sommás keresetekről lementselt, minthogy levélpapírjait az ügyész számontartotta. A levelezést *Haiduska Adolf*, egy lozás miatt elítélt kereskedősegéd közvetítette. *Haverda Mariska* ehhez is több levelet írt, valamennyiben hálájáról és szeretetéről biztosítja és azt igéri neki, hogy kiszabadulása után bejuttatja főpinczérnek a *Pannonia*-t, vagy a *Royal*-szállodába. A levelekből, különösen azokból, amelyeket *Vojtha* írt *Mariskához*, kitűnik, hogy a foglyok valóságos kémrendszert léptettek életbe és megfigyeltették *Jánossyt*, a gyilkost. Egyik levelében például azt írja *Vojtha* *Mariskának*.

— *Jánossy* most levelet ír hozzád. De intézkedtem, hogy ne adják oda neked. Maj ő odaadja a fogházfelügyelőnek...

Egy másik levelben így ír:

— Tegnap kihallgatáson voltam a vizsgálóbírónál. Eppen más valaki volt bent nála és engem a jegyzőkönyvvezető szobájába vezettek be. Ott volt az asztalon a *Bácsmegeyi Napló*. Elolvastam, nem vették észre. Benne volt, hogy *Jánossy* elmeállapotát az igazságügyi orvosi tanács is megvizsgálja. Jó volna, ha boldognak mondanák ezt az embert, akkor mi is könnyebben szabadulhatnánk... Én már Budapesten észrevettem, hogy bolond az az ember... *Haverda* *Mariskának* most új védője van. *Dr. Bródy* *Ernő* országgyűlési képviselő. A védők törekvése most főleg odairányul, hogy a bűnper még novemberben letárgyalható legyen.

— **Megmérgezett katonák.** *Pétervárról* táviratozza a *Lokalanzeiger* tudósítója, hogy *Lodzban* tegnap a vacsora után 50 katona mérgezési tünetek között megbetegedett. *Szigoru* vizsgálatot indítottak, hogy mi okozta a bajt.

— Az Adria új világító tornyai. A magyar és osztrák kormány az Adria-tengerparti világítótornyok és jelzőinek ujjaszervezését tervezik, amennyiben a jelenleg fenálló világítók és jelzőkészülékek, amelyek több évtizeddel ezelőtt létesültek, immár nem felelnek meg a modern hajózás követelményeinek és igen gyakori eset, hogy a világítók és jelzők hiányossága következtében kisebb-nagyobb hajószerecsétlenségek fordulnak elő. Különösen tapasztalható a dalmát és az isztriai vizeken, hogy több veszélyes zátony fenyegeti a hajósokat. Így a Pola közelében levő Socca Pericolosa nevű zátonyon legutóbb rövid időn belül három gőzös feneklett meg és ezek közül a Lusitania nevű hamburgi gőzös csaknem teljes hajótörést szenvedett. Az isztriai és a dalmát világítók hiányosságai ellen mind gyakrabban ismétlődő panaszok orvoslására az osztrák kormány már két évvel ezelőtt bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. E bizottság nagyszabású programot dolgozott ki az isztriai és a dalmát világítók ujjaszervezésére nézve. Ezen program szerint az Adria-tenger isztriai és dalmát partjain összesen 290 új világítót és jelzőt fognak felállítani, azonkívül a régiók közül 174-et újjalakítani, továbbá 8 szemafort és 5 jelzőállomást építenek. Mindezen munkálatokat 4,400,000 koronával irányozták elő és tíz év alatt fogják fokozatosan végrehajtani. — Hogy mily hiányos volt eddig a dalmát és isztriai partok világítása, igazolja az a körülmény, hogy a kiküldött szakbizottság részéről javaslatba hozott új világítók és jelzők számából 341 a dalmát partokra és 150 az isztriai partokra jut.

A magyar tengerészeti igazgatás is foglalkozik a magyar-horvát tengerpart világítótornyok és jelzőinek ujjaszervezésével és legközelebb a tengerészeti hatóságnál szakbizottság ül össze, hogy a szakkörök ez irányú véleményét meghallgassa és annak alapján a kereskedelmi minisztériumhoz javaslatot tegyen.

— Örületben. Tegnap délelőtt izgalmas jelenet játszódott le Berlin egyik negyedében. Egy fiatal gyáros néhány nappal ezelőtt tüzei ügyekben vidékre utazott. Felesége, aki igen féltékeny, nem tudott belenyugodni az egyedüllétbe. Addig busult ura után, míg megőrült. Tegnap délelőtt kilépett a harmadik emeleti lakásának erkélyére s lekiáltotta az utcára, hogy mindjárt le fog ugrani, mert az ura hűtlenül elhagyta. Sír, kaczagott, közben beszédet mondott az öszszesereglett tömegnek a férje hűtlenségéről. Ezután fölmászott az erkély rácsára s úgy tett, mintha le akart volna ugrani az utcára. A nézők közül sokan elájultak az ijedségtől. A legválságosabb pillanatban azonban megérkeztek a tűzoltók, akik kifeszítették a mentőponyvát, majd föl-szaladtak a harmadik emeletre, ahol beírték az ajtót s az erkélyre siettek. Ott hirtelen átkarolták az asszonyt s beburkolták egy lepedőbe. A megőrült asszonyt egy ideggyógyintézetbe szállították. Férje, a kit táviratban értesítettek a szerencsétlenségéről, délután megérkezett és sirva panaszkodott, hogy felesége, noha nem adott okot rá, örököken gyötörte a féltékenységgel.

— Nagy tűz a temesvári gyufagyárban. Temesvárról írják, hogy a vasárnapra virradó éjjelen a gyufagyár raktárában tűz támadt, mely a gyár épületét, az óriási árukészletet, a munkások öltözőjét, a portás lakását és a melléképületeket elhamvasztotta; csak a munkások, az önkéntes tűzoltók és a kivonult katonaság elszánt, bátor közreműködésének köszönhető, hogy a gépeken és a berendezésen nagyobb kár nem esett, noha a kár így is meghaladja a 70.000 koronát. A tüzet Cordier éjjeli őr vette észre, hajnali 2 órakor, de a lángok oly rohamosan terjedtek, hogy csak 5 órai nehéz munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A gyár az üzemet tovább folytatja.

— Agyonnyomta a homok. Kórodi János 58 éves csákvári lakos tegnap homokot fejtett az ottani homokbányákban. Munkája közben egy hatalmas földréteg leszakadt s maga alá temette Kórodit, ki azonnal meghalt.

— Szerencsétlenül járt gazda. Zsombolyáról jelentik, hogy Müller József gazda ma kukoriczahordás közben a szekérről a lovak közé bukott és a szekér keresztülgázolt rajta. Müller azonnal meghalt. Hat gyermeket hagyott hátra.

— Az Otthon-körből. Az „Otthon” írók és hírlapírók körének dohány-utcai házáat a nyár folyamán teljesen átalakították és előkelő klubnak megfelelően rendezték be. Az „Otthon” körnek izléssel és fényesen berendezett éttermei meg is nyitak. Az öt fogásból (előétel, sült, tészta, sajt, gyümölcs) álló klubvacsora 2 korona körtagok és vendégek számára. Az étterem a tagok hölgyvendégeinek is nyitva áll. Hetenként háromszor Balóné, a híres szegedi gazdasszony főz magyar vacsorát.

— Vasutas árvák napja. Nagyarányu akciót indított meg a Vasutas Szövetség a nagyrészt bal-eset folytán korán elhalálozott vasutasok árvái érdekében. Régen közöshaj, hogy a szerencsétlen árvák részére megalkottassék a Vasutasok Országos Arvaháza. A nemes czélt lelkesen karolta fel gróf Batthyány Tivadar, a belügyi, valamint a kereskedelemügyi miniszter pedig megengedte, hogy folyó évi szeptember hó 30-án és október 1-én az egész ország pályaudvarainak belső területén és a pályaudvarok környékén országos gyűjtés rendezessék. A szervezés munkáját dr. Bezerédj Ábel, a Vasutas Szövetség titkára végezte lelkes szorgalommal, az országos hölgybizottság védnökségét pedig gróf Batthyány Tivadarné vállalta magára. A kitűnően szervezett jótékony mozgalom igen eredményesnek ígérkezik.

— Nikotinmérgezés. Kaposvárról írják, hogy Somogyi Marcell, a Gazdák Biztosító Szövetkezetének tisztviselője, szombaton meghalt. A harmincznyolcz éves fiatalában a múlt hét keddjén hirtelen rosszul lett a hivatalában, ahonnan ájultan szállították haza és az orvosok nikotinmérge-zést konstatáltak a baj okául. Az egész hetét a lakásán töltötte betegen és szombaton szélhűdés vetett véget életének. Halálát neje, ghimesi és gácsi gróf Forgách Jenny és Ilonka nevű kislányán kívül nagyszámu rokonsága gyászolja.

— A Vézuv kitörése. A „Giornale d'Italia” jelenté Porciciből: Hosszabb nyugalom után a Vezuv ismét működésben van. A turistavezetők erős földalatti morajtól kísért földlökéseket érezték. A belső kisebb árokban néhány nap óta rendkívüli nyugtalanság vehető észre.

— A zágrábi pör. Hinkovics védő ma folytatta tegnap megszakított beszédét és foglalkozott a Szlovenski Jug című forradalmi szervezettel, valamint Nasztics tanu vallomásaival. Szóla bebizonyítani igyekszik, hogy Nasztics hamis tanuvallo-másokat tett és kétségbevonja ennek szavahihetőségét. Ezután a forradalmi statutumra tért át. Beszédének ezen részében be akarta bizonyítani, hogy a forradalmi statutum nem szolgált az agitáció alapjául. Hinkovics dr. ezután az ügyész indítványa ellen foglalt állást és azt mondta, hogy a közvádli játszik emberérettel.

Accurti ügyész: Tiltakozom az ellen, hogy itt megsejtisenek. Beszédemben senkit sem sértetem meg.

Elnök: A bíróság efelett határozatot fog hozni.

Dr. Hinkovics kijelenti továbbá a horvát büntetőtörvényre vonatkozólag, hogy az a fogalom, „egységes állam”, nem ugy magyarázandó, amint az az ügyész beszédében történt és azt következteti ebből, hogy Horvátországban egyáltalán nincs törvény, mely az inkriminált tettet megbüntetné.

Elnök: Az ön felfogása szerint tehát minálunk a hazaárulás nem büntetendő?

Dr. Hinkovics: Nálunk tényleg nincs semmiféle erre vonatkozó törvény.

Dr. Hinkovics ezután áttért Bosznia és Hercegovina annexiójára és annak bizonyítását kísérelt meg, hogy Boszniában lehetetlen volt hazaárulást elkövetni, mert ezen országok annexió előtt nem tartoztak a monarchiához. Déli 12 órakor a tárgyalást felfüggesztették és délután 3 órára halasztották. Dr. Hinkovics védő a délutáni tárgyalást is kibeszélte a nélkül, hogy védőbeszédét befejezte volna. Beszédét holnap délelőtt folytatja.

— Híresség. Humayer Gizikét eljegyezte Balthazár Géza dr. Budapesten.

Röhrich Ernő és Kukányi Manczi f. hó 16-án tartják esküvőjüket a batorkeszi róm. kath. templomban.

Dr. Balint Sándor e hó 11-ikén eljegyezte Szele Málcsikát, Jászberényben.

— Nászajándékok. jegygyűriük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerterelepén, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— Feljelentés egy építész ellen. Dr. Fodor Oszkár nagy költséggel építette tavaly az Erzsébet-körúton a Royal-Orfeumot. A munkát Gaal Bertalan műépítész vállalta el 166.800 koronáért. A végén azután kisért, hogy az építkezés nem az előre kontemplált összegbe, hanem 327.851 koronába került. A tetemes túlfizetés egészen kimerítette dr. Fodor Oszkár tőkéjét, képtelen volt fentartani vállalatát s kikerülendő a csődöt, néhány héttel a megnyitás után eladta az orfeumot 135.000 koronáért. Közben sürgette folyton az elszámolást Gaalnál, de ez nem volt hajlandó részletezni, mire kellett a 161.051 korona többlet. Fodor Oszkár erre az ügyész-ség-nél feljelentette anyagi törkretevéjét család címén. Az ügyész-ség az előnyomozást elrendelte s áttette az iratokat az eljárás megindítása végett a rendőrségre. Az ügyet a főkapitányságon dr. Sándor László kapitánynak osztották ki. A referens kapitány ma beidézte a műépítést s kihallgatta. Már eddig is igen érdekes részletek derültek ki az orfeum építkezése körül történt manipulációkról. Az ügyben legközelebb igen érdekes fordulat várható.

— Új vidéki lap. Békéscsabán a napokban Békéscsaba és Vidéke czimen új lap jelent meg. A lapot, mely a függetlenségi eszméket szolgálja, Bihari Sándor hírlapíró szerkeszti.

— Amerikai templomok. Azok között a statisztikai kimutatások között, amelyek a washingtoni statisztikai hivatalból a nyilvánosságra kerülnek, igen érdekes az Egyesült Államok vallásfekezeteinek a kimutatása, amely adatok érdekes képét nyújtják az egyének felekezeti hovatartozásának. A washingtoni statisztikai hivatal ezelőtt egy évvel elrendelte az Egyesült Államok vallásfekezeti statisztikájának minden részletekre terjedő összeírását. A közelmúltban nyilvánosságra hozott adatokból megtudjuk, hogy az ország mintegy 82,000,000 lakosa közül majdnem 33,000,000 egyén tartozik az egyes egyházak körébe, akiknek több mint fele nő volt. A kimutatás szerint nevezetesen a férfiak száza-léka 43.1, míg ellenben a nők száza-léka 56.9-re rugott. A megoszlás tekintetében legnagyobb volt a különbség a protestáns felekezetek között, amennyiben a szobanforgó vallás hívei között 43.1 száza-volt a férfiak arányszáma, míg a katolikusoknál 56.9, amely számmal persze fölülmúltak a nők. A legérdekesebb adatot e tekintetben a görög nem egyesült egyházhoz tartozó hívek szolgáltatják, mert itt 93.9 száza-lék a férfiak száma. Ennek a feltűnően elütő számadatnak magyarázata a be-vándorlásban rejlik, amennyiben az e felekezet-hez tartozó szerb, horvát, román, ruthén és orosz nemzetiségűek, valamennyien szegény emberek, akik feleségüket rendszerint otthon hagyják. Az egyházak vagyona 1,250,000 dollárra rug, amely összeg azonban napról-napra szaporodik, mert a legutóbbi évek megfigyelése szerint minden hónapban átlag nyolcz új templom épül az Egyesült-Államokban. Az egyházak kötelekbebe tartozó 32,936,445 egyén közül 20,287,742 protestáns volt, akik a következőképpen oszlanak meg: methodista 5,749,838, baptista 5,662,234, luteránus 2,212,494, presbyteriánus 1,830,555 és disciples of Cristi 1,142,359. A római katolikusok száma 12,079,142, akik természetesen nem oszlanak semmiféle felekezetre, hanem a római pápa fenhatósága alá tartoznak. A legérdeke-sebb része a mostan tárgyalt kimutatásnak az, hogy a katolikusok a legutóbb lefolyt tíz év alatt kétszer annyi taggal szaporodtak, mint a protes-táns felekezetek együttvéve. E szokatlanul tűnő rohamos növekvést szintén a bevándorlás magya-rázza meg, mert az ideérkező új jövevények leg-nagyobb része olasz, magyar, tót, cseh, lengyel, akik csaknem kivétel nélkül katolikusok. A kimu-tatás kizárólag a keresztyény egyházakról számol be s a nem keresztyény felekezetűek számát mint-egy 5 millióra becsüli, akik között az izraeliták majdnem 3 millióval szerepelnek.

— Öngyilkos urinó. Löfler Dénesné, Löfler Dénes aradi kereskedő 24 éves neje, ma karból-savat ivott és pár óra múlva meghalt. Löfler Dé-nesné idegbajos nő volt s az utóbbi napokban folytonosan a lövöpetri-i mérgezési bűnügyről be-szélte s ennek hatása alatt követte el az öngyil-kosságot.

— Leégett falu. Privigyéről jelentik, hogy az ottani járáshoz tartozó Koos falu tegnapelőtt ki-gyuladt és jórésze leégett. Ötven ház, halvan-het-ven gazdasági épület, sok szarvasmarha és az összes termés esett a lángok martalékául. A kár több mint kétszázezer korona.

— **A mexikói katasztrófa.** Mexikóból táviratozák: Szeptember 4-én a szökő hullám *Mulege* kikötőben (Baja-Kalifornia) nagy pusztítást okozott. Igen sok ember életét veszítette és sok vagyon elpusztult. A szökőhullám két mérföld szélességben előntötte a partot.

— **A Zeppelin-ellenes lengyelek.** A német nép körében mindenütt általános a lelkesedés Zeppelin-ért, de a lengyelek már kezdettől fogva ellenesei Zeppelinnek. Ha sikert arat Zeppelin, a lengyel sajtó gunyosabbnál gunyosabb megjegyzésekkel fűszerezi a tudósítást, ha pedig bármilyen csekély baj éri Zeppelin léghajóját, ujjongó hangon számol be. Mikor a „Z. III.” Berlin felé utjában Bitterfeldben kikötött, a lengyel lapok örvendő hangú közleményeket hoztak. Az egyik újságban megjelent egy vers, amelynek ez a jámbor kívánság volt a reirénje: „Vigye el az ördög a Z. III.-at”. Kilencz lengyel képviselő mégis elutazott Friedrichshafenbe, hogy tanulmányozzák Zeppelin léghajóját. A képviselőkre emiatt szörnyen megrezgett a lengyel sajtó, kivált a néppárti Kulerskire, akiről csipősen jegyezte meg, hogy ez volt az első politikai cselekedete és mint a lengyel nép képviselője, tehetősebb volna ennél százszorta okosabbat.

— **Robbanás egy francia hadihajón.** Párisból jelentik, hogy amikor tegnap a Descartes czirkáló hadihajó manővrozott, a gépházban felrobbant a gőzkazán nagy csöve és a kiáramló gőz két mechanikus arcán és karján súlyosan megsebesített. Az egyik mechanikus a felrobbant gőzkazán mellé bukott s ott halt meg.

— **Tengerbe süllyedt kincs.** Nemsokára újból megkezdik azokat a munkálatokat, amelyek hosszabb-rövidebb megzakításokkal immár egy század óta tartanak és amelyek az angol „Lutine” fregattával elsüllyedt kincsek megmentésére irányulnak. A „Lutine”, amelyet az angolok a francziáktól vettek el, 1799-ben a hollandi partok közelében, Terschelling mellett süllyedt el személyzetével együtt. Mintegy 12.500.000 frank értékű pénz volt a hajón arany- és ezüst rudakban, amelyeket londoni bankárok és kereskedők küldtek hollandi fiókjaik részére, hogy a komoly pénzügyi válságot elhárítsák. A hajó biztosítva volt a Lloyd-társaságnál, amely kártalanította ugyan a tulajdonosokat, de azzal a feltétellel, hogy az elsüllyedt kincs a biztosító-társaság tulajdonába megy át. Több kísérlet után 2.500.000 frank értékű kincset sikerült már kimenteni; a többi kincs azonban még most is ott hever a hajó roncsai közt, mérhetetlen mennyiségű homok és fővény alatt. A mentési munkálatokat most egy amerikai társaság vette a kezébe, amely hatalmas szivattyúk segítségével takarítja el a homokrétéket és kolosszális aczélcöveken bocsátja le buvárait a hajóroncsra. A „Lutine” harangját már évekként elvezették a mélyből és most a Lloyd-társaság hajótűzgyújtásának helyiségében van elhelyezve, ahol mindannyiszor megszólaltatják, valahányszor jó vagy rossz hír érkezik a megkésztetett hajókról.

— **Öngyilkos földbirtokos.** Haidekker Károly du-naszentgyörgyi földbirtokos tegnap lakásán szívenlőtte magát s azonnal meghalt. Előzőleg Pakson járt, honnan izgatottan tért haza. Tettének oka ismeretlen.

— **Templom-avatás.** Lovasberény községben vasárnap szép ünnepség keretében avatták fel a református templomot. Az ünnepségen részt vett Antal Gábor ref. püspök is, aki a felavatást véggezte. A püspököt a község határában lovas bandérium fogadta, a hívők élén pedig gróf Degenfeld Lajos világi gondnok üdvözölte az illusztris vendéget. A templomavatási ünnepség után Urhazy Lajos ref. lelkész házában disztrakoma volt, melyen számos felköszöntőt mondtak.

— **Visszaélések a fővárosnál.** A leltelt lakáspénzek kifizetése dolgában ma folytatták a városházán a vizsgálatot. Eddig mindössze négy-öt ezer korona kifizetését állapították meg. Rózsavölgyi Gyula helyettes-polgármester kijelentette, hogy a vizsgálat befejezése után az összes adatokat nyilvánosságra bocsátja.

— **Megmentett magyar gőzös.** A „Szent László” nevű magyar gőzöst, amely e napokban Marseille előtt zátonyra került, minden nagyobb sérülés nélkül sikerült kiszabadítani. A kiszabadított gőzöst némi kisebb javítás után ismét a fieme — marseille-i szolgálatra osztják be.

— **Halálozás.** Kalmár Dezső székcsfővárosi mérnök, műszaki számtanácsos, 64 éves korában meghalt. Temelése f. hó 16-án, délután négy órakor lesz a ke-repesi-úti temető halottasházából.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Mintegy két év előtt történt, hogy a huszonkilencedik gyalogezrednek Nagybecskerekben állomásozó századának egy főhadnagya, akit uri modoráért és tudásáért mindent szerettek, Kohn Emil káplárt kétezer korona hivatalos pénzzel a postára elküldte feladás végett. Kohn azonban nem adta fel a pénzt, hanem az összegget kiszökött Romániába. A főhadnagya, aki a káplár által sikkasztott összeget nem tudta megtéríteni, kénytelen volt nyugalomba vonulni. Nagybecskerekre Temesvárra ment és ott egy bankban nyert alkalmazást. Hétfőn délután az utcán sétálva egyszerre meglátta a járó-kelők között Kohn Emilt. A volt főhadnagya azonnal elment a rendőrségre, ahol feljelentette Kohn, akit lakásán azonnal letartóztattak és a katonai hatóságnak átadták.

— **Elégelt beteg.** Jójárt Menyhért szegedi napszamos beteg felesége egyedül maradt a lakásukban. Midőn este férje hazatért, feleségének megszűnését holttestet találta, mellette egy kiégett gyertyatartóval. A rendőrségi vizsgálat szerint az asszony égő gyertyával keresett valamit, miközben megszédült és elesett. A gyertya lángjától ruhája tüzet fogott és teljesen összeégett.

— **Fővárosi Orfeum.** Már csak rövid ideig lesz alkalma a közönségnek Palma-Nathal, a megdöbbenően ügyes gorilla-ember mutatványait megcsodálni. Csütörtökön, e hó 16-án érdekes fellépés színhelye lesz a Fővárosi Orfeum színpada, amelyben Fábrián Kornélia, az ismert kabaré-művész nő lép fel először és pedig külön ez alkalomra írt rendkívül mulattatóan ígérkező műsorával. Több oldalról hozzá intézett kérdésre ez uton közli az igazgatóság, hogy az idei évad első délutáni előadása október 3-ikán vasárnap lesz. Jegyelővétel minden előadásra a Fővárosi Orfeum nappali pénztáránál, d. e. 10—1 és d. u. 3—6 óráig.

— **Családi dráma egy szivar miatt.** Lipcsében tegnap egy szivar miatt családi dráma történt. Meyer Ödön fuvaros ugyanis feleségétől, aki a szivariját zár alatt tartotta, egy szivart kért. Az asszony azzal a megokolással, hogy a férje aznap már eleget dohányzott, megtagadta kérését. A férj erre olyan dühös lett, hogy felkapta a konyhában levő baltát s kétszer fejbevágta a feleségét. Amikor az asszony összeesett, fölemelte s az ágyra téve, hideg vízzel élesztgette, csak akkor látta, hogy már nincs benne élet. A rendőrségre sietett és följelentette magát. Sirva mondta el tettét a rendőrfelügyelőnek s kijelentette, hogy nem akarta az asszonyt agyonütöni, de hirtelen haragu ember s olyankor alig tudja, hogy mit csinál. A rendőrség letartóztatta.

— **Beketow-czirkusz.** Nap-nap után zsufolt ház bámulja és tapsoi a nagyszerű szeptemberi műsort, amelynek minden száma egy-egy szenzáció. Igazgató és csodálatos mutatvány a Fred Ribblow „Amerikai népitétel” cz. jelenete, továbbá Northon Smith löszelidítése. A lovasmutatványok is elsőrendűek a 7 Rowland, Beketow igazgató új idomításai, a Briatores-csoport kiváló attrakciók, Marshall az erőművészek királya, jobb minden eddig Budapesten járt erőművésznél, az Inass-csoport, a legkitünőbb akrobata-ugrók, Papino, az utánozhatatlanul idomított disznóval és háziállatokkal, a Lorbeer-trio, mindezek tejejébe 16-án egy kiváló légtornász-csoport mutatkozik be. Mindez a csütörtök délutáni előadásán félhelyárok mellett látható.

— **Életunt egyetemi szolga.** Csobán Miklós egyetemi szolga, a tud. egyetem központi épületében ma délnél kétszer magára lőtt, azonban annyira izgatott volt, hogy egy golyó sem talált. Levelet találtak nála, melyben azt írja, hogy boldogtalan házassága miatt lett öngyilkos. Bevittek a rendőrségre, ahol megígértették vele, hogy többé nem fog ilyesmit elkövetni és azután hazabocsátották.

— **A Parisiana-orfeumban** szeptember 16-ával fényes új műsorban gyönyörködhetik a közönség. Friedmann igazgató az új műsor számára szerződtette La belle Ouidó híres spanyol táncosnőt, aki torreador és andaluziai tánczaival mesés sikereket aratott a legelső variété-színpadokon. Mirza Halai török háremjelenetén és a The Johnsons komikus zsonglőrök az új műsor erősségei. Az előadások szeptember 16-tól kezdve este 9 órakor kezdődnek. Éjfél után a téli kertbe, ahol tánczmutatványok vannak, nincs belépődíj.

— **A Steinhardt Mulató** szeptemberi nagy megnyitő műsora páratlanul álló sikert aratott. A közönség minden rétegében oly nagy és általános az érdeklődés, hogy az összes jegyek már elővételben elkelnak. Nem is csoda ez, mert a műsor első számától az utolsóig oly elsőrendű produkcióból áll, amely joggal számíthat a közönség osztatlan tetszésére. A Fekete Franczi és a Csingilingi című bohózatok előadásával az egész személynét élén Steinhardt igazgatóval egy csapásra legkiválóbb előadó művészek közé emelkedett.

— **Rendőri hírek.** Kiesett a vasuti kocsiból: Opolczer Lajos kereskedőség tegnap este a fővárosból Nagybecskerekre akart utazni. A vasuti kocsit nyitott ajtajában állott. A városliget mellett, egy kanyarultnál nagyot zökkent a kocsi és Opolczer kizuhant belőle. Később találtak rá eszméletlen állapotban a vasuti töltésen. A megérült embert a Bethezda-kórházba vitték. — **Éltűnt emberek:** A rendőrségen ma a következők elütnését jelentették be: Csendes Flórián szeneslegény (lakott: Tisza Kálmán-tér 3.), Radzik János máv. kapuőr, Mendlik Károly kereskedő (Felsőerdősor 27. szám), Brauer Mór butorlakatos (Hunyadi-tér 10. szám), Dotesch Mór czipészsegéd (Eötvös-utca 42. szám), Friedmann Dezső óras-inas e hó 3-án az utcán összeesett. Bevittek a Rókus-kórházba, ahonnan másnap elbocsátották. Azóta nyoma veszett. — **Lopás a színházban.** Weisz Illés raktárnok felesége feljelentést tett a budapesti főkapitányságon, hogy tegnap este a Magyar Színházban előadás alatt ellopták a kézi táskáját, amelyben nagyobb összeg s több érték-papír volt. A rendőrség keresi a tolvajt. — **Villamos kalauz balesete.** Pónai Sámuel közuti villamos vasuti kalauz tegnap este az Üllői-úton egy villamos kocsit perronjáról kiesett. A közvetben súlyosan bezuza a fejét. Eszméletlen állapotban a második számú sebészeti klinikára vitték. — **Körözött betörő.** A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája elfogató parancsot adott ki Göbölösi Béla budapesti születésű 23 éves napszamos ellen, aki betört Temesvári Benjámin lakásába s onnan 600 koronáról kiállított takarékpénztári könyvet, továbbá 400 koronát érő ékszeret elloptott. A rendőrség nyomozza a betörőt.

× **Fodor-fejé vívóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

× **Vörös orr, vörös kéz** ellen dr. Hönig Izsó vilnygyógyintézetében (Károly-körút 24. szám) teljesen fájdalommentes és kényelmes gyógyeljárás (galván-áram külön e célra készített műszerrel, magas feszültségű áram) áll rendelkezésre, mely rövid idő alatt a kozmetikai szempontból oly bántó szépséghibákat eltünteti.

× **Bob hajhajó a legkellemesebb, 10 fillér.**

× **Ami jól illik, az a szervezetnek** rendszeren hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszeres. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítású csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

× **A Rops forraló** rohamosan hódította meg a közönséget s ma már szájról-szájra száll a jelenkor eme legjobb szeszforralójának dicsérete. A Rops-készülék feltétlenül tűzveszélymentes, használatban takarékos s rajta az italok és ételek gyorsabban állíthatók elő, mint bármely más készüléken. A Rops-készüléket bátran fel is fordíthatjuk, anélkül, hogy ezáltal a legcsekélyebb tűzveszély előállna, mert a Rops, ha felborul, önmagától elalszik s a szesz nem ömlöhet ki. Mindenki el van ragadtatva az egyébként is tetszetős kiállítású készüléktől. Vegye meg a Ropsot a legközelebbi szakbavágó üzletben és meg fog győződni a fentiek valódiságáról.

× **A grossmeseritschi haugyakorlatokról** kizárólagos engedéllyel páratlan sikerű fölvetelt készített az Apolló Színház igazgatósága. Az Apolló fölveteli osztálya Neumann igazgató személyes vezetése mellett nagy apparátussal vonult ki a hadgyakorlatok színhelyére s mint értesülünk, sikerült a próbaháború olyan jeleneteit és a felségek ott tartózkodásának olyan momentumait fotografálni, hogy a kép bemutatása valószínséggel szenzációja lesz Budapest színházi életének. Legérdekesebb része a képek a felségek találkozási és az az ünnepek pillanat, mikor a két uralkodó egymást átölelve, kétszer megcsókolja. A páratlanul jól sikerült fölvetel a hét folyamán kerül bemutatásra, mit a közönségnek valóban indokolt óriási érdeklődése előz meg.

Nyilt-tér.

(E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. — Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

nek az előzeteséért és szíveséért, amelylyel J. Katot, a társaság mérnökét tavaly, amikor a fővárosban tanulmányuton járt, a főváros hatósága támogatta.

() Budapest ismertetése. Egy berlini cég arra kérte a polgármestert, küldje meg Budapest pontos térképét, hogy gyűjteményében kiadhassa. A tanács teljesítette a kérelmet.

() Kövezések és csatornázások. A főváros kövezési és csatornázási albizottsága Vosits Károly tanácsos elnöklésével ülést tartott, amelyen Borvendég Ferencz fogalmazó volt az előadó. A bizottság a VII. kerület Hajtsár-ut egy részének csatornázási mu áira beérkezett ajánlatot, a II. kerületi Donáti-utca kövezési munkáira beérkezett 2 ajánlatot és a X. kerületi Simor-, Golgota- és Delej-utczák burkolásához szükséges köanyag szállítására beérkezett 2 ajánlatot tárgyalta, amelyeket átszámítás és felülvizsgálat czéljából a mérnöki hivatalnak, illetve a számvevőségnek fognak kiadni. Az ajánlatok felett e hónap 17-én délelőtt 11 órakor fognak dönteni.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a **SCOTT-féle EMULSIÓ**. Az egészség gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, akik először tesznek kísérletet a

SCOTT-féle EMULSIÓ - val.

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotászeiben fenntartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkényeztetett inynek és a meggyengült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelni. — Jembo vennél.

SPORT.

() Wiener Athletiksport Club és a Ferencvárosi Torna Club matche. A WAC-FTC football-mérkőzés vasárnap d. u. fél négy órakor lesz a Tökölly-uti millenárius pályán. A két kiváló csapat találkozása kétségkívül az őszi szezon egyik érdekes sporteseménye. Legutóbbi találkozásuk alkalmával Bécsben a WAC. győzte le a magyar bajnokcsapatot 3:2 arányban. A WAC. múlt vasárnapi győzelmével a MTK. fölött jó formájáról tett tanúságot. A FTC. viszont a MAC. fölött aratott győzelme után mehet a siker reményével küzdelembe. A mérkőzésre szolgáló belépőjegyek elővételben már kaphatók. D. u. 2 órakor a WAC.-FTC. mérkőzést megelőzőleg a BTC-FTC. juniorjai tartanak bemutató mérkőzést.

() Székesfehérvár — FTC. mérkőzése. Vasárnap, e hó 19-én a Nemzeti Torna Club I. csapata revanche mérkőzést tart a Székesfehérvári Torna Club I. csapatával Székesfehérváron. A mérkőzés tekintve az egyenrangú ellenfelekre és a legutóbbi (4:5) eredményre, teljesen nyílt kimenetelű lesz. NTC. ezuttal új összeállítással játszik, míg SZTC. a régi teljes csapatával áll ki. NTC. Beer I. — Beer II., Klen. — Knapp, Neumann, Steuermann, — Ludwig, Rózsa, Wészler, Varga, Fekete. A mérkőzést kitérő bírónak Horváth János (NSC.) fogja vezetni.

() A magyar lawn-tennis mesterek versenye. Most a szezon végén, mikor az amatőr-versenyek izgalmai már lecsillapodtak, a magyar lawn-tennis mestereknek a Magyar Lawn-Tennis Szövetség védnöksége alatt rendezendő versenye nagy sportélményt ígér. A verseny, mely az első nemzetközi mesterverseny nálunk, három számból áll. A bajnoki egyesből és bajnoki párosból s a gyengébb erők érvényesülését is megengedő handicapból. A magyar mesterek személyes érintkezésbe léptek a

külföld legelsőrangú erőivel s közülök a legkiválóbb internacionális híru trainerek máris kilátásba helyezték biztos részvételüket; Zeitler János és Bajusz Gyula, a BLTC. és MAC. trainereinek bécsi útját is siker koronázta, amennyiben Winkleren és Dicken kívül a világ legjobb nevű professzionátusának, Flemmingnek részvételét is sikerült biztosítaniok. A magyar mesterbajnok, Zeitler János találkozása Flemminggel, egyik legérdekesebb pontja lesz a kontinens ezidei tennis-krónikájának.

() Nemzetközi uszóverseny. Vasárnap délután fél 7 órakor tartja a Ferencvárosi Torna Club évi jubilárius uszóversenyét a WAC-FTC football-mérkőzés után. A versenyfeltételektől eltekintve, a klub vezetősége az Uszósövetség jóváhagyásával az egységes rendezés és a közönség kényelme szempontjából megváltoztatta eredeti tervét és így nem a Császárfürdőben fog a 22 versenyszámból álló meeting lefolyni, hanem a millenárius pályán. A versenyek között szerepel Magyarország 1/2 angol mérföldes bajnoksága, melyben a tavalyi védőn, Scheff Ottón (WAC) kívül még Las-Torres és Hajós Henrik is részt vesz. A versenyre eddig már több nevezés érkezett, melyek közül a legértékesebbek közé tartoznak Biberstein hátszó világbajnok és Behrenz, a londoni műugró-bajnok nevezése. Szenzációsnak ígérkezik a vízipóló-mérkőzés is, melyre a WAC is elküldi csapatát. A versenyen egyébként Budapest székesfőváros vándordíjért is megkezdődik a mérkőzés. Belépésre a program jogosit. Az előmérkőzéseket már szombaton délután bonyolítják le. A verseny-proponcióiból kimaradt a székesfőváros vándordíjánál: Xlle. gyorsuszás, 70 m. Erre a száma a nevezési zárlatot csütörtök délig meghosszabbították.

() A Magyar Athletikai Club őszi nemzetközi viadala, mely október 3-án és 4-én fog lefolyni a margitszigeti sporttelepen, az őszi szezon legkiválóbb atletikai eseménye lesz. A versenyen kiírásra kerülő klasszikus vándordíjak ezuttal egy ritka nagyértékű egyleti vándordíjjal gyarapodtak, a „Kertész Tódor vándordíjjal”, amelyet az ismert előkelő sportáru-nagykereskedő cég alapított a bécsi Mühlhauser Preis mintájára. A díj maga művészi értékét tekintve azonban messze felülmúlja amazt. Egy márványtömbön lebegő pompás férfiakot ábrázol, amelynek karjaira hatalmas szárnyak vannak csatoiva, Daedalusot ábrázolja. A bronzszobor egy méternél magasabb és a szárnyak szélessége 80 cm. Hatalmas arányai mellett a művészi becsét mutatja, hogy alkotója Colin párisi szobrász, az idei Salon des Beaux-Arts tárlatán második díjat nyert vele. A pompás vándordíjat az az egylet nyeri, amely a MAC. viadal 10 klasszikus számában a legtöbb pontot nyeri, háromszor egymásután, vagy ötször sorrend nélkül. A viadal értékét emeli még a másnap, hétfőn döntésre kerülő klasszikus pentatlon, amelynek győztese aranyérmét és tiszteletdíjat, második ezüst plakettet nyer. A MAC. ezzel a jövő évi athéni olimpiád legszebb számára óhajta előkészíteni a magyar versenyeket. A viadal versenyszámai a következők:

1. 100 yard (Király-díj). 2. 1/4 a. mf. (Andrássy-díj). 3. a. mf. (Coburg Fülöp herczeg díja). 4. 4x100 m. staféta (MAC. vándordíja). 5. 120 y. gát (Szokolyszerleg). 6. Magas ugrás (Frigyes főherczeg vándordíja). 7. Távolugrás (Tiszteletdíj). 8. Rudugrás (dr. Pertich Kálmán vándordíja). 9. Súlydobás (Államdíj). 10. Diszkoszvetés (Jenő főherczeg díja). 11. Svédgerely (Tiszteletdíj). 12. 220 y. handicap (József főherczeg vándordíja). Az első 10 szám a Kertész Tódor vándordíj számait képezi.

Másnap, október 4-én, eldőli görög pentatlon számai a következők: 1. helyből távolugrás, 2. klasszikus diszkoszvetés, 3. gerelyvetés, 4. 200 m. futás, 5. birkózás.

Nevezések Lauber Dezső, a MAC. titkára, (Margitsziget) címre küldendő.

() Postatakarékpénztárak atletikai versenye. A M. Kir. Postatakarékpénztári Tiszviselők Sport Egyesülete első atletikai versenyét f. hó 15-én, szerdán tartja meg a szentmargitszigeti sporttelepen. A verseny iránt a társaságok rendkívül nagy érdeklődést tanúsítottak és eddig is mintegy kétszáz nevezést adtak le a tíz számból álló versenyre, amely a számos handicap folytán rendkívül érdekes lesz. Minden handicaprú ugyanis benevezett a legjobb magyar scratch, akiknek itt kitérő alkalmuk lesz arra, hogy rekordokat javítsanak. Többek között indul Bodor Ödön, Mudin Imre, Lovas Antal, Szabó Béla, Auerbach János, Vadon Géza dr., Jankovich István, Szerlemhegyi Ervin, Radóczy Károly, továbbá a fiatal gárda legjobbjai, A nyiregháziak teljes számban neveztek a versenyre; a vidéket

azonkívül Pozsony és Debreczen képviseli. Igen érdekes lesz a staféta, amelyre eddig hat csapat adta le nevezését. Erre van kitűzve a MASZ. tiszteletdíja. A verseny szerdán délután 3 órakor kezdődik és a belépődíj 60 fillér lesz, amelyben a program ára is benne foglaltatik.

() Athletikai és tornaverseny. A budai tornaegylet szeptember 19-én rendezti (II. Széna-téri pályán) Országos torna- és atletikai versenyét. A verseny keretében fog eldőlni a Zsingor Mihály athl. vándordíj is mint egyleti pontverseny, mely 13 versenynemből áll és pedig: 400 m., 1500 m. síkfutás, 110 m. gátfutás, rudugrás, diszkoszvetés és 3000 m. gyaloglás, melynek szombaton délután (18-án) és 100 méter, 800, 3000 méter síkfutás, távolugrás, magasugrás, súlydobás és gerelyvetés (magyar) versenyszámok 19-én délután (vasárnap) fognak döntésre kerülni. A díjat, mely az idén 3-ad ízben kerül kiírásra, 1907. évben a BBTE. 1908. évben a BTC. védte.

A pontozásnál minden első hely 3, a második 2 és a harmadik helyezés 1 pontot számít. A rendező egyesület ezuton is értesíti az egyesületeket, hogy a távolugrás és a 3000 m. gyaloglás felcsereleltett; a 3000 m. gyaloglás szombaton, a távolugrás pedig vasárnap délután fog döntésre kerülni.

Darányi Ignác vándordíja (diszkoszvetés, távolugrás) az idén 5-ödször kerül kiírásra, amelyet Lichtneckert László (Székesfehérvári TE.) már két ízben védett egymás után; újabb győzelme esetén a díj véglegesen a SzTE. tulajdonába megy át, a győztes pedig BBTE. arany érmét kapja. A honvédelmi minisztérium tiszteletdíját az egyesület egy diszkoszvetés-csapatversenyre tüzte ki; amely előreláthatólag kemény küzdelmet fog eredményezni.

Budapest székesfőváros tanácsának tiszteletdíja, mely a mai szétküldött proponciókban nincs felvéve, minthogy az értesítés a díj adományozásáról csak utólag érkezett, a tornaszati főversenyre tüzetett ki. Az előbb említett versenyeken kívül a programot svéd gerelyvetés egészíti ki. A tornaszati versenyszámok, ugymint tornaszati összetett verseny (nyújtó, korlát, szabadgyakorlat és nyújtó, korlát, ló, egyéni verseny), ugyancsak a verseny keretében, nem a tornacsarnokban fognak megtartatni. A verseny nevezési zárlata 1909. szeptember hó 14-én van, s a nevezések Füzfás Ferencz titkár címére (IV., Bécsi-utca 4. szám) küldendő.

Bécsi versenyek.

— Hatodik nap. —

Handicapok dominálják a hatodik nap programját. Minden egyes futamra nagyszámu nevezések történtek s így ismét sikerült nap előtt állniuk.

Főszám a 15.000 koronával dotált Nagyfreudenau handicap, melynek 3200 méterén még tizenhat telivér találkozhatik. Valószínű indulók ezek: Miután (Janek), Topper (Carslake), „48” (Pretzner), Ténsasszony (Ullrichshofer), Barsay (Dyck), Varázs (Miles), Tulipán (Cockeram), Meglio (Hewitt), Halupsa (Jones), Boncompagno (Southey). E társaság javarésze már találkozott együtt az Állvány-díjban, ahol Halupsa lett második s így papír szerint a győztes a Dunure-kancza lehetne, de mi nem tartjuk reálisnak akkori második helyét. Sokkal inkább tetszik nekünk Varázs, mely a Kancza-versenyben oly magas formát árukt el, hogy kimagasló esélyt kell részére megállapítanunk. Nagyon kedvezően áll sulyban Meglio is és a távra való utalással neki is nagy nyerő-esélye van. Jó futást várunk még Boncompagnótól pehely sulyával és Toppertől is, mely mellett a momentán-forma nagyon jó ajánlólevél.

A másik érdekesebb útam a Nil Desperandum-verseny kétéveseknek, mely szintén nagy mezőnyt fog startjához gyűjteni, melyek a következők: Kopie (Aylin), Friponne (Miles), Balaton (Hewitt), Egeria (Janek), Eunice (Broadwood), Granville (Carslake), Magnus Gubernator (Dyck), Piroška (Gulyás). Daczára annak hogy Egeria tiz font pónalitást visz, bizalmunk feléje fordul Balaton előtt, azonban ha lovasa nem bizonyul gyöngének, Eunice is számbavehető ellenfél.

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 5 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kásponton.

Ára 1-korona 20 fillér. Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszertárban. Három doboznál ingyen postai szállítással.

Jelöltjeink:

- I. Szemere-ist. — Gyöngyössi.
- II. Egeria — Balaton — Eunice.
- III. Jungfer — Eunice — Gounod.
- IV. Varázs — Meglio — Topper.
- V. K. W. szöv. — Columbus.
- VI. Belle Alliance — Selma.
- VII. Hohenlohe-ist. — Fortunatus.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Nevelő mint házi barát. Garai-Groszner Árpád magánhivatalnok, filozofus korában megismerkedett a nálánál tízenkét évvel idősebb Lövinger Salamonnéval s 1905. év elején rávette az asszonyt, hogy fogadjon meg gyermekei mellé nevelőnek. A férj, akinek az Aggteleki-utczában szatócs-boltja volt, csakhamar rájött, hogy a nevelő ur sokkal többet foglalkozik az ő feleségével, mint a kis fiával, azért sommás uton kitétte a szűrét a szerelmes ifjunak. A viszony ennek elnére nem szakadt meg a turbékoló pár között. Garai biztatására Lövingerné faképnél hagyta az urát s közös háztartásra lépett a fiatalemberrel, akit, mikor bevonult katonának, havi negyven koronával segélyezett s mikor szolgálati ideje kitelt, beíratta az állatorvosi akadémiába. Garai, aki folyton házassági ígérettel hitgette az élvágyó asszonyt, tavaly az utcáról felszedett egy galicziai lengyelcsidő előimádkozót, aki összeadta őket, a nászút után pedig összeszedte az asszony összes pénzét és ékszerét s Párisba utazott, ahonnan hosszas diplomáciai eljárás után hazahozták. A budapesti büntető törvényszék család miatt négyhónapi fogházra ítélte Garai-Groszner Árpádot. A királyi tábla első büntető tanácsa ma Devich László elnöklésével megsemmisítette az első bíróság ítéletét s a vádlottat fölmentette.

§ Gyógyítás erő elleni vétség. A 79. számú gyalogezred kaszárnyájából a múlt évben megszökött Lunczer József közlegény. Hiába kerestette a katonai hatóság, a szökevénynek nem tudtak hosszú ideig nyomra akadni. Végre a szökevény szintén értesített budapesti rendőrség bizalmas uton megtudta, hogy a szökevényt a saját testvérbátyja Lunczer Lajos fővárosi bádogsmester rejtegeti. Mikor a rendőrség ez iránt kérdőre vonta a bádogsmestert, ez még azt is letagadta, hogy neki testvére lenne. Néhány hét múlva a szökevényt mégis kézrekerítették. A rendőrség alapos gyanuját eloszlatni akarta és az elfogott katonaszökevényt szembesítette Lunczer Lajossal. A szembesítés alkalmával a bádogsmester megtagadta a saját öcscsét, de a rendőrség házkutatást tartott a lakásán és a műhelyében. Ez alkalommal a műhelyben megtalálták a katonaszökevény ruháit elrejtve. A rendőrség azt is megállapította, hogy Lunczer Lajos hosszabb időn át rejtegette a saját öcscsét, akinek katonaruháit is elrejtette, csak azért, hogy nyomra akadni ne tudjanak. Az elfogott katonaszökevény a hadbíró előtt megerősítette a nyomozásnak ezt az adatát, mire a katonai hatóság büntető feljelentést tett Lunczer Lajos ellen fegyveres erő elleni vétség miatt. A katonai hatóság, illetve a hadbíró már ítélkezett a katonai szökevény felett, akit elítélt négy havi fogházra és két évi utánszolgálatra. Lunczer Lajos felett ma ítélkezett a budapesti büntető törvényszék s dr. Nagy Béla kir. ügyész vádjára után elítélte a vádbeli cselekményért egy heti fogházra, de ezt a kiszabott büntetést a büntető novella 1. §-a alapján felfüggesztette.

§ Pör egy bizonyítvány kötelező kiszolgáltatása miatt. Egy gyári mérnök, akit fűrésztelepek tervezésére és faipari gépek szerkesztésére szerződtek, állását felmondotta és ugyanebben a szakmában önállósította magát. Volt főnökétől bizonyítványt kért eddigi működéséről és amidőn

ennek a bizonyítványnak kiadását megtagadták tőle, perbe fogta a gyárost. A járásbíró a gyárost a bizonyítvány kiadásában elmarasztalta. A törvényszék azonban megszüntette a pert, mert szerinte az ipartörvény értelméből világosan következtethető, hogy az ilyen perek az iparhatósághoz tartoznak. A királyi ítélőtábla harmadfoku ítélete a törvényszéket új ítélet hozására utasította. Az ítélet szerint a szolgálati bizonyítvány igen lényeges vagyoni érdeket jelent, mert vele az alkalmazott önálló vállalata körében és vevői előtt képzettségét, esetleg megbízhatóságát akarja kimutatni, hogy rendelő közönségre szert tehesen. A szolgálati viszonyból eredő minden igény vagy közvetlenül, vagy a közigazgatási ut kimerítése után a polgári bíróság előtt érvényesíthető. Ugyanezt alapította meg egy hasonló pörben a kereskedelmi miniszterium is. A miniszter határozata szerint az iparhatóság a munkaadót az ipartörvény 104. szakaszában meghatározott bizonyítvány kiállítására büntetés terhe alatt kötelezheti ugyan, de ha az alkalmazott az iparhatósági rendeletre kiállított bizonyítvánnyal megelégedve nincs, esetleg bírói utra is léphet igényeivel.

§ Megtámadott rendőr. Járomi Mária szobalány hosszabb időn át szerelmi viszonyt folytatott Csávás Sándor rendőrrel, aki megígérte neki, hogy nőül veszi. Mikor ígéretét be kellett volna váltania, Csávás különböző ürügyekkel huzta-halasztotta az egybekelés napját. Ez év január havában a leány megtudta, hogy Csávás azért nem veheti nőül, mert időközben már megnősült. Az elkeseredett leány erre elhatározta, hogy szakítani fog a csapodár rendőrrel, de előbb még akart vele beszélni, csak azért, hogy szemére lobbanítsa a vele szemben tanusított hűtlen eljárását. Február egyik estjén a Mozsár-utczában ráesett hűtlen szeretőjére és megtámadta. A rendőr önvédelemből kardot rántott, de a leány a kezében tartott vasaló vassal oly erősen vágta fejbe, hogy kalpagja beszakadt és a földre esett. A rendőr feje sérülést nem szenvedett, mert a kalpagja felfogta az ütést. A rendőr feljelentésére hatóság elleni erőszak büntetével vádolva került Járomi Mária a büntető törvényszék Szepesi bíró elnöklése alatt ítélkező tanácsa elé. A tárgyaláson a leány tagadta, hogy megtámadta volna a rendőrt s védelmére azt adta elő, hogy a rendőr mikor őt meglátta, mindjárt kardot rántott rá. A bíróság a lefolytatott tárgyalás után a leányt a vádbeli cselekményért három napi fogházra ítélte. A vádlott nő felebbezett.

Dr. HÖNIG IZSÓ

VILLANYGYÓGYÍTÓ ÉS RÖNTGEN-INTÉZETE

Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV., Károly-körút 24., I. em. Lift

Telefon 102-39.

Gyógytényezők:

- Finsen-féle vívilámpa fürdők szív- és véréredényelmeszedés ellen.
- Elektromágneses gyógyítás
- Röntgen sugarakkal való kezelés.
- Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
- Élek fénynyalóval való kezelés.
- Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
- Villamos fényfürdők.
- Villamos masszázs (Vibratio).
- Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
- Villamos vízfürdők.
- Szénsavas fürdők.

Főbb javallatok:

- Általános idegesség (neurasthénia, hystéria).
- Ideggyengeség állapotok.
- Almatlanság, Fejfájás.
- Hűdöcs (Paralízis).
- Idegfájdalmak, idegzésében (Neuralgiák, Ischiás).
- Berinozvelőcsorvadás (bes).
- Szívbetegségek.
- Véréredényelmeszedés.
- Köszvény és csusz, reuma, izületi és eszenthajok.
- Székrekedés. Daganatok.
- Anyagcserebehajok (Bihizé cukorbetegség, vészegénység).
- Bőrnyajok, bőrvizketeg.
- Lupus.
- Mejhullás, kopaszodás.
- Szűrtelenítés (nőknek és arozon).
- Aranyeres csomók.

— Rendelés d. o. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —
Kezelés egész napon át. Kívánatra preszeptum.

KÖZGAZDASÁG.

Közlekedési vállalatok és a magyar ipar.

Budapest, szeptember 15.

A hazai ipar fejlesztése szempontjából igen nagy feladat hárul a nagy közlekedési vállalatokra, mint a legnagyobb hazai fogyasztókra. Igen fontos közgazdasági érdek az, hogy ezek a nagy fogyasztók szükségleteiket a magyar termelésből szerezzék be, mert ezek nélkül amugy is gyenge iparunk megélni nem tudna. Ezért nem érdektelen az a kimutatás, amelyet a kereskedelmi miniszter készített évenként a közlekedési vállalatok beszerzéseiről. Sajnos, ezek az összeállítások kissé lassan készülnek el s emiatt sok fölfedezett hiány marad orvosolatlanul sokáig. Így csak most jutnak nyilvánosságra az 1907. évi adatok, melyek szerint 1907-ben összesen 203.843 417 koronát adtak ki a közlekedési vállalatok beszerzésekre, ebből bel-földön 164.106.559 koronát, külföldön pedig 39.741.858 koronát, tehát az egésznek 19 és fél százalékát költötték el. Ez a szám a múlt évihez képest nagy visszaesést jelent, mert tavaly a külföldi beszerzés csak 12 és kilencz-tized százalékot tett ki. A rosszabbodást annak kell tulajdonítani, hogy 1907-ben 30 millió, 1906-ban pedig csak 10 millió korona ára köszöntet vásároltak külföldön. Ki kell még emelni, hogy a beszerzések között a legmagasabb értékű a kőszén volt. Erre t. i. 49 millió koronát adtak ki. Utána következnek a faanyagok 31 millióval, mindenféle vasanyagok 20 millióval, a sinek 15 millióval. Az utóbbi számokban azonban a kisebb vasutak beszerzése nincsen benne. Ami a hazai és külföldi beszerzés arányszámait illeti, e tekintetben legrosszabb a helyzet a kőszénnél, ahol 58,9 százalék, a festőanyagoknál, ahol 39,5 százalék, réz- és fémárúknál, ahol 31 százalék, gépgyártási cikkeknek, ahol 30,9 százalék és üvegárúknál, ahol 26,4 százalék a külföldi beszerzés. Legjobb az arány a faipar-cikkeknek, ahol csak 0,1, a ruházati iparnál, ahol 0,2, a bőriparnál, ahol 0,5 százalék esik a külföldi beszerzésekre.

Ezeket az adatokat a kereskedelmi miniszter elküldte az Országos Iparegyesület kebelében működő vasuti iparügyi bizottsághoz, amelynek feladata annak megállapítása, hogy a hazainak mondott beszerzés tényleg hazai-e és hogy a külföldi bevásárlást nem lehetett volna-e kikerülni, egyúttal utbaigazítást adni arra nézve, hogy a szóbanforgó cikket melyik hazai iparosnál lehet beszerezni? A bizottság tegnap tartott ülésében az 1907. évi beszerzésekkel foglalkozott. A jelentés szerint a bizottság csak egy-két helyen talált kifogásolni valót. Így az államvasutak a terpentint, bár azt itthon is lehet kapni, külföldön szereztek be, a Déli Vasut fedőpalát, vörösréz-csővel, kőszőrüköveket és rajzpapirost, valamint a vasszerszámokat vásárolt külföldön, bár a bizottság jelentése szerint módjában lett volna azokat itthon is beszerezni. A kassa-oderbergi vasut cikkeknek szerzett be külföldön kellő megokolás nélkül. Így tett az államvasutak gépgyára az írógép-szalagoknál. Az Adria tengerhajózási r. t. szénkosarakat, növényolajat, szappant és hajóablaklencsét szerzett be külföldön. Ezeket a bizottság jelentése szerint itthon is be lehet beszerezni. Az Ungaro-Croata kenderítőmőlt és plüssöt, a Dunagőzhajózási társaság szénkosarakat és egyenruhákat, továbbá gépszijakat és sörteárut vásárolt be külföldön, a közuti vasut özböröket, a Városi Villamos Vasut pedig porcellán-szigetelőket vásárolt külföldön kellő megokolás nélkül. A bizottság nagyjából csupán ezeket a tételeket kifogásolta, mert a többi külföldi beszerzésnél magáévá tette az indokolást, ha az például arra hivatkozott, hogy az illető cikk szabadalmazva

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatával valódi áldás gyomorbetegségeknek és székzsorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt teljesen
rendbe hozza.
Első üveg 40 allér.
nagy üveg 60 allér.

van, vagy próbaképen szerzetett be, vagy házánkban egyáltalában nem gyártatik, vagy pedig olyan nagy az árkülönbség, avagy olyan gyenge a hazainak minősége, hogy a külföldi beszerzés ellen észrevételt tenni nem lehet. Az is előfordul, hogy speciális **czélokra** szereznek be egy-egy különlegességet és hogy a miniszter előzetes tudomásával vásárolnak külföldi árut.

Ez a munka tényleg értékes is — ha t. i. van foganatja egyáltalában. Mindenesetre azonban kívánatos, hogy valamivel gyorsabban, legalább a következő évben történjenek meg azok az észrevételek.

Főnrak vállalata. A sajtóban gyakran nyilatkozik meg az a panasz, hogy Magyarországon azér nincs gazdasági fejlődés, mert a vagyonok urai, a magyar magnások nem tartják rangjukhoz méltónak, hogy kereskedelmi és ipari vállalkozásokba befogjanak. Erre a vádra újabban kezdenek ráczáfolni a magnásvilág képviselői gyakran merülnek fel olyan vállalkozási hírek, amelyekben alapítók gyanánt magyar grófok és bárók szerepelnek. A Szápáryak, Kornisok, Károlyiak, Csákyak után most új előkelőségek vonulnak be a magyar ipari világba. *Thun Gabriella grófnő és társai első magyar horganyfesték gyára Kaszán* czég alatt ugyanis legutóbb új közkereseti társaság alakult, amelynek tagjai sorában a következő neveket találjuk: gróf Belleyard de Ágost v. b. t. t., a király főkonyhamestere, gróf Kinszky Ferenczné, gróf Thun Hohenstein Félixné és herceg Starhenberg Rudiger Ernőné. Az előkelő közkereseti társaság gyára Kaszán létesül és igazgatója Stelzl Ignác lesz.

92.35 korona. Ez a szám a koronajáradék árfolyamát mutatja, amely papírok iránt az utóbbi napokban nagyfokú lanyhaság mutatkozik. Egyrészt a bizonytalan politikai helyzettel, másfelől a pénzpiac erős igénybevételével indokolják a járadéküzlet teljes elhanyagolását. E hó elején a koronajáradékot még 92.70 koronás árfolyamon jegyezték s gyenge árhullámzás mellett 92.50-ig visszament. A mai tőzsdén már kifejezetten bágyadt volt a koronajáradék áralakulása, mert további 15 fillérral 92.35 koronáig visszaesett.

A Rimamurányi mérlege és a tőzsde. A *Rimamurányi Salgótarjáni Vasmű Rt.* tegnap este közzétett mérlege — mint az előrelátható volt — igen jó hatást tett a tőzsdére. Az a körülmény, hogy a társaság ezután 2 koronával nagyobb osztalékot fizet, nem okozott meglepetést, mert annak idején megírtuk, mindazonáltal ez, meg a mérleg óriási tartalékjai oly kitűnő hatást tettek, hogy a részvények ma már nemcsak hogy nem estek, hanem újból emelkedtek is, úgyhogy a mai tőzsdén — kisebb-nagyobb ingadozások után — végül ma 660 koronán zárultak a papírok. Sok szó esett természetesen a közgyűlés esélyeiről is és általános az a nézet, hogy az a csoport, mely beakart ülni az igazgatóságba, most vereséget fog szenvedni s a Rimamurányi kormányzata a mostani kipróbált kezében marad. Természetesen a csoport még vásárolt részvényeket, aminek azonban már ezidő szerint nagyobb jelentősége nincs.

Új szerb államkölesön. Belgrádból jelentik: A minisztertanács az újabb államkölesönről való tanácskozásait vasárnapig folytatja. Vasárnap a szerb delegátusok a kölcsön végleges megkötése ügyében Párisba mennek. Decot belgrádi francia követ, aki e kölcsön dolgában Párisban időzött, ma este Belgrádba érkezett. Nyomban a követnek a kormánytól való értekezése utána minisztertanács végleges határozatot hoz a kölcsön ügyében, úgy hogy már a szupstina első üléseinél egyikén előterjesztik az új kölcsönről szóló javaslatot.

Megalakult a bosnyák-hercegovinai kamara. Szerajevóban most nyílt meg ünnepség keretében a bosnyák-hercegovinai kereskedelmi és iparkamara, amely a közös pénzügyi kormány czéltudatos politikájának újabb bizonyítéka. A megnyitás alkalmából a közös pénzügyminiszter nevében Hörmann osztályfőnök mondott beszédet, amelyben a kamara megnyitását nemcsak a kereskedelem és ipar fejlődése, hanem az egész közélet és Bosznia és Hercegovina kulturális haladása szempontjából jelentős lépésnek tekint. És ebben igazat is mondott Hörmann osztályfőnök. Az új kereskedelmi és iparkamara jelentős feladatok vár-

nak. A közös pénzügyi kormány mindenkor nagy súlyt helyezett Bosznia és Hercegovina felvirágoztatására és hogy mennyire nem kimélte a pénzt és fáradságot, igazolják azok az alkotások, amelyek az utóbbi években éppen a közös pénzügyi kormány jóvoltából létrejöttek. **Bosznia és Hercegovina gazdasági fejlődése** azonban korántsem jutott el végpontjához. Az annexió új helyzetet teremtett a két tartományban és most már indokoltabb a monarchiának az a törekvése, hogy Boszniát és Hercegovinát gazdaságilag fejleszteni kívánja. Azt hisszük, hogy a bosnyák-hercegovinai kamara is ezt a czélt fogja szolgálni és ezzel a két ország összes kereskedelme és ipara számára új éra kezdődik. Azt azonban elvárja az új kamarától a magyar gazdasági közvélemény, hogy tevékenysége alatt szemmel fogja tartani a magyar gazdasági érdekeket, legalább is annyira, mint az osztrák érdekeket. Az ünnepes megnyitás után megejtették a kamarai választást. Elnökké Berkovias Nikolát, az Országos Bank igazgatóját választották, míg az alelnöki tisztet Salom Jézua bankár tölti be.

Az Aradi Hitelbank és Takarékpénztár újjászervezése. Ismeretes az a nagyszabású bankszédelés, amelylyel az *Aradi Hitelbank és Takarékpénztár Részvénytársaság*ot a főnk szélére juttatta saját vezérigazgatója, Szántó Izidor. A nagyszabású csatlás leleplezése után a bank igazgatósága nagy erélyvel látott hozzá, hogy megmentse a bankot a végső bukástól. A mentési akció utolsó lépése most történt meg, mikor a napokban tartott rendkívüli közgyűlésen elhatározták, hogy az 1000 db 100 koronás részvényt 10 koronára, azaz a 100.000 korona részvényt 10.000 koronára bélyegzik le. Az intézet egyébként 1907-ben alakult s a múlt évben 1341 korona nyereséget mutatott ki. A bélyegzést minden valószínűség szerint újabb tökélemelés fogja követni.

Megalakult a cukorkartel. A cukorkartel közeledett lejáratához s ipari és kereskedelmi körökben élénk érdeklődéssel várják, hogy mit hoz a jövő, meg tudnak-e egyezni a cukorgyárak és megújul-e a cukorkartel. Most azután megtörtént a döntés, amely szerint a **fennálló cukorkartelt egy évre meghosszabbították.** Ezt a jelentős határozatot a morva-alsóausztriai cukorfinomítók csoportja hozta meg Bécsben tartott legutóbbi ülésén és most már a 17-én tartandó plenáris értekezletnek csak az a feladata lesz, hogy a kartel formuláját jóváhagyja. A kartel meghosszabbításánál semmiféle változás nem lesz. Változatlan marad a magyar és bosnyák cukorfinomítókkal fennálló egyezmény is, de csak abban az esetben, ha sikerül a magyar és morva finomítók között fölmerült differenciák kiegyenlíteni és ha a magyar cukorgyárak között most folyó tanácskozások pozitív eredménnyel járnak. Az eddigi megállapodás szerint az osztrák finomítók 225.000 métermázsát Magyarországra, 18.000 métermázsát Boszniába szállíthatnak s valószínű, hogy ugyanez lesz az arány az új egyezmény értelmében is. A magyar és osztrák cukorgyárak között a kartel 1906 óta áll fenn. Először két évre kötötték meg s a múlt esztendőben egy évre hosszabbították meg. A cukorkartel intézősége nemrég felszólítást intézett a nyerscukorgyárosokhoz, hogy csatlakozzanak a kartelhez, de eddig semminemű válasz nem érkezett, amiből arra lehet következtetni, hogy a nyerscukortermelők egymás között még nem tudtak megegyezni. A nyerscukorgyárak hajlandóknak mutatkoznak a nagy kartelbe lépni és nem is támasztanak nehézséget a nagy kartel létrejövételénél, mert hiszen egy részük és pedig azok, amelyek fehér cukrot is forgalomba hoznak, kedvezőbb helyzetbe jutnának. A cukorkartelnek nem is áll érdekében az ezekkel való megegyezés, annál kevésbé, mivel a finomítók kontingentált eladási mennyiségéből kell nekik bizonyos részt átengedni. *A nagy kartel megalakítását tizennégy nap múlva tervezik,* ami siettetni fogja a nyerscukorgyárosok tanácskozásainak befejezését. E hírekre — amelyek egyuttal természetesen a cukor megdrágulását is jelentik — igen nagy érdeklődés nyilvánul állandóan a cukoripari részvények iránt, amelyek az élénk kereslet következtében ma is a *Magyar Cukoripar R. T.* részvényei 15 koronával 2075 koronára emelkedtek.

A honi ipar e hó 15-iki száma rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. A vezércikket Mártonfy Márton udvari tanácsos, iparoktatási főigazgató írta, ki hosszabb tanulmányban méltatja az inasoktatás jelentőségét. Az iparosok kolozsvári szervezkedéséről Kunz József, a gyárak tűzbiztonsági követelményeiről Martos Viktor mérnök cikkeznek, míg a lap felelős szerkesztője, Sugár Ottó két konkrét esetről kiindulva arról értekezik, mi-kép kellene a magyar ipar tudatos mellőzésével szemben védekezni. Új gyáralapítási hírek, gazdag iparpártolási, iparfejlesztési, közszállítási és szociálpolitikai rovat zárja be a tartalmas számot.

Magyarország és Ausztria a Balkán államokban. Magyarország és Ausztria évtizedek óta a Balkánra gravitál. Itt akarja ipari termékeit értékesíteni, ami természetes és indokolt is, mert a Balkán államok jobbára agrikultur országok, ahol az ipari termelés nagyon jelentéktelen s így a külföldről kénytelen szükségletét fedezni. Magyarországnak kiváltképpen kedvező piaca a Balkán. Közel esik hozzá és a közlekedési eszközök is eléggé alkalmasak. Czéltudatos kiviteli politikával az utóbbi években sikerült is lábunkat a Balkán államokban megvetni. De helytelen politikánk mindent elrontott s ma már ugyszólván mindenfelé bojkottálják a magyar árut. A legutóbbi hónapok statisztikája kedvezőtlen képet nyújt. Kiviteli cikkekünk közül főképen a kézműárúk, a vasárúk és a gépek iránt volt kisebb a kereslet. Szerbiába irányuló kivitellünk erősen csökkent. A vámháboru következtében majdnem teljesen elvesztettük ezt a piacot és csak czéltudatos, szivós munkával tudjuk majd az elvesztett piacot visszaszerezni. A szerbek Németországból szereztek be főbb ipari szükségleti cikkeit s hogy a magasabb szállítási költségek mellett boldogulni tudtak, annak titka abban rejlik, hogy 100 kilogrammonként 30 frankkal kevesebb vámot fizettek, mint az osztrák, vagy a magyar áruk után. Szerbia az előző években 32 millió dinár értékű árut importált Magyarországból, míg Németországból csak 31 milliót. Ma a helyzet éppen fordított. A vámháboru hasznát látta Olaszország, Oroszország, sőt még Belgium is. Amit Szerbiáról elmondottunk, vonatkozik Romániára és Bulgáriára is. Ezekkel az államokkal nem voltunk ugyan vámkonfliktusban, de a politikai viszonyok kedvezőtlen alakulása kedvezőtlenül hatott gazdasági térfoglalásunkra ezekben az államokban is.

Őszi menetrend a Dunán. A magyar királyi folyam- és tengerhajózási r.-t. közhírré teszi, hogy Zimony-, Belgrád-, Orsova-, illetve Turnseverin-Galacz között október 1-én az őszi menetrend lép hatályba, mely a nyári menetrend szerint heti három járat megtartása mellett csak azzal a változtatással jár, hogy az összekötő hajójáratok Orsova és Turnseverin között feltételesek, amennyiben a Turnseverinből Galaczra és Orsovára Zimonyba induló gőzöshöz való csatlakozás csupán kedvező vízállás, illetve időjárás esetén fog a lehetőség szerint fenntartatni. A fenti naptól kezdve a zimony-orsovai és turnseverin-galaczi vonal álmomásainak egymásközi forgalmában ennél fogva közvetlen menetjegyek nem adatnak ki.

Kereskedelmi összeköttetésünk Argentínával. Buenos-ayresi követségünk jelenti, hogy Argentina közgazdasági életében az utóbbi évtizedben elért nagy fellendülés arra kényszeríti az ottani kereskedelmi köröket, hogy Európa fontosabb piaczaival minél gyakoribb és gyorsabb összeköttetést létesítsenek. Ez idő szerint Triesztben székelő Austro-Americana osztrák hajósvállalat tart fenn összeköttetést Fiuméből és Triesztből havonkénti egy-egy járatral, Nápoly, Kádix, Las Palmas, Rio de Janiero és Santos kikötők érintésével, mely összeköttetés a követségi jelentés szerint immár nem elegendő. Gyakoribb, gyorsabb összeköttetés és olcsóbb fuvardíj mellett Magyarország és Argentina közötti forgalmunknál óriási fellendülés és új fogyasztó piacok elhódítása volna elérendő. A fiumei kereskedelmi kamara által nyilvántartott statisztika szerint Fiuméből a múlt évben Argentínába kivitt áruk értéke 302.665 koronát tett ki, a behozottaké 3,224.624 koronát. Tehát az argentinai importunk az 1908-ik évben **tízszere** volt az odairányuló kivitellünknek. A behozatalban a különféle festőanyagok, továbbá a len és jutaárúk, kivitellünknel ellenben a cellulose és fűszereit tölgyfaárúk, a finomított cukor és butorárúk szerepelnek nagyobb mennyiségben. Hogy

Argentínának mennyire érdekében van a magyar üzleti világgal való rendszeres és megfelelő összeköttetés, abból is következtethető, hogy a kormány egyik meghatalmazott miniszterét a magyar piacok és első sorban a budapesti piac tanulmányozására küldte ki.

Megdrágul a csukorka. A csukorkakartel már előreveti árnyékát a csukorkaiparban is. A csukorka- és csokoládégyárosok ugyanis újból föl akarják emelni az árakat. Ugy látszik, még könnyebbé akarják tenni az osztrák csukorkaiparnak a versenyét!

Borkiállítás Jászberényben. Jászberényben szeptember 27-én szakelődással, díjazással és borvisszárral egybekötött borkiállítást rendeznek, melynek keretében több érdekes szakelődás lesz a gyakorlati szőlőgazdaságról és a pinczeszövetkezetekről. Az előkészítő bizottság élén *Koncsek István* polgármester áll.

TÖZSDÉK.

BUDAPESTI ARU- és ERTEKTOZSDÉ.

Gabonatözsde.

Budapest, szeptember 15.

A készáru piaczon szilárd volt ma az irányzat. Bőséges kínálat mellett a malmok igen jó vételkedvet mutattak és mérsékelten drágább árakat is szívesen fizettek. Mivel másrészt az árubirtokosok nem voltak túlkövetelők, igen élénk forgalom fejlődött ki, amelynek folyamán 75.000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 20 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 28.70 korona volt 79 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 26.30 korona 77.5 kilós szerb buzáért. Egyéb gabonaművek közül a rozs néhány fillérrel drágább, a többi változatlan. Forgalomba került: 700 q rozs, 18.80-18.90 koronás áron, 100 q árpa 14.40 koronás áron és 800 q zab 14.30-14.80 koronás áron. A határidőpiaczon a mai üzlet magasabb tengerentúli jegyzésekre szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán nyugodt volt a hangulat, nagyobbarányu üzlet nem fejlődött ki, az irányzat azonban szilárd maradt, az árfolyamok pedig némi ingadozás után mérsékelten tovább emelkedtek. Az októberi buza 8 fillérrel a tegnapi zárlaton felül 27.30 koronán indult, előbb 27.28 és 27.34 között ingadozott, azután 27.46-ig javult és zárlatkor 27.44 koronán maradt. A tegnapi zárlat-hoz viszonyítva végeredményképpen ma az októberi buza huszonkét fillérrel, az áprilisi buza husz fillérrel, az októberi rozs két fillérrel, az áprilisi rozs tizenkét fillérrel, az októberi zab négy fillérrel, a májusi tengeri hat fillérrel emelkedett, az áprilisi zab változatlan maradt.

A tegnapi forgalomba került szeptemberi zabából ma már felmondtak 2000 métermázsát folyó hónap 20-iki szállításra.

A készáru piaczon elkelt:

- Buza: Tiszavidéki: 250 q 79.5 k, 350 q 78.5 k 28.70 K.
- Pestvidéki: 400 q 77 k 28.20 K, 1250 q 76 k 27.75 K.
- Bánsági: 1800 q 79 k 28.40 K, 100 q 28.10 K, 1400 q 79 k 28.50 K, 3900 q 78 k 28.25 K.
- Tolnai: 78 k 28.25 K.
- Bácskai: 1400 q 75 k 28.20 K, 1200 q 76 k 27.90 K, 100 q 76 k 27.60 K.
- Fejérmegyei: 200 q 78.5 k 28.40 K, 100 q 77 k 28.10 K, 100 q 76 k 27.60 K.
- Szerb: 200 q 78.5 k 27.40 K, 2550 q 78 k 27.40 K, 530 q 77.7 k 27.30 K, 400 q 77.5 k 1000 q 78 k 27.30 K, úszkös. 2400 q 77 k 28.80 K.
- Román: 5000 q 80 k 28.85 K, 6000 q 80 k 4000 q 80 k 28.25 K, 6000 q 80 k 28.20 K, 3820 q 80 k 28.10 K, 4172 q 80 k 28 K, 6016 q 79.8 k 28.28 K, 5000 q 79.5 k 28.10 K.
- Bolgár: 78.5 k 28.05 K.

Rozs: 550 q 18.90 K kpf, 100 q 18.80 K kpf paritásra.
Zab: 300 q 14.30 K kpf. par., 250 q 14.50 K kpf. par., 100 q 14.40 kpf, 100 q 14.60 K kpf, 100 q 14.40 K kpf. par.
Árpa: 100 q 14.40 K kpf. par.

A készára jegyzése a mai tozsán a következő volt:

Buza	kilós	Ára 100 kg.	kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	28.30—28.70
"	76	—	80	28.40—28.90
"	77	27.70—27.95	81	—
"	78	27.90—28.20	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	28.—28.20
"	76	—	80	28.20—28.60
"	77	27.50—27.80	81	—
"	78	27.70—28.—	82	—
Pestvidéki	75	—	79	28.10—28.40
"	76	—	80	28.30—28.75
"	77	27.70—27.90	81	—
"	78	27.80—29.10	82	—
Bánsági	75	—	79	28.20—28.45
"	76	—	80	28.40—28.75
"	77	27.70—27.95	81	—
"	78	27.90—28.20	82	—
Bácskai	75	—	79	28.30—28.70
"	76	—	80	28.40—28.90
"	77	27.70—27.95	81	—
"	78	27.90—28.20	82	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	19.05—19.25
középmínőségű uj	—	—	—	18.85—18.95
Árpa takarmány I-rendű	—	—	—	14.35—14.65
II-rendű	—	—	—	14.—14.20
Zab I-rendű	—	—	—	15.20—15.50
II-rendű	—	—	—	14.60—15.—
Tengeri belföldi uj	—	—	—	15.20—15.40
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőüzletben köteleit:

Délelőtt:

Előforduló kötéseik (100 kg.-kint) 1909-re:
 Buza októberre 27.30—27.28—27.46.
 Buza áprilisra 27.56—27.54—27.72.
 Rozs októberre 19.20—19.26—19.16.
 Rozs áprilisra 19.84—19.86—19.80—19.90.
 Tengeri májusra 14.12—14.14—14.10—14.20.
 Zab októberre 14.60—14.70.
 Zab áprilisra 15.18—15.24.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza októberre	27.44—27.46
Buza áprilisra	27.68—27.70
Rozs októberre	19.18—19.20
Rozs áprilisra	19.88—19.90
Tengeri májusra	14.14—14.16
Zab októberre	14.64—14.66
Zab áprilisra	15.20—15.22

Budapesti gabonaforgalom.

1909 szeptember 13-tól 1909 szeptember 14-ig.

	Erkezett métermázsá	Elszállított métermázsá
Buza	66569	5607
Rozs	915	2550
Árpa	1957	—
Zab	1215	7763
Tengeri	153	6345
Liszt	522	21574
Korpa	300	2647

Értéktözsde.

A legutóbbi napok igen mozgalmas árhullámzásai után ma csend volt a tözsdén. Az előtözsde ugyan még szilárd volt magasabb külföldi jelentésekre és bécsi vásárlásokra, de később az üzletcsend alatt az árfolyamok lemorzsolódtak. A déli tözsdén a változatlan külföldi jelentésekre szintén kevés üzlet volt, gyengülő árral. Különösen gyenge volt az Államvasut-részvény, továbbá a két hitelrészvény, melyek több koronával alacsonyabban zárultak. A helyi értékek piacán még elég mozgalmas volt a forgalom. Keresett volt a Közuti vasuti részvény, mely azonban négykoronás áremelkedés után bekövetkezett realizálásokra újból elvesztette áremelkedését. Emelkedő volt a Jelzálogbank, a Danubius, a Magyar kereskedelmi részvény és az Asphalt-részvény. A járadékpiac bágyadt. A mai nap folyamán olcsóbbodott: Osztrák hitel 2 koronával, Magyar hitel 4 koronával, Államvasut 2 koronával, drágult ellenben: Rima 11 koronával, Jelzálog 1 koronával, Kereskedelmi r.-i. 5 koronával. A többi érték jegyzése keveset változott.

Az alatt jegyzett értékeken kívül forgalomba került még: Salgó 596—597.50 596 koronán,

koronán, Agrárbank 434.50—434.75 koronán, Danubius 364—366—361 koronán, Adria 421 koronán, Hazai bank 287 koronán, Drasche 545 koronán, Magyar aszfalt 178 koronán, prompt Rima 680—690 koronán.

A előtözsden előfordult kötések:

Osztrák hitel 670.50—668.75—669.75, Magyar hitel 776.50—772.—774.—, Osztrák-magyar államvasut 763.50—762.50, Leszámitolobank 489.50—490.—, Jelzálogbank 458.50—457.25—456, Rimamurányi r. 655.—672.—670.—, Városi villamvasut 284.75—283.50, Közuti vaspálya 600.—602.75—598.50—599.— koronán.

A déli tözsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 669.50—669.—668.50, Magyar hitel 773.—772.50, Osztrák-magyar államvasut 761.50, Leszámitolobank 489.—489.50, Jelzálogbank 452.—457.50—459.—, Rimamurányi 665—670—668, Közuti vaspálya 599, Déli vasut 127.50, Magyar koronajáradék 92.45—92.50 K.

Díjbiztosítások Osztrák hitelrészvényre: holnapra 4—5 korona, nyolcz napra 8—10 korona, szept. hónap végére 16—18 korona.

Utótözsde délután 4 órakor.

Osztrák hitel 668.75, Magyar hitel 77.50, Államv. 759.75, Jelz. 458, Leszám. 488, Rimamurányi 664, Közuti vasut 593, Városi vasut 283 korona.

Bécsi gabonatözsde.

Bécs, szept. 15. (Saját tudósítónktól.) Külföldi tözsdéken az árfolyamok némileg megszilárdultak és mivel az orosz árakban a kínálat csökkent, buza irányzata itt is megszilárdult és az eladók 10 fillérrel emelték az árakat, de csak egészen jelentéktelen volt a forgalom, mivel a konzum tartózkodott a vásárlásól. Rozs irányzata csöndes, ára 10 fillérrel emelkedett, árpa nyugodt irányzat mellett ártartó, tengeri és zab jól tartott.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 14.75—15.05, bánati 14.50—14.80, mosoni 13.70—13.80, tótfelvidéki 13.65—13.95, déli vasuti 13.50—13.90, marchfeldi 13.30—13.75, romániai 14.30—14.60, orosz 13.95—14.35 korona.

Rozs: tótfelvidéki 9.85—9.85, csepeli 9.60—9.75, pestmegyei 9.85—9.95, déli vasuti 9.60—9.80, különféle magyar 9.60—9.75, osztrák 9.60—9.85 korona.

Árpa: Morvaországi 8.30—8.—, marchfeldi 7.50—8.20, tótfelvidéki 7.10—9.40, csepeli 6.80—8, győri 6.80—7.—, déli vasuti 7.10—8.30, északmagyarországi 6.75—7.30, tiszavidéki 6.80—7.20, maláta 7.25—7.50, takarmány 7.—7.25 korona.

Magyar tengeri 7.95—8.15, Cinquantin 10.35—10.65 korona.

Magyar zab 7.75—8.35, válogatott 8.25—8.55 korona.

Bécsi értéktözsde.

Bécs, szeptember 15. Az előtözsden Rimamurányi részvényekben a forgalom már nem lépett előtérbe, sőt ellenkezőleg ezek az értékek el voltak hanyagolva és csökkent árfolyamon mozogtak. A tözsde irányzata külföldi kedvező jelentésekre határozottan szilárd. A hadihajórendelések következtében élénk érdeklődés támadt hitelrészvények iránt s ezzel függ össze a Skodarészvények javulása is, amely 6 koronát tett ki. Alpési részvény is javult a hajórendelések hatása alatt, ugyancsak a kartelben lévő vállalatok részvényei. Korlátok között egyes magyar értékek tartottak. A déli tözsde nyugodt irányzattal nyílt meg és az árfolyamok tartottak. A forgalom későbbi során gyengült az irányzat, mert több tekintetben helyi realizációk fordultak elő, amelyek különösen államvasuti értékekben öltöttek nagyobb mérvet. Berlin szilárd irányzatot jelentett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 663.50, Laenderbank 478.—, Union 572, Bankgyesület 551, Államvasut 760.75, Déli vasut 127.50, Alpési 725, Rimamurányi 682, Prágai vasmű 2825, Skoda 305, Török sorsjegy 204 korona.

Egy óra 30 perczkor: Osztrák hitel 669, Magyar hitel 772, Anglo 303, Bankgyesület r. 539.50, Földhitelintézet 1173, Länderbank 478, Union 570, Magyar jelzálog 457, Államvasut 759.50, Déli vasut 127.50, Alpési 723.25, prágai vasmű 2825, Rimamurányi 663, Orosz járadék 100.40, Török sorsjegy 204 korona.

Bécs, szept. 15. (Magyar értékek zariata). 4 százalékos arany-járadék 113.40, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 148.25, Magyar hitelbank részvény 774.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 490.—, Rimamurányi 689.50, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 92.35, 4 százalékos magyar földterhem. kötvény —.

TÉLIKABÁT 35, selyem vagy angol béléssel **45,** prima ölt. vagy átmeneli kabát **30 frt.**

Csakis mérték szerint, első-rangu kivitelben
 Angol készpénzrendszerű uriszabótermek
ZÉLINGER SAMU
 Budapest, IV., Belváros.
 Magyar-u. 3. l. em. Kossuth Lajos-
 utca mellett — Telefon 116-59.

Magyar nyerm.-kötv. sorsjegy 213.75, Kassa-Oderbergi Vasutársaság 366.—, Magyar Jelzálogbank 457.50 Magy. kereskedelmi bank —.

Bécs, szept. 15. (Osztrák értékek zárlata). 4.2 százalékos papír-járadék 95.60, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.15, 1860-as sorsjegy 163.75, Osztrák hitel-sorsjegy 501.—, Angol-osztrák bankrészvény 302.95, Bécsi Bankverein 540.25, Osztrák magyar bank 1770, Déli vasut 126.50, Dunagőzhajózási társ. 1023.—, Dohány részv. 370.—, Cs. k. arany (vert) 11.37, Német bankv. 117.45, Osztr. Lloyd 203.—, 4.2 szaz. ezüst jár. 95.55—890. Osztr. koronajáradék 95.55, 1864-es sorsj. 301.—, Osztrák hitelintézeti részvény 668.75, Union-Bank 578.75, Osztrák Länderbank 479.25, Osztrák-magyar államvasut 758.50, Elbevolgyi vasut —, Alpei részvény 723.—, 20 frankos 19.08, Londoni váltóár 239.70, Lipótkohó 476.—, Török sorsjegyek 202.50 K. Gyengült.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, szeptember 15. (Tőzsdei jelentés.) A newyorki tőzsde szilárd lefolyása kedvező hatást gyakorolt és visszavásárlásokra ösztönzött, amelyeket különösen bánya és gőzhajós részvényekben hajtottak végre. Bankértékek is körülbelül 1%-al emelkedtek, sőt részben 3%-kal is a rajna-weszt-fáliai piacról érkezett jó jelentésekre. Packetfahrt-részvények szintén javultak, míg az észak-német Lloyd részvényei kissé lemorzsolódtak. Vasutak közül amerikaiak eleinte valamivel magasabbak voltak, később azonban ismét engedtek. A 3%-os birodalmi kölcsön valamennyire javult, míg osztrák értékek Bécsre inkább gyengébb irányzatot követtek. A magánkamatláb emelkedése a további folyamatban a bányáértékek további felfelé irányuló mozgalmát nem tudta megakadályozni. Bankok azonban gyengültek. A tőzsde zárlata engedő árfolyamok mellett csendes volt. A készpénzpiac ipari értékei szilárd irányzatot követtek. Napi pénz 2 1/2 százalékos, ultimópénz 4 1/2—5 százalék, magánleszámitó-lási kamatláb 3 1/4 százalék.

Berlin, (Zárlat) szept. 15. (Saját tudósítónkól. Zárlatok jegyzetük: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák arany-járadék 99.90, osztrák hitelrészvény 210.40, Déli vasut 24.60, orosz bankjegyek 217.30, 4 százalékos új orosz kölcsön 87.—, Disconto Commandit 195.20, Dinamittruszt 170.10 Harpeni 205.60, Unifikált török járadék 94.—, 4.2 százalékos ezüst jár. 95.60, 4 százalékos magyar arany-járadék 95.30, Magyar koronajáradék 92.80, Osztrák-magyar államvasut 168.70 Bécsi váltóár 85.65, Olasz járadék —, Alt villamos-sági Edison 237.20, Gelsenkircheni 204.25, Laurakohó 192.40, Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat) szept. 15. 4.2 szaz.-os papír-járadék —, 4 szaz.-os osztrák ar.-jár. 99.70, Magy. ar.-jár. 95.50, Osztrák hitelint. részv. 210.20, Osztrák-magyar államvasut 162.80, Északnyugati vasut —, Busstiehradi vasut —, Londoni váltóár 20.39, Bécsi Bankverein 137.75, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.70, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, Osztrák koronajáradék 95.65, Magyar koronajáradék 92.55, Osztrák-magyar bank 131.—, Déli vasut részvény 24.80, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.05 Párisi váltóár 811.66, Union bankrészvény —, Alpei bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat) szept. 15. 4.2 százalékos ezüst járadék 98.80, 1860. sorsjegy 165.—, Déli vasut 24.70, 4 százalékos arany-járadék 99.40, Osztrák hitelrészvény 210.10, Osztrák-magyar államvasut 162.75, Olasz járadék 104.30, 4 százalékos Magyar arany-járadék 95.70. Nyugodt.

London, szept. 15. Angol consol 83 3/16

Páris, (Zárlat) szept. 15. 3 százalékos francia járadék 98.40, Osztr. arany-járadék 101.80, Magyar arany-járadék 97.65, 5 százalékos bolgár kötvény 1896. évről 505.50, 3 1/4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 298.—, 5 százalékos marokkói járadék 520.—, 4 százalékos 1890. román kölcsön —, 4 százalékos kons. amort. román jár. —, 4 százalékos amort. román járadék —, 5 százalékos orosz járadék 103.85, 4 és fél százalékos 1909. orosz jár. 97.30, 4 százalékos spanyol jár. 96.80 4 százalékos unifikált török jár. 95.50, Török sorsjegy 190.50, Török dohányrészvény 892.— Osztrák földhitelintézet 12.55 Osztr. Länderbank 515, Magyar jelzálog-bank —, Banque de Paris 17.10, Banque Ottomane 731.— Osztrák-magyar államvasut —, Déli vasut 135.—, Merdionalvasut —, Hartmann gépgyár 574.—, Rio Tinto 19.13, Sucrerie d'Égypte 37, Tula 349, Uríkányi kőszén 168, Chartred 46.75, De Beers 435.—, East Rand 135.—, Jagersfontein 179.—, Trans. Land Comp. 74.—, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.93, Váltó német piacokra (rövid) 123.25, Váltó Bécsre (rövid) 104.81, Váltó Belgiumra (rövid) 3/8, Olasz aranyváltó

(rövid) 3/8, Váltó Svájcra (rövid) 1 1/2, Csekk Londonra 251.45, Magánkamatláb 1 1/4. Bányadi.

Uzleti tudósítások.

Sertéskonsumvásári jelentés.

(A székesfővárosi állatvásár és közbérgőhid igazgatósága) Szeptember 15-én. Előző napi eladatlan maradvány 228 drb sertés, 24 drb süldő, 0 drb malacz. Pótfelhajtás — drb. sertés, — drb süldő, 0 drb malacz. Mai felhajtás 691 drb sertés, — drb süldő, 0 drb malacz, összesen 919 drb sertés, 24 drb süldő, 0 drb malacz. Eladatot 825 drb sertés, 10 drb süldő, 0 drb malacz. Mai maradvány 94 drb sertés, 14 drb süldő, 0 drb malacz.

Következő árak jegyzetelték: Zsirsertés: Öreg I. rendű 350 kilogrammon felül ételsúlyban 112—117 fill., ételsúlylevonással — fillér. II-odrendű 280—350 kilogramm 108—110 fill., ételsúlylevonással — fillér, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül étős. — fillérig, ételsúlylevonással 138—153 fillérig, fiatal közép 220—300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 134—154 fill.-ig, fiatal könnyű 120 kilogramm — fillérig, levonással 144—154. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm — fill.-ig, ételsúlylevonással — fillérig, belföldi süldő 112—120 fill.-ig, külföldi süldő — fillér, malacz — fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendők. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanul szilárdak.

Kőbányai sertés piac.

Budapest, szept. 15. Hizott sertésárak. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felül) — fillér, öreg közép (páronként 300—400 kg-ron) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 142—144 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kg-ig terjedő sulyban, 144—146 fillér, könnyű (páronként 250 kg-ig) — fillér. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felül) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kg-ron) 142—144 fillérig, könnyű (páronként 240 kg-ron) 144—146 fillérig.

Sertéslétszám: 1909. évi szeptember hó 13. napján volt készle 26245 darab, — 1909. szeptember hó 13-án felhajtott 399 darab, — 1909. szeptember hó 13-án elszállított 369, — 1909. szeptember hó 15. napjára maradt készletben 26275 db. A hizott sertés-üzlet irányzata: szilárd.

Budapesti vagómarhavasár.

Budapest, szept. 15. Felhajtott: Magyar bika 172 drb, ökör 967 drb, tehén 733 drb, bivaly 229 drb. Növendékmárha — drb. Boszniai bika 2 drb, ökör 58 drb, tehén — drb, növendékmárha 47 drb. Póthajtásra bejelentve 367 drb, összesen 2575 drb. Arjegyzések: (métermázsánként ételsúlyban, levonás nélkül) Magyar hizott ökör, legjobb minőségű 76—84 koronáig, kivételesen 90—91 koronáig, közép 62—74 koronáig, silányabb 48—60 koronáig. Magyar parasztmárha 58—66 koronáig, silányabb 46—56 koronáig. Tarka hizott ökör, legjobb minőségű 76—92 koronáig, kivételesen 98—100 koronáig, középmínőségű 66—74 koronáig, silányabb 50—64 koronáig. Boszniai ökör, legjobb minőségű 54—66 koronáig, kivételesen —, K., silányabb minőségű 48—52 K. Bika jobb minőségű 66—76 koronáig, silányabb 50—64 koronáig. Bivaly 32—50 K.-ig. Magyar tehén 44—62 K.-ig, kiv. — K. Tarka tehén 48—78 koronáig, kiv. 80 K.-ig. Kicsontozni való marha 30—44 koronáig. Növendékmárha 30—56 koronáig. Mind 100 kilónként ételsúlyban.

A felhajtás 1200 darabbal kisebb volt a mult hetinél; a szükséglet is 8 napra volt beszerezendő. A vásár kezdetén, különösen elsőrendű minőségek szilárd irányzat mellett gyorsan elkeltek, melyekből a készlet csekély volt. Közepes és gyenge minőségek változatlan árakat jegyeztek, mivel kevesebb idegen vevő jelent meg a vásáron.

Budapesti szurómarhavasár.

Budapest, szept. 15. Felhajtott 535 darab élő borjú, (közte 72 rugott), 0 drb leölt borjú, 0 drb növendékmárha, 0 drb élő bárány. Arjegyzések: elsőrendű élő borjúkért 100—110 fillérig, kivételesen 112—122 fillér, közép minőségű élő borjúkért 90—98 fillérig, leölt borjúkért — fillér, silány és rugott borjúkért 48—76 fillérig, növendékmárhákért — fillérig kilogrammonként (lev. nélkül). Élő bárányokért — K., leölt bárányokért — K páronként. Az irányzat élénk volt, az árak szilárdak maradtak.

Felélős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

IDŐJÁRÁS.

Prognózis a következő 24 órára:

Elvélve eső, vagy zivatar és lassu hőstüledés várható. Sürgöny-prognózis: Elvélve csapadék, zivatatok, enyhe.

Állomás	Légnyomás mm 700 +	A hőmérséklet Celsius skálán	Szélirány és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmér-séklet		
						max.	min.	
A.-Szilátna	63.5	15.1	E	2	1	—	21	14
Ungvár	63.2	16.7	NE	1	3	—	26	16
Késmárk	63.6	14.5	—	—	—	—	22	13
Losonc	62.7	16.0	SE	1	4	—	25	13
Ogyalla	61.8	18.4	W	1	2	—	24	16
Budapest	62.1	17.0	SW	1	3	—	24	16
Herény	62.3	15.0	—	—	—	—	24	16
Keszthely	61.9	16.4	N	1	4	—	24	13
Pécs	62.4	15.4	W	1	1	—	25	15
Zágráb	62.6	15.4	—	—	—	—	25	15
Fiunne	61.5	14.9	—	—	—	—	26	14
Szeged	61.7	17.6	SE	1	2	1	27	16
Temesvár	62.2	15.9	—	—	—	—	26	15
Nagyvárad	61.7	17.5	NW	2	1	—	27	14
Kolozsvár	63.7	12.8	—	—	—	—	21	11
Vajahunyad	63.5	16.3	N	2	3	9	21	11
Nagyszoban	62.8	12.8	SE	1	4	5	23	12
Szalmár	—	18.5	SE	0	0	—	23	15
Eger	—	18.4	SE	1	2	—	—	—
Arvavárjaja	—	12.6	N	1	2	—	—	—
Selmeczbánya	—	18.8	NE	1	4	—	20	07
Komárom	—	16.0	N	2	4	—	22	05
Magyar-Ovár	—	14.5	NW	1	3	—	22	12
Sopron	—	13.6	NW	2	3	—	24	14
Eszék	—	15.2	—	—	—	—	23	11
Cirkvenica	—	16.2	—	—	—	—	23	11
Debrecen	—	15.3	—	—	—	—	24	14
Kecskemet	—	16.0	W	2	0	1	25	14
Orosháza	—	17.4	S	0	4	—	25	17
Arad	—	18.2	E	4	0	—	25	17
Zombolya	—	16.5	E	1	2	—	28	17
Verscez	—	18.7	SW	1	0	—	29	14
Orsova	—	16.4	SW	3	2	2	25	13

Hirdetmény.

Alulírottak, mint a „Budapest környékén családházakat építő egyesület”, mint szöveteke-et igazgatósága, ezennel közhírré tessik, miszerint a «Budapest környékén családházakat építő egyesület mint szövetekezet» feloszlik — minek folytán ezen szövetekezet hitelezői követeléseiknek ezen hirdetmény harmadszori közzétételétől számított hat hó alatti érvényesítésére ezennel felhivatnak. —

Kelt Budapesten, 1909. évi szeptember 15-én.

Az igazgatóság.

ELŐPATAKI FORRÁS
KIVÁLÓ VASAS SAVANYUVIZÉ
GYOMORBAJÓK ÉS SÁRGASÁGELLEN
TIZ PALACKOT MÁR HÁZHOK SZÁLLITUNK.
FÖLERAKAT!
MAGYAR ÁSVÁNYVIZ-FORGALMI ÉS KIVITELÉRT
BÁTHORY-U.5. TELEFON: 462-84.

Nemi betegségek
alapos, gyors és gyökeres gyógyítására férfiak-nál és nőknél a foglalkozás zavarása nélkül legjobban ajánljuk bevált lekiismeretes és nagy gyakorlaton alapuló gyógymódjánál fogva Dr. GARAI szakorvos, rendelő-intézetét Gyógyít: húgyszervi, hólyag, nemi és bőr-betegségeket, altási sebeket és bajakört (syphi-lis), az onfertőzés utókövetkezményeit, magom-lést, elgyengült férferőt (impotentia) mindenféle női bajokat, fehérlőlyást stb. Eradmányos gyógyít-ás feltűnés nélkül levélileg is. Titoktartás biz-tosítva. Rendel. d. e. 10-től d. u. 4-ig, este 7—8.

HETI MUSOR.

Szeptember	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vígyszínház	Király Színház	Magyar Színház	Főv. Városligeti Színház	Főv. Nyári Színház	Uránia
17 Péntek	A Niliom	—	Zsiros ügy	Mohamed paradijsoma	A tökfilkó	Az erdőszleány	Az Aranykakas	Megölt országok
18 Szombat	Francillon	A hegyek alján	A hivatalás	Az elvált asszony	Hivatalnok urak	Lili	Trobador	—

KÜLÖNFÉLÉK.

Evek multán.

Dal ne vágyják visszatérni,
Honnan egykor utra szállt,
Tálal puha fészkek helyett
Pusztulást és rut halált.

S sziv ne vágyják újra látni
A rég elsirt dalokat,
Míg nem látja, régi fényben
Képzeli még azokat.

Dal kopik és sziv öregszik
S nincs keserűbb pillanat,
Ha kopott dal és beteg sziv
Egy a másra ráakad.

Feleki Sándor.

(Egy Michelangelo-festmény viszonyosságai.) Az olasz közoktatásiügyi minisztérium művészeti „bulletin”-ja egy Michelangelo-kép érdekes történetét beszéli el. Amikor Michelangelot a firenzei Signoria Ferrarába küldte az ottani erődítési rendszer tanulmányozására, Ferrara hercege, estei Alfonso, tréfásan így fogadta a művészt:

— Mától fogva foglyom; csak úgy bocsátom szabadon, ha megígéri, hogy valami műtárgyat készít számomra, még pedig saját kezével.

Michelangelo megígérte s amikor dolga végeztével hazatért Firenzébe, megfestette híres képét, amely Ledát s a hattyúvá változott Jupiter szerelmeskedését ábrázolta. Alfonso herceg 1530-ban elküldte a festményért Firenzébe megbízottját, Jacopo Sacchetti-t. De messer Jacopo pápább a pápánál és elfintorította orrát a kép láttára.

— Hm, hm, — dünnyögte — ez az egész? Michelangelo annyira megboszankodott viselkedésén, hogy kipöndörítette a hercegi követet műterméből, a festményt pedig, meg a hozzája készült kartont, néhány egyéb rajzával egyetemben kedves tanítványának, Anton Mimi-nek ajándékozta, hogy az árán adja férjhez két hugát. Mimi barátjával, Benedetto da Bené-val Franciaországba indult, mert azt hitte, hogy I. Ferenc király udvarán jobban értékesítheti majd a mester műveit. A francia udvar azonban távol volt s Mimi kénytelen volt az eredetit is, másolatát is

letébe helyezni egy Párisban élő honfitársánál, valami Giuliano Buonaccorsinál. Ez a lelketlen ember azután nem akarta visszaadni a drága holmit; eltagadta, hogy valaha is látta volna. A szegény Anton Mimi bánatában megbetegedett és meghalt. Történt pedig ez 1533-ban. A michelangelói kartont azonban megmentették s ez idő szerint a firenzei muzeumban őrzik. A mi magát a festményt illeti, az a francia királyok fontainebleau-i kastélyában fejezte be életét. XIII. Lajos uralkodása idején történt, hogy a királyi kancelláriusa, Sublet Des Noyers megbotránkozott a festmény értékes tárgyán s elrendelte megsemmisítését. Ez az ismeretlen vandálság 1643 április 10-én történt meg. Maga a kancellárius hasogatta össze a vásznat, azután tűzre vetette az egészet. Nemrég mégis az a hír terjedt el, hogy a csodás kép megmenekült, biztonságban van Angliában, a hol Northumberland hercege a londoni National Gallery-nek ajándékozta. De az olasz művészeti folyóirat aprólékos történelmi kritikával kimutatja, hogy a londoni kép nem lehet Michelangelo Ledáinak eredeti, hanem legfőképpen Benedetto da Bene másolata, amelynek az évszázadok során nyoma vezet.

(A Föld legmagasabb hegye.) Pontos mérések hiján napjainkig eldöntetlen volt az a sokat vitatott kérdés: Földünknek melyik hegycsúcsa a legmagasabb? Némelyek a Mount Everest-et, mások meg a Gaurizankár-t mondták a Föld legkiemelkedőbb csúcsának. Burrard S. G.-nek és Havden H.-nak utóbb megjelent műve, mely a Himalaj-hegységre vonatkozó orographiái, hydrographiái és geológiai ismereteket összegezi, ezt a kérdést is tisztázza. Szerintük Földünk legmagasabb hegye kétségtelenül a Mount Everest, melynek magassága 29,002 és 29,141 angol láb, azaz 8840 és 8882 méter között ingadozik. Neve Waugh Andrew-tól származik, aki 1852-ben javasolta ezt a nevet. Később Hodgson 1853-ban a Mount Everest-et a nepalikai által Devadungha névvel jelölt hegycsúccsal, Schlagintweit pedig 1885-ben a Gaurizankár-ral azonosította. Word kapitánynak, lord Curzon alkirály megbízásából, 1903-ban végzett vizsgálataiban azonban kimutatták, hogy a Gaurizankár név a Mount Everest-nél jóval alacsonyabb (23,440 angol láb, vagyis 7144,27 méter) hegycsúcsra vonatkozik. Bolygónk hegyvidékei sorában a második hely a Karakórum K^o csúcsát illeti meg, amelynek magasságát 28,250 angol lábra, azaz 8610,03 méterre becsülik. Hatalmas versenytársa különben a 28,146 angol láb, vagyis 8578,62 méter magas Kinhindzsanga, melyet so-

kan a Föld második legmagasabb hegycsúcsának tartanak.

(Nyaraló macskák.) Az angol furcsaságok közt nem utolsó egy macskák részére berendezett nyaraló, amely London közelében fekszik egy árnyékos kert közepén. Ez az érdekes hely arra való, hogy a nyaraló uri nép, amely természetesen nem viheti magával kedves macskáját, a nyári szezonra elhelyezhesse ebben az intézetben, ahol kizáróan macskákat vesznek föl. Két osztály van a macskaközhöz. Az első osztályban a macskákat szép, világos kalitkákban tartják, amelyek a legnagyobb kényelemmel vannak berendezve. Itt töltik az éjszakai és azokat a nappali órákat, amelyekben pihenni akarnak. Ezekben a kalitkákban sok pálcza van keresztbe téve, hogy a macska, ha kedve tartja, tornázhasson is. A második osztályu macskavendégek közös teremben alsznak kis szalmazsákokon, nappal azonban ugy az első, mint a második osztályu cziczák szabadon használhatják a tágas kertet, ahol az egyik méltósággal sétál, a másik vigan ugrándozik, a legfőbb azonban kényelmesen végignyújtózik a zöld pázsiton. A macskák tápláléka szerint étkeznek és inasok öltöztetik őket, az evés bőséges és pompás: vajaskenyeret, tejet, rizst, friss húst és főzeléket kapnak minden nap. Angolországban több ilyen macskaközhöz is van, ahol még nagyobb gondossággal ápolják a cziczákat. Némelyikben kitűnően berendezett konyha van; a macskák étlap szerint étkeznek, sőt helenként egyszer orvos jár be megvizsgálni az egészségüket.

(A növények fegyvere.) A természet, amely mindenről oly előreláthatóan gondoskodik, nem hagyta támasz és védelem nélkül a növényvilágot sem. A növényeknek is vannak fegyvereik, amelyekkel az emberek, de különösen az állatok ellen védekeznek. Ezek a fegyverek kétfélek. Vannak növények, amelyek a támadás, a veszély idején kellemetlen, sőt undorító büzt fejlesztenek, amelyeknek sokszor mérgező hatásuk is van; viszont más növények tüskékkel, tövisekkel, sörteszerű szőrökkel vannak ellátva és ezek az állatok kuszásait megakadályozzák, megnehezítik munkájukat, hogy a virágok himporát megpróbálják. A fűnemek felülete tudvalevőleg reszelős, a malvaccák, aggák pedig nedveket izzadnak ki magukból. Némely növényt az u. n. raphidák védik; ezek egész csomó kristálytűk; ha veszély nincs, ezek a kristálytűk lefelé borulnak; ha a virágok kelyhébe állat repül, az első érintésre felpattannak a kristálytűk. Így védekezik pl. a tengeri galyma.

A RENEGÁT

— EREDETI REGÉNY. —

IRTA: DÉRI GYULA.

69

— Minthogy eszközeim s az anyagok között vannak, félóra alatt elvégezhetem.

— Az éjfél utáni vonattal tehát még ön is elutazhatik.

— Ahogy parancsolja uram, — válaszolt a munkás. Azután bement a fegyvertárba.

Kamill pedig az asztalhoz ült és írni kezdett.

Négy-öt sort vetett már papirosra, amidőn eszébe jutott, hogy az írásáról ráismerhetnek.

Elváltotassa tehát a vonásait? Mint a hamisítók? Ösmerje be ezáltal önmaga előtt, hogy olyat tesz, amit nyíltan bevallani szégyenlensé?

Megfontolásra nem volt sok idő. Kamill összetépte a megkezdett levelet, ujba fogott, s szögletes, fölismerhetetlen betűkkel a következő sorokat írta:

„A párisi rendőrfőnököknek.

„Meglepő dolog, hogy az önök éberségét olyan sikeresen játszhatta ki hónapokon által egy összeesküvőkötől álló titkos társaság, mely külföldről származó pénzzel egész fegyvertárat rendezett be a Lázár-utca 9-ik számú házában. A háznak kettős pinczéi vannak, a fegyvereket az alsókban találhatják meg, ha a bolthajtásokat áttörik.

„Egyelőre elégedjenek meg önök ennyivel s a legnagyobb titokban, minden föllülés nélkül tartsák meg a kutatást. Igen szerencsétlen gondolat volna, ha bármily gyanuok alapján az összeesküvők személyére vonatkozólag is nyomozni kezdenének, mert ez csak arra figyelmeztetné őket, hogy veszélyben vannak s nagyon valószínű, hogy mind-

nyájan elmehekülnének, mielőtt önök csak sejtélemmel is bírnának kilétni feől. Ellenben, ha megvárják, míg újabb figyelmeztetést nyernek, talán öt-hat nap alatt, az összeesküvés minden tagjának meg fogják tudni a nevét s a törvény szerint elbánhatnak velök“.

Kamill meg volt győződve, hogy e levéllel minden irányban elérí czélját.

A fegyvereket lefoglaltatja, anélkül, hogy a végrehajtó-bizottság tagjait veszélynek tenné ki. Mert a rendőrfőnök vagy megfogadja a tanácsot, hogy öt-hat napig ne nyomoztassa őket, (s ez nagyon valószínű is, mert a levélíró megbecsülhetetlen értékű följelentésével megbízható tanácsadó színében tűnik föl) vagy pedig minden vezérfonal nélkül fog tapogatózni s a kompromittáltaknak elég alkalmuk lesz néhány napra biztonságba helyezni magukat.

S azután?

Azután visszatérnek tűzhelyeikhez és folytatni fogják rendes foglalatosságukat. Mert Kamill nem feledkezik meg róluk; kegyelmet fog számukra kieszközölni a császártól. Ezt fogja legelső feladatának tartani, és nincs rá legkisebb oka sem, hogy sikerében kételkedjék; a császár sohasem volt szűkmarku az amnesztia osztogatásában.

Kamill Ponthieu sorsa feől is lelkiismeretesen gondolkozott.

Mikor a földalatti rejteket elhagyta, s a korcsmán át távozott, a vendégei közt forgalódó gazdát magához intette.

A korcsmáros utána ment az utcára.

Kamill egy szögleten várta be, miután előbb körülnézett s meggyőződött, hogy tanuk nélkül vannak.

Ponthieu még semmit sem tudott a fordulatról s nagyon csodálkozott, hogy rá valami szükség van. Olyan megállapodás volt ugyanis közte s az összeesküvők közt, hogy azok sohasem érintkeztek vele, nehogy bárki legkisebb gyanut merítsen egy ellesett szóból, vagy egy vigyázatlanul adott jelből.

— Valami fontos ujsága van? — kérde Du Charrastól, midőn beérte.

— Nagyon fontos. Értésemre esett, hogy a rendőrség szemet vetett az ön házára. Egy pár óra múlva megkezdhetik a kutatást.

— Csak hadd kezdjék. Az alsó pinczét föl nem fedezik.

— Nem szabad annyira elbizakodnia. Azok az alsó pinczék jól el lehetnek rejtve a szem elől, de a gyakorlott fül rájuk találhat. Nem kell egyéb hozzá, mint az, hogy a felső pinczében egy nehéz hordót vagy más súlyos tárgyat felfordítsanak. A visszhangzó dübörgés mindenki előtt elárulja, hogy alant is üreg van.

— Ön tehát lehetőknek tartja, hogy az egész fegyvertárat lefoglalják s ezzel a forradalmat elnyomják még kitörése előtt?

— Ezen nincs mit változtatni. Most már csak arról lehet szó, hogy mindenki meneküljön, amerre lát. Ön utazzék el a családjával együtt Belgiumba, még ma éjjel. Kézpénzét vegye magához; házának tulajdonjogát meg fogjuk védelmezni tudni. E feől teljesen nyugodt lehet.

— Nagyon szépen köszönöm a gondoskodást, — de nem kérek belőle. Ha attól tartanak, hogy a rendőrség meglepi önöket, mért nem lepték meg önök a rendőrséget? Annyit tudok, hogy több ezer munkás van talpon s nyíltan beszélnek, hogy ma éjjel történnie kell valaminek. Hát mért nem történt? Gyávaság az, hogy készleteinket prédára hagyjuk, magunk pedig szökjünk a merre lehet. Egyedül azért, mert megijedtünk valami árnyéktól. Én nem vagyok olyan ijedős és egy tapodtat sem megyek.

Kamill szive nagyot dobbant e szavakra. Ime egy váratlan akadály, mikor már tisztának hitte maga előtt az utat. Miként győzze meg ezt az embert a veszély nagyságáról, melyben forog, anélkül, hogy önmagát elárulja?

(Folyt. köv.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bokor Miklós okleveles tanítót a leszkovizsai községi elemi iskolához rendes tanítónak, Ungermann József okleveles tanítót a berzászkai községi elemi iskolához rendes tanítónak, Kovács Ida okleveles tanítónak a gornyalubkői községi elemi iskolához rendes tanítónak;

az igazságügyminiszter Szilágyi János nagyköveti lakost a báni járásbíróshoz végrehajtónak; a temesvári főügyész Páska Emil lippai járásbírósi irodatisztját a lugosi ügyészséghez irodatisztá;

a temesvári ítélőtábla elnöke Paulinyi Gyula antalfalvi járásbírósi díjtalan joggyakornokot a temesvári ítélőtábla kerületébe díjas joggyakornokká;

a nagyváradi főügyész a nagyváradi törvényszéki fogházán ülésedésben lévő fogházori állásra Szilágyi Géza kislakosi lakost nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Patkó József trszetani kath. főgimnáziumi r. tanárt a kaposvári állami főgimnáziumhoz, Szegedi Dezső petrozsényi állami főgimnáziumi r. tanárt a dévai állami főiskolához, Száva Kristóf nagykikindai állami főgimnáziumi r. tanárt a tordai állami főgimnáziumhoz helyezte át; Mezey Ilona középiskolai és Saskóné Mikula Margit daruvári állami elemi iskolai tanítókat eddigi minőségükben kölcsönösen, Bálint Lajos széki és Mihalovics Eugén betleni állami elemi iskolai tanítókat eddigi minőségükben kölcsönösen, Földvári Ferenc dunabogdányi állami elemi iskolai tanítót a mátyásföldi, Földvári Ferencné Diósy E. I. dunabogdányi állami elemi iskolai tanítónak pedig a czinkota-ehmann-telepi állami elemi iskolához eddigi minőségükben áthelyezte;

az igazságügyminiszter Buzás István belényesi já-

rásbírósi irnokot a nagyváradi ítélőtáblához, Nedeczky K. Aladár derecskei járásbírósi végrehajtót a berettyóújfalvi járásbíróshoz helyezte át.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Mórocz József, valamint Anna, Julianna, Mária, József és István gyermekei „Hegedüs“-re, Braunenstein Jenő körmöcbányai lakos „Bíró“-ra, Zerkowicz Vilmos budapesti lakos „Zágon“-ra, Szókrón György vasvári lakos, valamint Leo Sándor fia „Szabadi“-ra, kiskoru Kohn Móricz, Antal és Ella pozsonyi lakosok „Kallos“-ra, kiskoru Ackerman Naftali Nándor bátorhegyi lakos „Szántó“-ra, Kráchovetz János rákospalotai lakos, valamint György és Irén gyermekei „Halász“-ra, Klajkó József akasztói lakos, valamint János, Teréz és József gyermekei „Karácsonyi“-ra, Urszucsua Imre budapesti lakos „Károlyi“-ra, Bienenstock Adolf budapesti lakos „Bartos“-ra, Hirsch Márton kolozsvári lakos „Havas“-ra, Skopli János pozsonyi lakos „Szántó“-ra, kiskoru Steinfeld Sándor és Emil miskolci lakosok „Szegő“-re, Sinágel András örvendi lakos „Kondor“-ra, Rothstein Izidor tordai lakos „Miklós“-ra, kiskoru Ludwig Alajos temesvári lakos „Fehér“-re, Klász Imre kisvendéghi lakos „Kalász“-ra, Prunner Zsigmond varadi lakos „Perényi“-re, Bustin Fülöp rákoszentmihályi lakos, valamint Rózsa és Zsuzsanna gyermekei „Bajzá“-ra, Fried Henriette nagyatádi illetőségű lakos „Forrai“-ra kért magyarosítását megengedte.

Pályázatok. A pécskai járásbírósnál III. oszt. hivatalsszolgái állásra 6 hét alatt; a rózsahelyi járásbírósnál irnoki állásra október 20-ig; a tétli járásbírósnál irnoki állásra október 16-ig; a máramaroszigeti törvényszéknél irnoki állásra október 15-ig; a szigetvári járásbírósnál 4 hét alatt; a budapesti pénzügyigazgatóságnál irodatisztai állásra október 15-ig; a szolnoki törvényszéknél irnoki állásra 4 hét alatt; a margittai járásbírósnál irnoki állásra október 13-ig; a kalocsai törvényszéknél jegyzői állásra 2 hét alatt lehet beadni a pályázatokat.

VIZÁLLÁS.

szept. 14. szept. 15. szept. 14. szept. 15.

Table with columns for location (Inn, Dunna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Szava, Szamos, Kraszna, Laborca, Latorca, Ung) and water level measurements (móter) for various stations like Scharing, Pasu, Linz, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pancsova, Orsova, Morvafalu, Zsolna, Trencsén, Szered, Szt.-Gotthard, Sárvar, Győr, Várasd, Zákány, Barcs, Eszék, Vt.-Szerdah, Zágráb, Sziszek, Mitrovicza, Déés, Szatmár, N.-Majtény, Munkács, Homonna, Percseny, Tisza, M.-Sziget, Tekeháza, V.-Namény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Becso, Tittel, Ondava, Hoór, Bartla, Bodrog, Sajó, H.-Nemeti, Berettyó, Maros, Gy. Pehérvár, Branyicska, Soborsin, Arad, Makó, K.-Kostély, Kiszélt, Temesvár, Beckserek.

„EGYETÉRTÉS”

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

Alapított 1864.

Első Magyar Iparbank Váltóüzlete

Budapest, IV., Deák Ferencz-utca 5. szám.

Tőzsdei megbízásokat

a budapesti, bécsi és külföldi tőzsdéken a legelőnyösebb feltételek és legolcsóbb kamatláb mellett eszközöl.

Large financial table with multiple columns and rows. Sections include: Buzs (various goods), Egyéb gabonanevelék (wheat, rye, barley), Burgonya (potatoes), Különféle termények (miscellaneous goods), Faj (types of goods), Allamadósság közkölcsönök (state debt), Bankok részvényei (bank shares), Takarékpénztárak (savings banks), Biztosító társaságok (insurance companies), Gőzmalomok (steam mills), Különféle vállalatok (miscellaneous companies).

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön, 1909 szeptember 16-án
Nemzeti Színház **Király Színház**

A boldog mátkaság.
 Vigjáték 3 felvonásban, írta: Ananheim Raoul, fordította: Náday Pál.
 Hochstädler Hajdu
 Amália Csillag
 Tilla László
 Aabella Várdi
 Max Náday
 Vilmos Horváth
 Jonny Nagy
 Dr. Augeror Odry
 Ewald Dezső
 Kezdeté fél 8 órakor

M. kir. Operaház

Sába királynője.
 Nagy opera 4 felvonásban Zenejét szerzte Go. dmark. Szövegét írta Mosenthal J.
 Salamon Szemere
 Bati Hanán Ney
 Assad Arany
 Főpap Erdős
 Sülemlth Kraemer
 Sába királynő Szamosi
 Aszareth berts M.
 Kezdeté 7 órakor

Vigszínház

Tatárjárás.
 Operett három felvonásban, írta Bakonyi Károly, zenejét Gábor Andor verszere írta Kálmán L. Lohonyay tábornok Vendrey Trezsa a loánya Komlósy Riza Keleti J. Lörenthey Hegedüs Imrédy Fenyvesi Mogyorósy Kornai I. Wallenstein Sarkadi Illike Dallos J. Turi Tibanyi
 Kezdeté fél 8 órakor

Várszínház

Zárva

Uránia Színház.

Megölt országok

Kezdeté fél 8 órakor.

Főv. Városligeti Színház

A Smokk család

Bohózat 3 felvonásban. Kezdeté 1/8 órakor

A paradicsom.
 Operett 3 felvonásban. Zenejét szerzte Pianquette.
 A herceg Király
 Radabum a titkára Németh
 Mabel korcamáros Boross
 Selka feleség: Orley Flóra
 Baskir bazártulajd. Raskó
 Noreidán Csizsér
 A nagyvezér Kiss
 Fatime Harmath I.
 Babus Kosary
 Sarah Fürth
 Nemoa Csizsárnó
 Bengáliné Komlóssy E.
 Kezdeté fél 8 órakor

Magyar Színház

Forradalmi nász

Dráma 3 felvonásban. Írta Sophus Mihalis. Ford. Homonnai Albert.
 Alaine de l'Estolle Forgács R.
 Ernest des Tressailles Tarnai
 Du Bertas Turóczy
 Copin abbé Fenyvesi
 Leontin Forrai R.
 Jeromes mester Rétney
 Prosper Ralkay
 Montaloup Vágó
 Davoux Papp
 Maro-Arton Csorost
 Jean Gasparie Körmenty
 Kezdeté 1/8 órakor

Főv. nyári színház

Az iglói diákok.

Operett 3 felvonásban. Kezdeté fél 8 órakor

APOLLÓ-PROJEKTOGRAF

Telefon 68-39.

Gyimesi vadvirág.

Argentínai cowboyok. Kis virágáros leány.

Sherlock Holmes és a szürkeruhás hölgy.

Hajsza az örökség után.

Megszakított szobafogság

Az előadások hétköznapokon d. u. 6 órakor, vasár- és ünnepeken 3 órakor kezdődnek.

FOLIES CAPRICE

Igazgatóság: téll helyiségei Révay-utca 18. Főrendező: Leitnerés Keleti TELEFON 14-22. Rott Sándor

Ma este fél 9 órakor! Megnyitó ünnepi előadás.

10 órakor

Falusi erkölcsök

tréfás vidéki história. Írta Satyr. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órakor:

Die Actien Republik

álmokép. Írta: Satyr. Rendező: Rott Sándor.

Továbbá Werner Teresi és Springer Armia egymint Trebitsch Sándor új szolo műsorával.

Nappali pénztár Révay-utca 18. d. e. 9-11 és d. u. 3-6-ig, egymint Sopronyi nagyüzem Rákóczi-ut 1. sz. 12 óra után az 1-ső emeleti CASINO DE PARIS-ban a világ legelső ének- táncz-atrakkciók fellépte.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRUT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor Budapest szenzációi.

A FAUN és a NIMFA (Mythology Revived.) A palkovnik előtt. (Dráma.) Pröhászka találmánya. (Bohózat.) Czigányország (Operett) A szerencseszám (Bohózat.) Új kuplék: Doktor ur. — A villamos. — Rabló kaland. — A repülő ember. — Az északarki hordár és új 12 elsőrangú attrakciók.

Szeptember 22-én jön Budapestre Salzer Marcell a világhírű német költő és tolvajos.

Éjjel 12 órakor a ragyogó tükörteremben: Royal-Cabaret. Enek és tánc-előadás. Keringő-verseny. Cigányzene 5 óráig.

BUDAPESTI CABARET BONBONIERE

Teréz-körut 28. Telefon 52-88.

Bálint Dezső igazgatása alatt.

Ma és minden este 9 órakor

A fenomenális sikerű szeptemberi műsor.

STEINHARDT-MULATÓ

Rákóczi-ut 63. Telefon 54-23.

Ma és mindennap

A FEKETE FRANCI. Bohózat, írta: Günger és Taussig, ford. Steinhardt.

11 órakor:

CSINGILINGI! Bohózat, írta: Günger és Taussig, ford. Steinhardt.

Továbbá Steinhardt és Gyárfás fellépte teljesen új magán-számaikban, valamint Madame Darlay et Son Danseur Bady apache-tánczosok, Becarusos olasz utcai énekesek, Letines komikus tornászok.

Jegyek: 8-12-ig és 3-6-ig Rákóczi ut 63. és Cav. Konti J.-né dohánykülönlegességi áruházában, Andrássy-ut 23. kaphatók. Esti pénztárnyitás 7 órakor. A remek tükörteremben cabaret és tánc. — Belépődíj nincs. — Izzetes magyar konyha a híres Baloné vezetésével.

XVI. évfolyam.

SOMOGYI

MÓR

zongoraművész,

államilag képesített oklevelos zongoratanár igazgatása

alatt álló ZENE.

Konzervatórium

(akadémiai előkészítő- tanfolyamokkal)

Budapest, VII., Erzsébet-körut 44.

Beiratások naponta 9-6-ig.

Az ország legelőkelőbb művész-paedagógusai.

Államilag diplomált tanárok.

TELEFON 63-45. TELEFON 63-45

Hat kamarazene-estély

A Zeneakadémia nagytermében bérletben rendezi a „HARMÓNIA“ f.-l. hangversenyrendezőssége

Budapest, Váci-utca 20.

November 19.: Vecsey-Dohnányi.

December 1.: Hubay-Popper-Godowsky.

December 14.: Marteau-Reger.

Január 21.: Hubay-Popper-Friedmann.

Február 22.: Klingler vonósnégyes.

Március 8.: Marteau-Becker-Dohnányi.

Jegyek bérletben: 14-50 K-ig, egyes estére: 3-10 K-ig

Likörgyárosok, kereskedők és pálinkakészítők

a legmegbízhatóbb beszerzési forrása

Báró Pászthory Árpád

Budapest, Dohány-utca 1b.

Aetherikus olajok, komposziók, eszenciák, rum, likör és pálinkák, továbbá cukrászati kellékek és méregmentes italtestékek ipartelepe.

Árjegyzék és mintákkal kívánatra szolgálók.

Nagyobb megrendelésnél utazómat küldöm ki.

Versenyképesség bármely külföldi és hazai hasonló gyárral.

Óvakodjunk silány utánzásoktól.

Dr. Hegedüs Jakab fogorvos

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körut 44. szám.

Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartos fogtömések 3 korona.

ÖN BÉREL

egy ócska zongorát vagy pianót és

KIDOB

havonta 12 vagy 16 korona kölcsön díjat, végre vészét kiadta, zongorája nincsen.

HA FIZET

havonta 20 koronát, kap egy kiváló gyártmányú, legmodernebb ércpáncsoltós kerekzsinthoros új zongorát vagy pianót, nem ir alá váltót, nem állít kezest, nem lekötöztette bankszövetkezetnek és idővel mégis tulajdona lesz a zongora. — Ilyen ideális szolid, liberális módon kapható kizárólagosan csak

„MUSICA“ részvény-társaság

(Igazgató: Sternberg Dezső.)

zongora eladási és kölcsönzési telepen.

Eufon kölcsönkeltéssel legköltségtesebb grammofon- és művezelemezek fuélarasítása.

Budapest, VI., Teréz-körut 1/a.

(Király-utca sarok, az Országos Zeneakadémia közelében.)

Telefon 4-31.

Zongorák becsesrelése, javítása, hangolása legköltségtesebb.

Fenti rendszer kedvezményében egyelőre csak a fővárosban lakók részesülnek.

Fővárosi Orfeum

Waldmann Imre igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Még csak rövid ideig!

PALMA-NATHAL a gorilla ember,

NEUMÜLLER, — GOLEMANN stb.

Uj fellépés!

Fabián Kornélia

kabaretstímművész új műsorával „Nem látták kérem a völgyem?” — „Napilár egy zenés kávéházból.” stb.

Az előadás kezdete 8 órakor.

A tükörteremben reggeli öt óráig **VÖRÖS ELEK** cigányzene-kara hangverseny.

Jegylövétel 10-1 és 3-6 óráig, pentekőtől, augusztus 18-tól kezdve, a nappali pénztárnál.

CIRKUSZ BEKETOW

Városliget. Telefon 107-46

Ma, csütörtökön, szept. 16-án

Nagy családi előadás

A délutáni előadásban egy a felnőttek, mint gyermekek fele arat fizetnek. Ma este 9/8-kor nagy előadás az egész nagy műsorral.

PARISIANA ORFEUM

Szerecsen-utca. Telefon 161-45.

Ma és mindennap este 9 órakor

Uj műsor! Uj műsor!

La belle Ouidó

a párisi Folies Bergere csillaga. Toreador és andaluziai táncok. Mirra Halai török hárcmjelenet. The Johnsons komikus zsonglőrök és még 15 szenzációs attrakció.

Éjjel után a tükörteremben tánmutatóványok. Helyárak: Feholy 16 és 12 K, belépőjegy 3 K. Éjjel után szabad be- menet. Jegyek egész nap kaphatók.

Minék a sok rendőr, csendőr, Nekünk egyetlen egy sem köll Rops gyorsfőző a konyhába Jobban vigyáz a családra!

Bouvet-Ladubay
Legjobb és legolcsóbb
FRANCIA PÁZSGÓ.
Vezérképviselősk.:
PRÁGA,
Sokkenetka 30.

Berson gummi sarok
nélkül
a legdrágább cipő is tökéletes. A szőjegyre ügyelni tessék:
„BERSON”
legjobb gummi sarok a világon. Kapható minden bőr-, cipő-, gummi-aru- és drogueria üzletben.
Nagyban szétküldi
SIEGMUND BEER & SÖHNE,
WIEN, VI/1.

Basse & Selve cég Altona-ban a 37651. számú
„Billenthető tégelyolvasztó kemence”
című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlatba vétele céljából belföldi gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad.
Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak
Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly
hítes szabadalmi ügyvivők.
Budapest, V. kerület, Váci-körút 78. szám.

HOFFMANN S. és V.
Budapest, V., Zoltán-utca 18. sz.

„Adria”
Magyar kir. tengerhajózási részv. társ. vezérigénysége
Szeptemberi hajójárat-jegyzék:
1909. szeptember havában a következő gőzösök indulnak Fiuméből:

H o v á	Gőzös neve	Kelet
Liverpool**	Bavarian	8/23-9/5
Hamburg**	Mecklenburg	8/25-9/5
Brazília*	Szeged	9
Liverpool	Tyria	1-10
Rouen	Zichy	1-10
Hamburg**	Bagdad	1-10
New-York	Pannonia	11
London, Bristol	Kolozsvár	5-15
Bordeaux*	Báthory	5-15
London, Hull	Ebro	5-15
Rotterdam Antwerpen,*		
Koppeaháza**	Duna	10-20
Rouen*	Deák	10-20
Hamburg**	Venezia	10-20
Liverpool	Cypria	15-25
New-York	Carpathia	25
Lissabon, Glasgow*	Kálmánkirály	20-30
Afrika*	Adria	20-30
London, Hull	Sappho	20-30
Hamburg**	Emmi Arp	20-30
Liverpool**	Arabian	9/25-10/5

A *gal megjelölt viszonylatokban a gőzös Triestet is érinti. ** Amennyiben a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse.

Honnan	Hová	Gőzös neve	Kelet
Hamburg**	Fiume	Byzánec	8/24-9/4
New-York	"	Carpathia	2
Liverpool**	"	Gulf of Suez	1-10
London, Hull	"	Sappho	1-10
Hamburg**	"	Emmi Arp	1-10
Rio de Janeiro,			
Santos	Triest-Fiume	Arad	5-15
London	Fiume	Baross	5-15
Rouen	Triest-Fiume	Tiber	5-15
Liverpool	Fiume	Veria	5-15
Afrika	Triest-Fiume	Adria	10-20
London, Hull	Fiume	Murillo	10-20
Hamburg**	"	Róma	10-20
New-York	"	Ultonia	23
Liverpool**	"	Italian	15-25
Rotterdam,			
Antwerpen	"	Jókai	20-30
Bordeaux	Triest-Fiume	Mattekovits	20-30
Glasgow	"	Stefánia	20-30
Rouen	"	Zichy	20-30
Hamburg**	Fiume	Babylon	20-30
Liverpool	"	Brescia	20-30

Középtengeri szolgálat.

a) Fiume—spanyolországi vonal: Fiuméből: Rákóczi 4., Lederer Sándor 11., Zrínyi 18., Kassa 25. Valenciából: Kassa 1., Mátyás Király 8., Szent László 15., Rákóczi 22., Lederer Sándor 29.
b) Fiume—marseillei vonal: Fiuméből: Árpád 1., Szapáry 8., Andrássy 15., Tisza 22., Árpád 29. Marseilleből: Andrássy 1., Tisza 8., Árpád 15., Szapáry 22., Andrássy 29.

Polgár Sándor
orvosi mű- és kötszerész
BUDAPEST,
VII., Erzsébet-körút 50. sz.
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvosi, sebészeti és betegápolási tárgyakban.
Saját gyártmányu magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle
sérvkötő,
haszkötő, görcsér elleni gummi-harisnya, orthopediai készülékek, mulábak és kezek stb.
Valódi francia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárból.
Hamisítás ellen védve 16202 szám alatt.
Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve, csak megadandó, mily tárgy szükséges.

Lekésétt!
mert nincs jó órája, pedig megbízható, pontos járásu órást
POLGÁR KÁLMÁN
műorásnál
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 29. szám
részletfizetésre is vásárolhat szigoruan szabott órák.
Javítások és vidéki megrendelésekre különös figyelem!
Mely képes árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik

UTAZÁSI CIKKEK
Elismert elsőrangú
böröndök és böröndárúk
kényelmes havi részletfizetésre.
Legjobb minőségért szavatolunk és utalunk arra, hogy alig van más olyan áru, melynél az anyag és kidolgozás silányabb volna olyan árkülönbséget képes előidézni, mint épen böröndárúknál.
Szíveskedjék nagy képes árjegyzékünket kérni.
Elek és Társa BUDAPEST IV., Károly-körút 10

Alkalmi Butoráruház
Legolcsóbb bevásárlási forrás butorok, garnitúrák és szőnyegekben!
BALASSA ES RÓNA
" butoráruhaza "
Budapest, VI., Eötvös-utca 17. sz.
:(Andrássy-ut sarok.)

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!
JEGYÜRÜK.
NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERESZ-ES MŰORÁS-üzletében szerezhetők be.
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOTT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 000 RAJZAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

A 81381/1909. számhoz.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A soroksári Dunaág felső torkolatánál létesítendő kamara zsilip föld, ács, beton, kőmives és kőfaragó munkáinak vállalatba adása céljából 1909. évi november hó 8-án délelőtt 11 órakor a földművelésügyi m. kir. ministerium vizügyi főosztályának tanácsstermében (V. Sziget-utca 5-7. sz. II. em. 2. ajtó) nyilvános, zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni, a versenytárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelenhetnek.

A szóbanforgó munkákra vonatkozó tervezet, az ajánlati feltételek, a kötetendő szerződés mintája és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek és egyéb mellékletek, a soroksári Dunaág rendezési munkálatainak m. kir. kirendeltségénél (Budapest, V. Lipót-körút 1. sz. IV. em.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Ugyanott szerezhető meg díjtalanul az ajánlati minta és 50 korona lefizetése ellenében a tervezet is.

Az ajánlati feltételekben részletesen körülírt módon kiállítandó ajánlatok a fentjelzett napon délelőtt 10 óráig nyújtandók be a m. kir. földművelésügyi ministerium házi pénztáránál V. ker., Országház-tér 11. szám. félemelet 29. sz. ajtó.

Budapest, 1909. szeptember hó 6-án.

M. kir. Földművelésügyi Minister.

Meghívó.

A magyar takarékos hitelegyesület mint szövetkezetnek felszámolás alatt f. évi augusztus 21-ére összehívott közgyűlése határozatképtelen lévén, a közölt napirend mellett újabb közgyűlésre október hó 1. napjának d. e. 11 órája, azzal tüzetik ki VII., Dohány-utca 3 szám alatti helyiségébe, hogy a tárgysorozat felett, a megjelentek, számra való tekintet nélkül határoznak.

A felszámoló bizottság.

Párisi világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONSFLUID

mosóvíz lovak számára.

Egy üveg ára K. 2.50.

Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkabírásra trainingban.

A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Védjegy, oszmák és göngyölés törvényesen védve.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI., Király-utca 12. szám és VI., Andrassy-ut 28. szám.

RÉPÁTI VIZ

AZ ÉGVÉNYES ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYÉ
HURUTOS BANTALMAK ELLEN.

ITIZ PALACKOT MÁR HÁZHÓZ SZÁLLITUNK.

FŐLERAKAT:

MAGYAR ÁSVÁNYVIZ FORGALMI ÉS KIVITELI RT.
BÁTHORY-UTCA 5. TELEFON 362-84

Pénzt azonnal

butorra, zongorára, kosárra, varrógépekre, kecskére, kereskedelmi cikkekre, melyeket utólagos díj fizetéssel legutóbban bizományba be-
raktároztunk. Tauber Ármán és Társa, VII., Baross-tér 18. Telefon 97-66. Üzletünk az alábbi

A vadászati idény

beköszöntével ajánljuk

dus választékú és elsőrendű minőségű

vadászfegyvereinket,

melyek csekély havi

részletfizetés mellett

beszerezhetők.

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve

Pályázati hirdetmény.

Az Esterházy hercegi hitbizományi javakhoz tartozó Sopron- és Vasvármegyékben fekvő következő bércsoportok 1910. év november hó 1-től kezdődőleg legalább tizenkét évre bérbeadók:

	bércsoport	351 kat. hold	1165 □-öl	kiterjedéssel
1. Beledi	1928	"	"	584
2. Rábakecöl	1016	"	"	680
3. Szili	1660	"	"	1209
4. Betleni	232	"	"	337
5. Faluhelyi	1838	"	"	593
6. Rábapordányi	452	"	"	852
7. Bodonhelyi	912	"	"	293
8. Barbacci	2226	"	"	484
9. Csatári	1724	"	"	1410
10. Csornai	2858	"	"	184
11. Földszigeti	2927	"	"	492
12. Veszényi	4253	"	"	620
13. Kapuvár-öntési	2108	"	"	270
14. Sopronkeresztúri	1488	"	"	1237
15. Lakompaki	1006	"	"	1271
16. Szentmártoni	185	"	"	759
17. Lánzeri	311	"	"	1000
18. Raboldi	146	"	"	996
19. Schwarzenbachi	331	"	"	574
20. Lukácsnézi	623	"	"	59
21. Cinfalvi	478	"	"	788
22. Darásfalvi	1251	"	"	1073
23. Szentmargiti	710	"	"	1299
24. Fertőmajori	1287	"	"	278
25. Szarvkői	661	"	"	909
26. Pecsényéd-völgyfalvi	638	"	"	666
27. Siklós-tormafalvi	202	"	"	1025
28. Lajtaszentmiklósi	72	"	"	805
29. Fráknó	835	"	"	929
30. Nagymartoni	648	"	"	1166
31. Felsőfalvi	91	"	"	629
32. Rétfalvi	"	"	"	"

Az ajánlatok kellő referenciákkal, melyek az illető ajánlatot tevő eddigi működésére, vagyoni viszonyaira és személyi állapotára vonatkoznak, a hitbizományi javak kormányzóságához Eszterházára (Sopronvármegye) december hó 1-ig adandók be.

A bérbeadó birtokokra vonatkozó bővebb adatokra nézve ugyancsak a kormányzóság ad felvilágosítást, hol a hivatalos órák (9-12-ig és 2-6-ig) alatt f. évi október hó 1-től kezdve a bérleti feltételek is megtekinthetők.

Eszterháza, 1909. évi szeptember 8-án.

Nagy Albert, kormányzó.

Hirdetések

felvételnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

É hirdetésli rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges betűk ből 4 fillérrel, kompakt betűk ből szedve 6 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

É hirdetésli rovatban minden szö egyszerű beiktatása közönséges betűk ből 4 fillérrel, kompakt betűk ből szedve 6 fillérrel fizetendő.

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6—C. 82

Akar nőülni?

hőbb mint 600 gazdag Tölgyelőjegyzésben. Urak, vagyon nélkül is jelentkezzenek azonnal! G. Schlosinger, Berlin, 18. 27457

Parlamentari

gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A tejes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémia tanárok által oktatott szakintézmény. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1936-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szept. 1-től jul. 1-ig. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-ter 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépcézek-től s más hirdetésünket utánzó újabb tanfolyamok-tól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Pénzt rögtön

butorra, zongorára, varrógépre, kerékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba beraktározza

Tauber

VI. ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84—33.

BUTOROK

áló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, iroda-berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, valódi angol börgarnitúrák eladása s vétele Wechsler Karolyné VII., Király-utca 23. I. em. Kazinczy-utca sarok.

Pótvizsgálatra

javitóra, póterettségire, bármilyen vizsgálatra előkészít: «Szűnidei Tanfolyam» Garay-utca 5. II. 12/a.

Réz és vasbutor

gyári áron, réz halószoba berendezések a legkisebb amerikai módszer szerint készítve és féregmentessé tételének egyedül gyárosan legolcsóbb gyári áron ajánl Weisz Jakab, Budapest, Andrásy ut 77. (bejárat Rózsa-utca-ban.) 27644

Csemegezőllöt

remek szép nagyszemű ches-selast muskotálylyal, vagy válogatott legszébb öszi-barackot 5 kilót 2 1/2 koronáért, zamatos körtét, legfinomabb asztali vagy rétesalmát, édes beszteccet szilvát 2 koronáért szállít Müller J. szállító-birtokos Kispunhalas,

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak rendkívül olcsó áron szállít Hirsch és Társa Budapest, V. kerület, Alkotmány-utca 19. sz.

Hurutos

hatásos és kellemes gyógyszere a Réthy féle cukorka, melyet pe-metefülből készít Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csabán. Gyógyszertárban kapható. 28708

Ingóságokat

értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárat a Szentkirályi utcából. Készpénzfelleggel beraktároz bármilyen ingóságokat, berendezéseket mintaszert raktárba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110—08. 9984

BUTOR

30% megtekartítás!

Régi Butorszalón

Budapest, Ferenciek-tere 3

félemelet. Vétel és eladás

használt és új

polgári, urasági lakberendezéseknek mahagoni és palisander butorok, uriszobák, angol börgarnitúrák és szalonbutorok, keleti — szőnyegek, csillárok. — Telefon 82—13.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarok. 27368

Tankönyveket és

Segédkönyveket

vegyen

Magyarország legrégibb és legnagyobb könyvkereskedésében

LAMPEL R.

könyvkereskedése

(Wodianer R. és Fia) részvénytársaságnál

Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

Itt kapható

az elemi-, polgári-, közép-, felsőbb leány-, kereskedelmi- és magániskolákban s a szakiskolákban használatban levő minden tankönyv és segédkönyv a legújabb kiadásban.

Postai megrendelések a beérkezés napján azonnal elintéztetnek.

A kiadásunkban megjelent összes tankönyvek jegyzékét kívánatunk készsággal megküldjük.

LAMPEL R. könyvkereskedése

(Wodianer R. és Fia) r.-t.

Budapest, VI., Andrásy-ut 21.

Gyümölcsfa

diszta stb. árjegyzékkel ingyen szolgál Weber faiskolája Békásmegyeren.

Zálogcédulákat

veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. 788

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő

Budapest,

Sip-utca 8. szám.

Értékesítési vállalat

Singer női

varrógép

27 forintért

karika-

hajtást 40 forintért.

centrálba-

hint 48 forintért. Írógépeket

igen olcsón 6 évi jótállással

szállítok, vidékre árjegyzék

ingyen. Erzsébet Henrik varró-

gépgyári raktára Budapest,

IV. Veress Pál-ut. 40. Állás-

s. Vizsoteladókban árnazndm.

Modern

urasági butorok

alkalmi vétele

és eladása

háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések. — Dus raktár szőnyegek, függönyök, te-ritők, csillárok, vas- és részbutorokban.

GROSZ SÁNDOR és Társa

Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. szám, előbb Gyár-utca.

Telefon 14—09.

Pénzkölcsönt

4 1/2, 4 3/4, 5 és 6% alapon föltübirtelek, jövedelmesező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra J. E. III., helyen 15—60 évig törleszt-hető. Személyhiteit tisztviselőknek gyorsan eszközö-zőtetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Enda-

papest, Teréz-körtút 1/a.

Ingyenes

gépírás-tanítás.

Kedvezményes magyar, német gyorsírást-oktatás. A «Stenografia» Országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró- és gépírásiskoláiban okleveles gyorsíró- és kereskedelmi iskolai tanárok vezetése alatt havonként új gyorsírási, gépírás és sokszorosító tanfolyamok nyílnak. Kereskedelmi tanfolyamok: egyszerű és kettős könyvvel kereskedelmi számtan, levelezés, fogalmazás, helyesírás és azépirás. Díjtalan és biztos állásalközvetítés. Tan-órák reggel 8 és este 9 óra között. A gyorsírást sür-gős esetben egy hónap alatt is megtanulható. Kü-lön órák. Sokszorosító és másoló iroda. Irasmunkák leírása és sokszorosítása a legkedvezményesebb feltételek mellett. Beiratások naponta vannak az intézet helyiségeiben kizárólag: Rákóczi-ut 60. I. em. Az intézet ismertelnevezéseit újabban megtevesztő módon utánozzák. Tájékoztatót czívesen küld az igaz-gatólag.

Egyedül pontos teljes levélcíme összes hirdetésemnek

Kállai Lajos

motorgyára

BUDAPEST,

Gyár-utca 28. sz

Legújabb rendszerű

benzinmotorokról

tessek díszárjegyzéket kérni.

Brilliantot,

aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok. Kertész ékszerész Budapest, VII., Király-utca 85. szám. — Telefonszám 95—48.—

Saját gyártmányú fürdőkádak 14 kor-tól feljebb; fűthető kádak 60 kortól feljebb. Elváltak mindenféle kútszivattyúk és házi vízvezeték-berendezéseket legolcsóbb áron.

LEFKOVICS ADOLF

Budapest, VII., Wesselényi-ut.

51/E. Telefon 113—46. Árjegyzék

ingyen és bérmentve. :

3 koronáért

szép csemege-zőllöt szállít postán 5 kilós kosárban (kb. 4—4 1/2 ko. utánvétellel Szöllősy Imre Késkemet, VIII. ker., 188. sz.

Légszusz és villamos

csillárok

legelőnyösebben szerelhetők be Kulcsár Sándor bronzár- és csillár-gyár-ban, Budapest, VI. ker., Dessewffy-ut. 9—11.

A legelőnyösebb részletrészítésű

zongorát,

planinót,

ozimbalmot,

hegedűt

készpénzbeni áron a leg-újabb rendszerű

bankhitel

úttal kizárólag csakis

REMÉNYI

nagy magyar hangszertelepén

Prospektus és árjegyzék

ingyen. 648

Budapest, Király-ut. 59.

+ Soványtság +

Az egyedül eredmény-től kísért hálszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek lehet. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jótállat. Verszegenység, gyengeség, idegesség ellen és gyomorba-jásoknak nélkülözhetetlen tápszert. Kitűntetve: Chicago, Berlin, London Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Foraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-ut 11, B/1.

Fajebek.

Ajánlunk kitűnő vizsla, kopó, vaddisznó és borzebeket, nyersen és idomítva. Továbbá óriás szentbernáthegi új-fundlandi doggok, orosz agarak, skóciai juhászkutyák, magyar komondorok, uszkárok, törpe ebcskék és kitűnő patkányirtókat angora macskákat óriási füles baglyokat, élő- és kitémött vadak, diszgalambok, madarak, fajbaromfi, óriás lud, kacsa, pulyka és tyúk-fajok, méhek és fészerezések, állattenyésztési eszközök, állattápszerek, állatokat idomításra, gondozásra, nevelésre és gyógykezelésre elfogadunk, cseréket és vételeket kötünk. — Árjegyzéket bérmentve küld: Diana-telep Tar, Hevesm. 5810

Legjobb likőrök

és rum készíthető kivonataimmal. Egy üveg ára 60 fillér. 10 üveget 6 koronáért bérmentve küldök. Árjegyzéket kívánatra. Réthy Béla gyógyszerész Békés-Csaba. 27180

Kárpitos nyergesek

részere mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv.-társ. Nagymező-utca E. 46.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, Igec olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.

Telefon 62—80.

Kocsi árucsarnok

VII., Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyob-b kocsi raktára. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 26898

Koporsó asztalosok

részere mindennemű koporsók díszítései összes temetkezési cikkek képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Ravatalgyár Részvénytárs. Nagymező-utca E. 46. sz.

A szemérem

elleni bün-

cselekmények.

TANULMÁNY AZ ANYAGI BÜN-TETŐJOK KÖRÉBŐL

Írta: dr. HALÁSZ ZOLTÁN

budapesti ügyvéd.

Halász Zoltán dr., a kiváló kriminálista, eme rendkívül érdekes és felelő hasznos uttőró munkája nemcsak jogász körökben, hanem a muvelt laikus közönség között is méltán kell feltűnést. Akik a nemzeti élet körébe tartozó cselekmények jogi elbírálása felől kimerítő tájékozást óhajtanak nyerni, azok a külföldi hasonló termékek között sem találhatnak ehhez fogható kimerítő és alapos munkát.

A KÖZEL 450 OLDALRA TERJEDŐ KÖTET

ÁRA 10 KORONA.

Megrendelhető úgy a kiadó-hivatalban (VII., Rákóczi-ut 54. sz.), mint minden hazai könyvkereskedésben.

Csemegezőllöt

Saszellas fajok métermá-zsáknak kosarastul 42 koronájával előleg beküldés-sel postakosaránként 280, öszi duránzi barackot remek példányokat befő-zésre 3.40. Gyümölcskivittel Csongrádról. 27755

Káposztának száza

hattól 8 forintig, görög-dinnye hattól 10 forintig, czukordinnye tiztől 15 forintig mindannyi nemes fajok, paprikának, ugorká-nak száza 1 frt, paradicsom mázsája 10 frt. Almá-nak, körtének, szilvának 8-tól 12 forintig, bármelyik-ből postakosaránként 1 for-intjával előleg beküldés-sel. Gyümölcskivittel Csong-rádról.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvás zácszatok, kerkerítések, keramitlapok, keblheimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór

épület-bontós vállalkozónál Budapest, Hádor-ut. 72—74. Flók-üzlet Visegrád-ut. 27.

Neu Samu és Fia

szállítóeszköz és gépgyár, kir. országos feyintézet VÁCZ. Gyárt: mindennemű fa-és vaspalicskát, kő- és kézko-szít, szerszámokat, emelő-gépeket, kettős áttétellel, fűsítátfűrészeszátalokat kerli és loomobillieskendőket stb. stb. Budapesti raktár és iroda: VI., Gyár-utca 23. Telefons 161—27. Kérjen árajánlatot!

Vasbutor.

Rézagy 85 frt, gyertyek-Ágy 11, összecsu-kható vas-ágy 5, ágybetét vaskeretű 5.50, lakortű 3.50, réz-garnis 2.50. Összecsu-kható tábori ágy aczélsodrony-nyal 8.—, sodronyfonat kerítést, vaskaput legolcsóbban szállít Hecker Gy. gyára Holló-utca 3/E. Telefon 22—66. 26975

„Hungária”

beszélő-gépek

kizárólag eredeti első rangú gyártmány, rész-letfizetésre is olcsón kaphatók.

Deményi és Társa

Budapest, VI., Király-n. 76.

Kérjen árjegyzéket